



Inhoud - richtinggevend deel

0.	<i>Inleiding – richtinggevend deel</i>	3
1.	<i>Globale visie voor Herentals</i>	4
1.1	Pijlers van ontwikkeling – structurerende elementen	4
1.2	Basisprincipes voor het ruimtelijk beleid	6
1.3	Gewenst profiel Herentals	8
1.4	Vijf duidelijke doelstellingen	9
1.5	Ruimtelijke concepten voor een gewenste ruimtelijke structuur	10
1.6	Aanzet tot de gewenste ruimtelijke structuur	12
2.	<i>Gewenste ruimtelijke structuur - deelruimtevisies</i>	13
2.1	Noordelijk buitengebied	14
2.2	Hoogdynamisch Herentals	17
2.3	Oostelijke open-ruimtecorridor	31
2.4	Zuidelijk buitengebied	33
3.	<i>Gewenste ruimtelijke structuur - deelstructuren</i>	36
3.1	Gewenste nederzittingsstructuur	36
3.2	Gewenste open-ruimtestructuur	51
3.3	Gewenste ruimtelijk-economische structuur	59
3.4	Gewenste verkeers- en vervoersstructuur	73
3.5	Gewenste recreatieve en toeristische structuur	80
3.6	Gewenste landschappelijke structuur	90



Tabellen

Tabel 1: aan te snijden binnengebieden in stedelijk gebied	38
Tabel 2: aan te snijden binnengebieden in buitengebied	38
Tabel 3: niet of slechts deels te ontwikkelen binnengebieden in woongebied	38
Tabel 4: Woonkorrels (nrs zie kaart concentraties zonevreemde woningen uit deel 1)	39
Tabel 5: niet of slechts deels te ontwikkelen binnengebieden in woongebied	42
Tabel 6: Dichtheden van aan te snijden binnengebieden in stedelijk gebied	44
Tabel 7: Dichtheden van aan te snijden binnengebieden in buitengebied	44
Tabel 8: Verspreide zonevreemde bedrijven – beknopte evaluatie en voorlopige conclusies	68
Tabel 9: Selectie van wegen	73
Tabel 10: Typologie van de fietsroutes	74
Tabel 11: Ontwikkelingsperspectieven van lokale wegen	75
Tabel 12: Selecties met betrekking tot recreatieve elementen	80
Tabel 13: suggestie aan de provinciale overheid: selecties met betrekking tot concentraties weekendverblijven	81
Tabel 14: voorlopige selectie van te bestendigen zonevreemde recreatieve elementen	81
Tabel 15: Bespreking van concentraties weekendverblijven:	83
Tabel 16: Suggesties weekendverblijven in gebieden van bovenlokaal belang:	84
Tabel 17: Zonevreemde recreatie: Terreinen op te nemen in het RUP	85
Tabel 18: Zonevreemde recreatie: te herlocaliseren terreinen	87
Tabel 19: Overzicht selecties landschappelijke structuur	90

Kaarten

Kaart 1: Gewenste ruimtelijke structuur - synthese	12
Kaart 2: Deelruimten	13
Kaart 3: Gewenste ruimtelijke structuur – Noordelijk Buitengebied	14
Kaart 4: Gewenste ruimtelijke structuur – Ringlaan-Vesten-Stationsomgeving	17
Kaart 5: gewenste ruimtelijke structuur – Omgeving Albertkanaal en E313	28
Kaart 6: Gewenste ruimtelijke structuur – Oostelijke open-ruimtecorridor	31
Kaart 7: Gewenste ruimtelijke structuur - Zuidelijk buitengebied	33
Kaart 8: Gewenste ruimtelijke structuur – wonen	39
Kaart 9: Voorlopige aanduiding Woonkorrels	39
Kaart 10: Woningbouwprogrammatie	39
Kaart 11: Gewenste ruimtelijke structuur – open ruimte	52
Kaart 12: Gewenste ruimtelijke structuur - economie	61
Kaart 13: Gewenste ruimtelijke structuur – verkeers- en vervoersstructuur	75
Kaart 14: Gewenste ruimtelijke structuur – toerisme en recreatie	81
Kaart 15: Gewenste ruimtelijke structuur - landschap	90



0. Inleiding – richtinggevend deel

In het richtinggevend gedeelte wordt de gewenste ruimtelijke structuur voor de stad Herentals uiteengezet. Het is daarbij van belang na te gaan welke rol de gemeente kan opnemen in haar regio en binnen de provincie. Van de beleidskeuzes uit het richtinggevend deel kan slechts gemotiveerd afgeweken worden.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft de globale visie van de gemeente op de ruimtelijke ontwikkeling van Herentals weer. De globale visie heeft betrekking op het ruimtelijk functioneren van de hele gemeente. Het karakter en de rol die men de gemeente wil geven wordt kernachtig geformuleerd. Uit deze visie komen doelstellingen naar voren. De visie en doelstellingen worden ruimtelijk vertaald naar concepten. Deze concepten geven aan hoe men wil omgaan met deelruimten en deelstructuren in de gemeente die essentieel zijn voor de ruimtelijke structuur van Herentals.

In het tweede hoofdstuk wordt, op basis van de conceptelementen en de gewenste deelstructuren een visie op enkele deelruimten van de gemeente uitgewerkt (deelruimtevisies). Deze deelruimten zijn op basis van de globale visie en de bestaande ruimtelijke structuur onderscheiden. De doorvertaling naar deelruimten is belangrijk omdat de uitspraken rond deelruimten geldend zijn voor bepaalde delen van het grondgebied. Daar waar de deelruimten garant staan voor diversiteit, garanderen de deelstructuren de samenhang binnen de gemeente.

In hoofdstuk 3 worden de gewenste deelstructuren uitgewerkt. Op basis van de globale visie en de ruimtelijke concepten worden voor de nederzettingsstructuur, verkeers- en vervoersstructuur, toeristisch-recreatieve structuur, ruimtelijk-economische structuur en open-ruimte en landschappelijke structuur ontwikkelingsperspectieven uitgewerkt. Deze ontwikkelingsperspectieven monden uit in een lijst van mogelijke acties en maatregelen.



1. Globale visie voor Herentals

1.1 Pijlers van ontwikkeling – structurerende elementen

Structurerende elementen zijn tekenend voor het huidige functioneren en de bestaande ruimtelijke structuur van de gemeente. Een ‘Pijler voor ontwikkeling’ is een bestaand gebied, element of gegeven dat kan aangewend worden om een ruimtelijk proces op gang te brengen. Een aantal van deze structuurbepalende elementen zijn grensoverschrijdend. De gemeente erkent deze structuren als belangrijke pijlers van ontwikkeling en wil haar ruimtelijk beleid hierop afstemmen.

Stedelijk gebied Herentals

Het huidige centrum en het af te bakenen kleinstedelijk gebied van Herentals blijft bepalend voor de verdere ontwikkeling van de stad. Er wordt gestreefd naar een hoogwaardig en dynamisch stedelijk gebied op verschillende vlakken (economisch, cultureel-maatschappelijk). Het kleinstedelijk gebied heeft een belangrijke verzorgende functie voor de omliggende gemeenten.

Vanuit de potenties en kwaliteiten in het informatief deel worden drie plekken aangeduid die een strategische rol kunnen vervullen in de toekomstige ontwikkeling van het kleinstedelijk gebied: **de stationsomgeving, het historisch centrum met de Vesten en het herstructureringsgebied Hannekenshoek inclusief het Eilandje**. Deze drie gebieden zijn geschikt voor een gemengde stedelijke ontwikkeling en kunnen een nieuwe impuls betekenen voor de gemeente (zowel voor wonen, werken als recreëren).

Bundel Albertkanaal – E313

De infrastructuurbundel Albertkanaal - E313 oefent een sterke aantrekkingskracht uit op de vestiging van bedrijven en de lokalisatie van bedrijventerreinen (ENA). Gericht op deze infrastructuur kan bedrijvigheid van bovenlokaal niveau hier verder ontwikkelen.

Kempische Heuvelrug

De Kempische Heuvelrug is een belangrijke landschappelijke structuur. De heuvelrug bestaat hoofdzakelijk uit bosgebieden en kent een belangrijk recreatief gebruik. Het gebied strekt zich uit tot in Kasterlee. Aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling zijn het versterken van de landschappelijke en ecologische structuur en het beter afstemmen van recreatieve activiteiten binnen het geheel en dit niet enkel binnen de gemeentegrenzen.



Vallei van de Kleine Nete

De vallei van de Kleine Nete is een waardevolle natuurlijke structuur die een doortocht doorheen het stedelijk gebied maakt. Van belang is deze structuur verder in te passen in de stedelijke omgeving zonder afbreuk te doen aan de ecologische en landschappelijke waarde van het gebied. Lokale ontwikkelingen zullen getoetst dienen te worden aan de draagkracht van de Netevallei.

Noorderwijk en Morkhoven

Noorderwijk en Morkhoven vormen samen concentratiegebieden voor wonen en woonondersteunende functies in het buitengebied. Lokale bedrijvigheid kan mogelijk ontwikkelen. Beide kernen worden evenwichtig uitgebouwd door een verdeling van woonondersteunende voorzieningen en bijkomende woningen. Ruimtelijk blijven beide kernen zoveel mogelijk van elkaar gescheiden zodat ze herkenbaar blijven.

De valleigebieden van de Aa, de Wimp en Stapkensloop

De ruimtelijke structuur van de valleien Aa, Wimp en Stapkensloop worden gekenmerkt door grootschalige landbouwgebieden. Aanknopingspunten voor het beleid zijn het herstellen van de natuurlijke structuur gekoppeld aan de waterlopen en het behoud en ondersteuning van de agrarische functie in de omgeving mits respect voor het landschap.



1.2 Basisprincipes voor het ruimtelijk beleid

Gewenste ontwikkeling van de gemeente kadert binnen het RSV en het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen

Bij het uitwerken van de gemeentelijke visie en gewenste ruimtelijke structuur moet rekening gehouden worden met de ontwikkelde beleidskaders van het RSV en het provinciaal ruimtelijk structuurplan. In deze beleidsdocumenten staan immers uitspraken die in acht moeten genomen worden omwille van hun richtinggevend of bindend karakter.

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling¹

De gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Herentals betreft een lange termijnvisie gebaseerd op het principe van duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling biedt garanties en ontwikkelingsperspectieven aan de noden en behoeften van toekomstige generaties. De twee pijlers van duurzame ruimtelijke ontwikkeling zijn het respect voor de ruimtelijke draagkracht en streven naar ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke kwaliteit houdt verband met de architectuur en de uitstraling van gebouwen, terreinen en publiek domein.

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling is niet beperkt tot het behoud van niet-bebouwde ruimten en het versterken van natuurwaarden. Toch streeft duurzame ruimtelijke ontwikkeling een zuinig ruimtegebruik na omwille van de schaarsheid van de ruimte. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling wil een synergie realiseren tussen het ruimtegebruik waardoor sociaal-economische voordelen gegeneerd worden.

Volgende principes kunnen bijdragen tot een duurzame ruimtelijke ontwikkeling:

- Een denken op lange termijn;
- Aandacht voor de verbanden met de ruimtelijke, de maatschappelijke en de historische context;
- Zuinig omgaan met de aanwezige ruimte;
- Functievermenging en verweving van activiteiten;
- Aandacht voor de draagkracht van de ruimte;
- Zorg voor de beheersbaarheid van de ruimte;
- Het creëren van een maatschappelijk en politiek draagvlak;
- Het opstellen van concrete acties en maatregelen;
- Het creëren van randvoorwaarden tot het vrijwaren van een bloeiende economie, het verzekeren van de mobiliteit, het creëren van aangename woonomgevingen.

¹ In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt het begrip 'duurzame ruimtelijke ontwikkeling' gedefinieerd als: "een ontwikkeling die voorziet in de materiële en psychische behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheid aan te tasten voor de toekomstige generaties om eveneens in hun behoeften te voorzien".

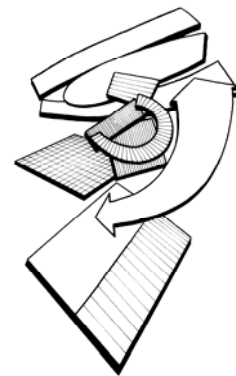


Fysisch systeem als drager van ruimtelijke ontwikkeling

Het fysisch systeem vormt de basis voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en stelt randvoorwaarden. Het respecteren van dit natuurlijk raamwerk voorkomt een verdere aantasting van de open ruimte. Het fysisch systeem met de ermee samenhangende natuurlijke en agrarische structuur dient eveneens een belangrijk bindmiddel te vormen tussen de verschillende kernen en dient de onderlegger te zijn voor verdere ontwikkeling. Belangrijke open ruimtestructuren in de gemeente dienen versterkt te worden.

Deelruimten als basis voor gebiedsgericht beleid

Deelruimten zijn gebieden waarbinnen - in een samenspel van deelstructuren - gelijkaardige bestaande (of toekomstige) ruimtelijke eigenschappen (problemen of kwaliteiten) aanwezig zijn. Elk van de onderscheiden deelruimten bevat een aantal eigen karakteristieken en kwaliteiten die ervoor zorgen dat de ene deelruimte verschilt van de andere. Deze diversiteit moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt. Het is immers van belang dat elke deelruimte zijn eigen troeven uitspeelt. De ruimte te Herentals wordt opgedeeld en verfijnd in deelruimten om een op maat gemaakt beleid voor elk ruimtelijk samenhangend geheel te bekomen.



Preventief handelen

Het is belangrijk op een aantal tendensen tijdig te kunnen inspelen. Deze uitgangshouding geeft aan dat men een eind wil maken aan een “ad-hoc-ruimtelijk beleid” en alert wil reageren op nieuwe situaties. De problemen bij dit principe kunnen zijn dat het toekomstbeeld over een bepaalde materie vaag is of dat er plotse veranderingen in de ruimte optreden.



1.3 Gewenst profiel Herentals

De stad Herentals wil zich profileren als een herkenbaar en dynamisch kleinstedelijk gebied met een uitstraling naar de omgeving en een rustig en aantrekkelijk buitengebied.

Als eerste stad in een rij van stedelijke gebieden heeft Herentals een belangrijke scharnierfunctie. Enerzijds worden ter hoogte van Herentals de gebieden van het Economisch Netwerk Albertkanaal en de Kempische As², aan elkaar gekoppeld. Anderzijds is Herentals gelegen op de overgang tussen de Centrale Kempen en Zuiderkempen.

De rol van Herentals als scharnier tussen Kempische As en ENA dient vorm te krijgen door een kwaliteitsvolle aanwending van de aanwezige verknoping van infrastructuur in de gemeente en het ontwikkelen van een krachtig stedelijk gebied. De potenties van spoor en waterweg dienen binnen dit geheel gevaloriseerd te worden als een waardig alternatief voor het wegverkeer. Belangrijk aanknopingspunt voor het beleid is de uitbouw van kwaliteitsvolle multimodale bedrijventerreinen met respect voor de bestaande structuren. Herentals kan verder groeien als compacte stad. Ondermeer in de omgeving van het station zijn aanknopingspunten te vinden voor stedelijke ontwikkelingen, de verdere uitbouw van stedelijke woonomgevingen en hoogdynamische stedelijke voorzieningen.

De rol van de scharnier tussen Centrale- en Zuiderkempen ligt hoofdzakelijk op het vlak van open ruimte en landschappelijke structuur. Ter hoogte van Herentals markeert de waardevolle Netevallei een duidelijke overgang in de landschappelijke en natuurlijke structuur. Ten noorden van de vallei bestaat de open ruimte overwegend uit bos- en natuurgebieden met een belangrijke recreatieve functie op de Kempische heuvelrug. Het zuidelijk deel is hoofdzakelijk open en vrij vlak en kent overwegend een landbouwfunctie.

De relatie tussen het kleinstedelijk gebied en de kernen in het buitengebied dient te bestaan uit goede verbindingen zowel voor zacht verkeer, wegverkeer als openbaar vervoer.

² RSPA richtinggevend deel blz.151: *‘De Kempische as met verschillende kleinstedelijke gebieden is een verdichtingsgebied waarin stedelijke en economische potenties kunnen worden ontwikkeld. Hierdoor kan het omliggend waardevol en kwetsbaar Netegebied worden gevrijwaard van te hoge druk. Belangrijke functies in het gebied zijn productie, distributie gekoppeld aan de knooppunten van infrastructuur, hoogdynamische recreatie en toerisme alsook verschillende soorten voorzieningen op schaal van het gebied.’*



1.4 Vijf duidelijke doelstellingen

De visie wordt verder uitgewerkt in een aantal essentiële doelstellingen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Herentals. Deze doelstellingen zijn:

- Uitbouwen van een aantrekkelijk en herkenbaar stedelijk gebied;
- Garanderen van leefbaarheid en identiteit in de kernen van het buitengebied;
- Accentueren en versterken van de uitgesproken landschappelijke en natuurlijke structuren;
- Troeven van landschap, natuur en bebouwd patrimonium uitspelen als basis voor de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de stad;
- Landbouw stimuleren en versterken.

Uitbouwen van een aantrekkelijk en herkenbaar stedelijk gebied:

De herkenbaarheid van het stadscentrum van Herentals naar buiten toe dient te worden verhoogd. Het historische centrum, de ligging aan het kanaal en aan de rivier en de diversiteit aan verschillende woonomgevingen zijn potenties die verder uitgewerkt worden.

Het beleid moet gericht zijn op een verdere uitbouw van diverse activiteiten (economisch, sociaal en cultureel) op strategische plaatsen. Tevens moeten de kwaliteiten van de stad kenbaar worden bij zowel haar bewoners als bij haar bezoekers.

Aandacht gaat uit naar:

- de ontwikkeling van hedendaagse gemengde stedelijke omgevingen, in het bijzonder in de stationsomgeving, in het randstedelijk gebied rondom de Ringlaan en in het gebied tussen de twee kanalen;
- het valoriseren van het historisch erfgoed;
- het aanpakken van de leegstand en invulling met hedendaagse woonvormen, vooral in het centrum van de stad;
- de verdere uitbouw van het commercieel apparaat;
- ondersteuning van de hoogdynamische recreatiepolen;



1.5 Ruimtelijke concepten voor een gewenste ruimtelijke structuur

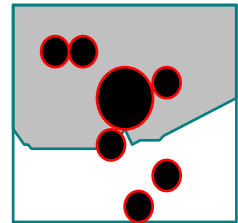
Hoe gaan we de gemeente nu aanpakken? Hiervoor worden een aantal krachtige concepten uitgewerkt die het gewenste profiel en de doelstellingen ruimtelijk vertalen. De ruimtelijke concepten geven aan hoe men de ruimtelijk structurerende elementen, die essentieel zijn voor de gemeente, wil behandelen. Aan de hand van een aantal scherpe zinnen geven ze een vereenvoudigde vertaling van de visie(= waar willen we naartoe?) in ruimtelijke taal. Deze uitspraken moeten getekend kunnen worden. Ze leiden tot een aantal hoofdkeuzes voor de ruimtelijke ontwikkeling voor de gemeente.

Er zijn vier concepten voor de stad Herentals van belang.

Meerkernig in het landschap

In het informatief deel werd vastgesteld dat door verschillende harde grenzen en barrières, wijken en kernen van elkaar gescheiden zijn gebleven.

Meerkernig duidt op de aldus ontstane verschillende kernen met een eigen identiteit. Het beleid voor de afzonderlijke activiteitenkernen binnen de stad is, zowel op stedelijk vlak als op landschappelijk vlak, gericht op het behoud en daar waar nodig versterking van de eigenheid van de verschillende gebiedsdelen. Kernversterking is een essentieel element van dit concept. Dit concept is van bijzonder belang bij het versterken van de identiteit van deelruimten.

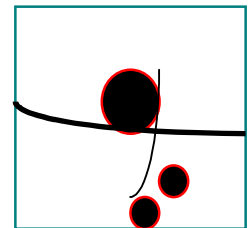


Herentals als schakelruimte

Het historisch centrum van Herentals zit gekneld tussen de waardevolle open ruimtegebieden in het noorden³ en de krachtige infrastructuur⁴ in het zuiden. Aan de westzijde van het historisch centrum komen beide structuren samen. Het centrum van Herentals vormt als het ware 'de schakel' of het verbindend element tussen beide structuren.

Beide grensoverschrijdende structurerende gehelen zijn sterk verschillend in voorkomen en ruimtegebruik. Dit noord-zuid verschil wordt beschouwd als een troef en maakt van Herentals een aantrekkelijke plaats om te wonen.

Toekomstige ontwikkelingen trachten deze complementariteit verder te accentueren; ten noorden van de historische kern ligt de nadruk op rust en ontspanning, gekaderd in een groene omgeving; het zuidelijk deel richt zich op de verdere uitbouw van economische activiteiten en stedelijke ontwikkeling.



³ de valleien van de Aa en Kleine Nete en de tussenliggende heuvelrug

⁴ E313 en Albertkanaal

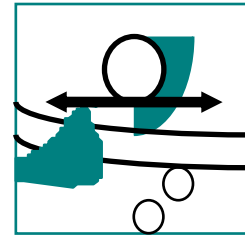


Infrastructuur als bindteken

In de synthese van de knelpunten, kwaliteiten en potenties werd vastgesteld dat infrastructuur structurerend werkt. Dit concept is een vertaling ervan naar de gewenste ruimtelijke structuur.

Infrastructuur heeft naast een verbindende functie tussen twee punten ook een functie als drager van activiteiten. De stad Herentals heeft diverse verbindingswegen op haar grondgebied die ruimtelijk op diverse manieren zijn uitgebouwd. Het beleid in de toekomst moet er op gericht zijn dat de wegen ingedeeld worden in functie van het gebied dat zij ontsluiten en het landschap waar zij onderdeel van uitmaken. De concentratie van verkeersgenererende activiteiten in de buurt van lijninfrastructuur is een onderdeel van het begrip duurzaamheid.

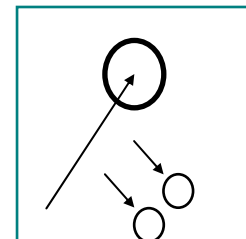
Waar een aantal zuidelijke uitvalswegen de hoogdynamische activiteitenzones doorkruisen, kunnen nog een aantal bijkomende (vb. commerciële) ontwikkelingen geclusterd worden. Langsheen de Poederleeseweg en de Lichtaartseweg in het noordelijk buitengebied zullen geen verdere ontwikkelingen gestimuleerd worden. Enkele andere aandachtspunten zijn de Ringlaan - Augustijnenlaan, de Ring - Morkhovenseweg.



Interne beleving

In het informatieve deel bleek dat de beeldbepalende elementen te weinig functioneel (om een route af te leggen, een stedelijke indruk te geven) gebruikt werden en werd het begrip visuele kernversterking gelanceerd.

De leefbaarheid van een stad heeft grotendeels te maken met de interne beleving van de stad door haar bewoners en bezoekers. Iedere kern binnen de stad heeft haar eigen specifieke kenmerken die bijdragen tot de interne beleving van die kern. Het beleid moet gericht zijn op de versterking van die kenmerken. Aandachtspunten zijn de continuïteit van de concentrische opbouw van de stadskern, het uitbouwen van de interne kwaliteiten van elke kern en het omringende landschap en de afstemming van de verkeersvoorzieningen op de ontwikkelingen in de randzones.





1.6 Aanzet tot de gewenste ruimtelijke structuur

Kernen krijgen elk een eigen rol en identiteit. Het kleinstedelijk gebied, Noorderwijk, Morkhoven en Watervoort worden als entiteiten erkend.

De open ruimte werkt structurend op de andere functies en in het bijzonder op de nederzettingsstructuur. In het bijzonder zijn de valleien van de Nete, de Wimp, de Aa en de Stapkensloop structuurbepalend. De lijninfrastructuur werkt eveneens structurend voor wonen en economie. In het bijzonder geldt dit voor de kanalen, de E313, de Ringlaan, het spoor in de stationsbuurt, de Ring-Morkhovenseweg en de Vesten.

Een goede ontsluiting van alle deelruimten is eveneens van belang. Het stadscentrum krijgt een lussensysteem, voor de zuidelijke dorpen dient de overbrugbaarheid van de E313 en het Albertkanaal verbeterd te worden.

Verschillende deelruimten worden gehanteerd om een gebiedsgericht beleid te kunnen uitwerken:

- Hoogdynamisch Herentals wordt gestructureerd door de Kleine Nete, de Vesten, de Ringlaan, het Kanaal en E313, het centrum en de stationsomgeving. Binnen het gebied is er ruimte voor stedelijk wonen en hoogdynamische functies op niveau van het kleinstedelijk gebied en het Economisch Netwerk Albertkanaal.
- Het Zuidelijk buitengebied wordt overheerst door landbouw enerzijds en landelijke woonkernen anderzijds. Landbouw, de Wimp en Stapkensloop, de kernen Noorderwijk – Morkhoven en hun centrale as zijn de dragers van de deelruimte.
- In het Noordelijk buitengebied overheerst het groene karakter. Draggers zijn de Aa, de Kleine Nete en de Kempische Heuvelrug, de Poederleeseweg en de Lichtaartseweg.
- De Oostelijke open-ruimtecorridor is overheersend landbouwgericht. Draggers zijn de landbouwgebieden.

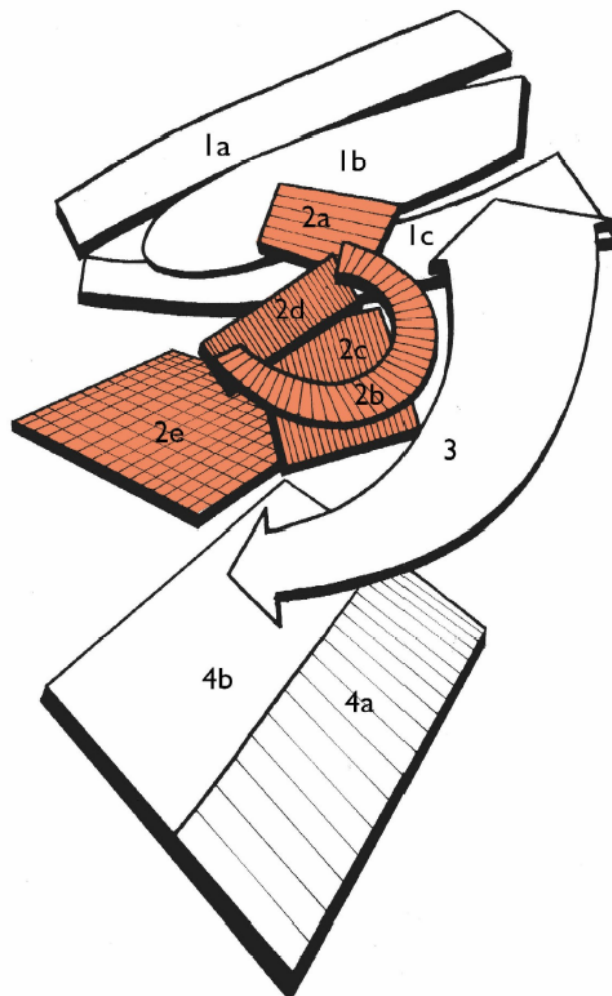
Kaart 1: Gewenste ruimtelijke structuur - synthese



2. Gewenste ruimtelijke structuur - deelruimtevisies

Er kunnen naar de gewenste ruimtelijke structuur 4 deelruimten onderscheiden worden. Deze deelruimten worden nog verder onderverdeeld in subdeelruimten, naargelang hun specifieke karakter. De gemeente maakt op basis van de opdeling van haar grondgebied in deelruimten al een onderscheid tussen mogelijke gedeelten behorende tot het buitengebied en delen die ze ziet ondergebracht in het kleinstedelijk gebied. De deelruimtebenadering geldt als suggestie en wordt aangewend in het overleg met de provincie in het kader van de afbakening van het kleinstedelijk gebied.

Kaart 2: Deelruimten



1 Noordelijk buitengebied

- 1a Vallei van de Aa
- 1b Kempische Heuvelrug
- 1c Netevallei

2 Hoogdynamisch Herrentals

- 2a Noordelijke schaar
- 2b Ringlaan
- 2c Centrum en Vesten
- 2d Stationsgebied
- 2e Omgeving Albertkanaal en E313

3 Oostelijke openruimtecorridor

4 Zuidelijk buitengebied

- 4a Zuidelijke dorpen (Noorderwijk en Morkhoven)
- 4b Zuidelijk Landbouwgebied



2.1 Noordelijk buitengebied

2.1.1 Visie

Binnen het noordelijk buitengebied dient er in het bijzonder ruimte voor open-ruimtefuncties gecreëerd te worden. Als open-ruimtefuncties worden in de eerste plaats landbouw, natuur en bos erkend. Recreatie gekoppeld aan de open ruimte is er eveneens een belangrijke functie. Enkel binnen twee scharen die vasthangen aan hoogdynamisch Herentals dienen iets dynamischere ontwikkelingen mogelijk te zijn.

Drie subdeelruimten dienen naar beleid onderscheiden worden: Aa-vallei, Kempische Heuvelrug en Netevallei. De vallei van de Kleine Nete is drager van natuur en extensieve landbouw, de vallei van de Aa van intensieve landbouw en natuurverbindingsfuncties en de Kempische Heuvelrug als gesloten landschap met primair bos.

De Netevallei en de Kempische Heuvelrug worden door de scharen doorsneden. De Kempische Heuvelrug is in zijn totaliteit een gesloten landschap omwille van het voorkomen van bebouwing in een beboste omgeving. Deze geslotenheid dient behouden en versterkt te worden.

De Poederleeseweg en de Lichtaartseweg doorsnijden woongebieden en natuurlijke structuren, waarbij de ontwikkeling dreigt te worden scheef getrokken. De prioriteit van deze wegen dient te worden omgebogen, waarbij niet de logica en de rechtlijnigheid van de weg, dan wel de dwarse structuren bepalend worden voor de gewenste ruimtelijke structuur. Hiertoe dienen bijvoorbeeld woonwijken aan weerszijden van de beide wegen aan elkaar te worden verbonden met een aangepaste inrichting van de weg op het niveau van de woonfunctie.

Kaart 3: Gewenste ruimtelijke structuur – Noordelijk Buitengebied

2.1.2 Ontwikkelingsperspectieven per subdeelruimte

1a. Vallei van de Aa

In de vallei van de Aa blijft de landbouw hoofdgebruiker van de ruimte. Behoud en waar mogelijk versterking van grootschalige landbouw, met moderne agrarische bebouwing gekoppeld aan oudere hoeves, moet mogelijk blijven. Ontginningen tasten de waardevolle vallei aan en kunnen bijgevolg niet.

Binnen het grootschalige landbouwlandschap dient de onmiddellijke omgeving van de Aa als natuurlijk element hersteld te worden. Mogelijkheden hiervoor worden gezien door het aanmoedigen van aanplant en beheer van kleine landschapselementen langsheen Aa. Het afsluiten van beheersovereenkomsten is hiervoor het geschikte instrument.

Het gebied in de omgeving van de monding van de Aa wordt gekenmerkt door een gevarieerd en eerder kleinschalig landschap. Het gebied wordt ontwikkeld als een gevarieerd halfopen valleilandschap met behoud van de ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland- en bosontwikkeling.



1b. Kempische Heuvelrug

Het gebied dient gevaloriseerd te worden als natuurlijk complex. Bosbeheer en ontwikkeling gericht op natuur dienen centraal te staan. De randzones (vb. valleirand van de Aa) dienen een bufferfunctie te vervullen.

De interne samenhang van het gebied dient te worden behouden en waar mogelijk versterkt. Vooral ter hoogte van de woonwijken langs de noordelijke scharen kan een betere binding uitgewerkt worden. De woongebieden dienen afgerond te worden waarbij de aanwezige natuur aan de randen van de bebouwde delen gerespecteerd en gewaarborgd blijft in de toekomst. Het Peertsbos en de Kruisberg zijn twee grote groengebieden die de woon- en recreatiegebieden omsluiten. Bij de afwerking van de residentiële wijk Ter Buken kan er aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van een groene verbindingzone tussen deze twee groengebieden.

Bijkomende constructies in functie van landbouw of recreatie zijn niet gewenst, tenzij ze binnen de cluster van reeds bestaande constructies voorkomen. De inschakeling van het gebied in het recreatief fiets- en wandelnetwerk kan via een (beperkt aantal) doorgaande assen.

De barrièrewerking die, tussen de Kempische Heuvelrug en de Vallei van de Kleine Nete, uitgaat van de Lichtaartseweg kan best zoveel mogelijk tegengegaan worden, teneinde een groter samenhangend en continu natuurlijk geheel te bekomen.

1c. Kleine-Netevallei

De continuïteit van de open ruimte binnen de Netevallei is door de jaren grotendeels gevrijwaard van stedelijke ontwikkeling, zelfs ter hoogte van het centrum van Herentals. Deze meerwaarde moet bewaard worden en verder versterkt.

Groenondersteunende functies krijgen de rol van beheerder van het landschap (recreatief medegebruik door de aanwezigheid van historische monumenten (restanten oud St.-Elisabethgasthuis, Hof Lepaige, Begijnhof).

In de Kleine Netevallei liggen diverse sportcomplexen met een bovenlokale aantrekkingskracht. Zo is er sportcomplex BLOSO met daarin een recent vernieuwd sporthotel. Aansluitend op dit complex is er het Netepark en Hidrodoe. De Vorselaarsebaan is de ontsluitingsweg voor dit grootschalig recreatiegebied. De aansluiting van deze weg op de Poederleeseweg is een aandachtspunt bij het verder uitbouwen van het recreatiegebied in de toekomst. De ontsluiting van het gebied voor het langzaamverkeer, waarbij een koppeling tussen de verschillende recreatieve aantrekkingspolen dient te ontstaan, is van belang. Verder is er het kanovaren over de Kleine Nete, waarbij het Spaans Hof een belangrijke spil vormt in de route.

Het recreatief ontspanningsgebied rond de Kleine Nete is van bovenlokaal belang en dient versterkt te worden, zodanig dat natuurwaarden en recreatief gebruik optimaal verweven zijn in een toeristisch en recreatief landschapspark.

Het bundelen van initiatieven, mogelijks bij het opzetten van een toeristisch recreatief landschapspark⁵, is een essentiële maatregel. Hierdoor kan het niveau van het aanbod worden verhoogd. Verschillende invalshoeken, zoals toeristische, recreatieve, sportieve en educatieve, kunnen worden gebundeld.

⁵ Uit: Conceptnota Netepark, Groep Infrabo, oktober 1997



Nieuwe recreatieve ontwikkelingen mogen de huidige natuurwaarden in de vallei van de Kleine Nete niet schaden. De recreatieve infrastructuur wordt beperkt tot de huidige perimeters van het gewestplan. De natuur en de waterhuishouding vormt de basis-kwaliteit, de referentie en het bindmiddel.

Hetzelfde geldt voor de Campus St. Elisabeth, historisch verankerd op de huidige site nabij de Kleine Nete. De ziekenhuiscampus kampt met capaciteit- en parkeerproblemen. Noodzakelijke uitbreidingen van het ziekenhuis en het OCMW moeten geïntegreerd worden in een grotendeels groene omgeving. Het opstellen van een lange termijnvisie voor de verdere ontwikkeling van deze site is noodzakelijk.

Ruimte voor natuur – behoud van bestaande natuurwaarden en het versterken waar mogelijk van de natuurlijke structuur - dient een belangrijke uitgangshouding te zijn voor het toekomstige beleid binnen de Netevallei. Extensieve landbouw, waterbeheersingswerken in het kader van een integrale vorm van waterbeheer en het zoneren van de toegankelijkheid van het gebied kunnen hierbij krachtige en duurzame instrumenten zijn. De bestaande kleinschalige hobbylandbouw in het stroomopwaarts gedeelte wordt gezien als kwalitatief en als een goede beheerder van het kleinschalig landschap. De gemeente wenst deze vorm van landbouw te ondersteunen en te behouden voor zover ze in overeenstemming zijn met de strikte reglementering geldend voor de desbetreffende zone.



2.2 Hoogdynamisch Herentals

2.2.1 Visie

De globale hoge ruimtelijke draagkracht van de deelruimte leent zich tot hoogdynamische activiteiten zoals bedrijventerreinen, commerciële activiteiten met bovenlokale uitstraling, wonen in stedelijke dichtheden en dynamische vormen van recreatie. Deze activiteiten worden in hoofdzaak gekoppeld aan het stedelijk gebied (Herentals centrum en Stationsomgeving), aan het Netepark als toeristisch-recreatief knooppunt of aan het Economisch Netwerk Albertkanaal.

In deze deelruimte zal een krachtig centrum en een aantrekkelijke rand gerealiseerd worden. In het centrum worden centrumvoorzieningen geconcentreerd in verweving met wonen. De rand dient voor functies die niet in het centrum verdragen worden en wonen. De ruimtelijke binding tussen de binnenstad en Molekens wordt verbeterd. Tevens dient de bereikbaarheid en de interne verkeersstructuur van het centrum geoptimaliseerd te worden.

De herkenbaarheid van het stadscentrum wordt verhoogd door het accentueren van de historische structuren en gebouwen. Een duidelijke verdichting en functievermenging aan de stadsrand geven aan dat de bezoeker het stedelijk gebied nadert. Belangrijke signaalplekken zijn de aansluiting op het Albertkanaal (kanaalwand en 't Eilandje) en de invalsweg (Augustijnenlaan). Ook de inrichting en dichtheid van de stationsomgeving moet rechtstreeks verwijzen naar de centrumfunctie.

2.2.2 Ontwikkelingsperspectieven per subdeelruimte

Kaart 4: Gewenste ruimtelijke structuur – Ringlaan-Vesten-Stationsomgeving

2a. Noordelijke schaar

Bij de toekomstige ontwikkelingen in deze subdeelruimte binnen de stad Herentals dient het landschap de basis te vormen van elke geplande functie. Er worden verschillende gebiedsdelen onderscheiden, met ieder een eigen functie (wonen, natuur, recreatie en verkeer). Deze deelgebieden dienen optimaal te worden verbonden, met name gericht op het langzaam verkeer. De ontsluiting van de grotere recreatieve polen (BLOSO en Netepark) dient voor zowel het gemotoriseerd verkeer als voor het langzaam verkeer optimaal te zijn, waarbij de doorstroming van het verkeer doorheen de woonwijken wordt vermeden.

De noordelijke schaar kan opgedeeld worden in twee delen:

De **noord-westelijke schaar** bestaat uit de Poederleesesteeweg ter hoogte van en inclusief de wijk Wijngaard.

De Poederleeseweg vormt de entree van Herentals aan de noordzijde. Een duidelijke signalisatie naar de automobilist moet gekaderd worden binnen een poortprincipe in de omgeving van de Watervoort. In de linten dient verdere verkaveling maximaal vermeden te worden. Ook splitsen van woningen of het voorzien van nieuwe losse gebouwen bij bestaande is niet gewenst. De verschillende woongebieden aan weerszijden van de Poederleeseweg kunnen door middel van een herinrichting van de Poe-



derleeseweg (verbetering oversteekbaarheid) ruimtelijk beter met elkaar verbonden worden.

De **noord-oostelijke schaar** bestaat uit de Lichtaartseweg, Kappelleblok en Koulaak. Het gebied wordt doorsneden door twee spoorlijnen en bevindt zich op de overgang tussen de Netevallei en de Kempische heuvelrug.

De vallei van de Kleine Nete en de Kruisberg zijn twee grote groengebieden die de activiteitengebieden omsluiten. Er dient aandacht te worden besteed aan de ontwikkeling van een groene verbindingzone tussen deze twee groengebieden.

In verband met de realisatie van deze groene verbindingzone wordt geopteerd om het woonuitbreidingsgebied Kapellenblok - Lichtaartseweg (108) niet verder aan te snijden. De bestaande woongebieden dienen afgerond te worden waarbij de aanwezige natuur aan de randen van de bebouwde delen gerespecteerd en gewaarborgd blijft in de toekomst.

De lintbebouwing langsheen de Lichtaartseweg en de Lavendelweg dient te worden beperkt, evenals woningbouw langsheen de Schoutenlaan. In de linten dient verdere verkaveling maximaal vermeden te worden. Ook splitsen van woningen of het voorzien van nieuwe losse gebouwen bij bestaande is niet gewenst.

2b. Ringlaan

In het stedelijk gebied buiten het historisch centrum is er ruimte voor stedelijke activiteiten die niet op een centrumlocatie kunnen ingeplant worden: in het bijzonder commerciële voorzieningen die niet verweven kunnen zijn met het centrum, sport, cultuur en recreatie. Deze activiteiten moeten echter zorgzaam ingeplant worden om de kwaliteit van de omliggende woonomgevingen en open ruimte te garanderen.

De Ringlaan is een structurerend element in het stedelijk randgebied. Deze structurende rol vertaalt zich in het bijzonder ten opzichte van de inplanting van stedelijke functies. Naast de herinrichting van het openbaar domein moet ook plaats zijn voor de inplanting van diverse functies die passen binnen een karakteristiek van de Ringlaan als stedelijke activiteitenstrip met een splitsing van de diverse verkeersstromen.

De doelstellingen hierbij zijn:

1. Het creëren van een ruimtelijke geleding door middel van ordening en afbakening van diverse functiegebieden door een eigen bekende inrichting (groen, water, wonen en bedrijvigheid).
2. Het combineren van een vlotte doorstroming met een goede verkeersveiligheid waarbij verschillende functies hun eigen plaats krijgen binnen de ruimtelijke inrichting van de Ringlaan.
3. Het beperken van de dwarsrelaties. Enkel ter hoogte van belangrijke toegangswegen naar het centrum wordt er een rechtstreekse aansluiting met de Ringlaan voorzien. Daarbij wordt de mogelijkheid onderzocht om vanuit die plaatsen een lussensysteem op te zetten.
4. Zorgen dat daar waar mogelijk diverse verkeersaantrekkende functies geënt worden op ventwegen van de Ringlaan. Verkeersaantrekkende functies mogen geen extra belasting veroorzaken ten opzichte van aanpalende en of achterliggende straten en woongebieden.

De Ringlaan is meer dan een rijweg op zich. Niet alleen moet zij zorg dragen voor een snelle verwerking van het verkeer rondom het centrum, zij moet ook zorgen dat de in-



richting aan de weggebruiker duidelijk maakt dat hij het centrum met al haar voorzieningen nadert. Op strategische plaatsen zullen hiervoor poorten benadrukt worden.

De stad wenst er bij de hogere overheid op aan te dringen een streefbeeldstudie op te starten voor de Ringlaan. De stad Herentals zal haar visie op de Ringlaan bij de opmaak van dit streefbeeld bepleiten. Belangrijke elementen hierbij zijn:

- De verkeersveiligheid dient blijvend gegarandeerd te worden
- Een vlotte doorstroming dient mogelijk te blijven
- Bij de groene doorsnijding van de Ringlaan door de vallei van de Kleine Nete wordt de vallei maximaal ontzien.
- De aansluiting van de Augustijnenlaan op de Ringlaan vormt de primaire toegangsweg naar het centrum.
- De aansluiting van de verlengde Augustijnenlaan richting Kempisch Kanaal sluit als recreatiezone op de Ringlaan aan.
- De poorten van de stad op die plaatsen waar men de stad binnenkomt worden representatief vormgegeven.

□ **Verdere uitwerking: Inrichtingsvoorstel**

Ringlaan – Noord:

De bebouwing aan de Raapbreukstraat en Koulaak zal door middel van bestaande en nieuw aan te planten groenvoorzieningen gescheiden worden van de Ringlaan. Er zijn twee interventieplaatsen in dit deelgebied:

1. *Drijvelden (handelslint Oud-Strijderslaan)*
De bebouwing (handelslint) aan de Drijvelden kan op termijn verdwijnen. Hierdoor kan de noordelijke wand van de Ringlaan één geheel vormen, zowel in functie als verschijningsvorm. Een beleid met betrekking tot enerzijds het opwaarderen van de bestaande gevels van de bedrijfsvestigingen (materiaal, kleur, reclameverlichting e.d.) en anderzijds het opstellen van voorschriften met betrekking tot nieuw te realiseren bebouwing, moet worden gevoerd. Het is van belang dat de bebouwing de Ringlaan ondersteunt naar functie, waardoor er bij de nieuwbouw niet uitsluitend bedrijfs- en kantoorgebouwen worden gerealiseerd, maar er ook plaats is voor appartementenbouw.
2. *Inbreidingsproject Koulaak*
Voor dit gebied worden 50 woningen voorzien. Er wordt tevens geopteerd voor de bouw van kantoren. Een combinatie van die twee functies kan mogelijk zijn, waarbij de nieuwbouw de continuïteit van de Ringlaan moet ondersteunen. Tevens dient rekening te worden gehouden met de overgang tussen deze zone en de vallei van de Kleine Nete. De natuurlijke beplanting kan deze gewenste overgang ondersteunen.

Ringlaan – Netevallei:

In dit wegsegment vormt de continuïteit van het onderliggend landschap de belangrijkste randvoorwaarde.

Er zijn drie interventieplaatsen:

1. *Overgangszone Ringlaan Noord - Kleine Netevallei*
Het is van belang dat de Ringlaan geleidelijk overgaat van een groene verschijningsvorm naar een stedelijke verschijningsvorm, van een open landschap naar een gesloten landschap. De huidige groenelementen nabij de woonwijk Spaans Hof kunnen hier onderdeel van uitmaken, waarbij een goed beheer moet zorgen voor een doorvloeiing van de open vallei.



2. *Overbrugging Kleine Nete*

De Ringlaan is door de twee ventwegen aan weerszijden een grote asfaltvlakte die de vallei doorkruist. Om de barrièrewerking van de infrastructuur te milderen en de relatie met het omliggende valleigebied te versterken, kunnen de ventwegen getransformeerd worden in een langzaam verkeersverbinding. Dit kan gemotiveerd worden door het feit dat ter hoogte van het valleigebied er geen belendende of autogerichte functies aanwezig zijn en in de toekomst ook niet zullen toegelaten worden. In principe zijn de ventwegen, die in hoofdzaak een ontsluitende functie hebben, op deze locatie overbodig. Door het aanpassen van het wegprofiel in functie van langzaam verkeer ontstaan er mogelijkheden om de infrastructuur beter te integreren in het landschap en de barrièrewerking te milderen.

3. *Herwaardering voormalig oefenterrein VDAB als onderdeel van de overgang tussen Kleine Nete en woonomgeving St-Jobstraat*

Door de verhuis van het oefenterrein van de VDAB, dat niet goed gelegen was in de vallei van de Kleine Nete, bestaat de mogelijkheid om dit gebied opnieuw landschappelijk in te kleden als onderdeel van het valleigebied. De inrichting van dit gebied kan een goede overgang creëren tussen de tuinen behorende bij de woningen aan de St-Jobstraat en de Kleine Nete.

Ringlaan – Augustijnenlaan:

De ruimtelijke dwarsrelaties tussen de gebieden aan weerszijden van de Ringlaan worden versterkt. De Augustijnenlaan (Gedempte Vaart) moet ontwikkeld worden als een groene en recreatieve verbindingssas tussen het centrum en de jachthaven-kanaal. Het vervolg van de gedempte vaart (Augustijnenlaan) tussen de Ringlaan en het Kempisch kanaal geeft uit op de recent gebouwde jachthaven en werd herbestemd als gemengd park- en recreatiegebied. Dit verhoogt de integreerbare waarde van de ontwikkelingsas Augustijnenlaan, die als duidelijke potentiaaliteit in zich draagt zeer verscheiden functies doorheen het centrum met elkaar te verbinden. Optimale verwevenheid van functies en veilige verbindingen voor het fiets- en wandelverkeer zijn belangrijke principes. Tevens is een verdere ontwikkeling van de Augustijnenlaan als centrale invalsweg naar het centrum van belang.

Hieronder worden twee interventieplaatsen nader toegelicht:

1. *Gebied tussen Augustijnenlaan en Ringlaan (Inbreidingsprojecten wijk Poelstraatje).*

Wil de Ringlaan in combinatie met de Augustijnenlaan functioneren als centrale invalsweg tot het centrum dan is een ruimtelijke ondersteuning door middel van stedelijke bebouwing noodzakelijk. Onderstaand concept probeert een onderlinge relatie te creëren tussen het binnengebied en de bebouwing aan de Augustijnenlaan en de Ringlaan.

De Augustijnenlaan wordt aan weerszijden begeleid door een stedelijke wand. Grootschalige bebouwingselementen moeten de Augustijnenlaan een stedelijke entree geven. Er wordt gekozen voor een van de straat afwijkende bebouwing: een bomenrij met parkeerplaatsen begeleidt dan de Augustijnenlaan. De bebouwingswanden mogen geenszins de achterliggende gebieden afsluiten. Groene passages op het gelijkvloers moeten de relatie met het achterliggende gebied in stand houden. De entree aan de Augustijnenlaan, die op dit moment bestaat uit de Mc Donalds en Vandenborre dient beter vorm gegeven te worden.

Gebied ten oosten van de Ringlaan (Inbreidingsproject Gareelmakersstraat – binnengebied 24)



De Ringlaan heeft de laatste jaren enige stedelijke ontwikkelingen gekend. De strook tussen de Ringlaan en de Gareelmakerstraat kan in haar geheel herontwikkeld te worden. Hierbij moet de huidige kleinschalige bebouwing plaatsmaken voor grotere open bebouwingselementen, waarbij een groene relatie gelegd kan worden tussen de beide gebieden aan weerszijden van de Ringlaan. Voor de inbreiding aan de Gareelmakersstraat wordt een project voorgesteld dat voortgaat op het hoofdidee van de wijk Diependaal; dat wil zeggen gesloten bebouwing. Deze bebouwing staat echter haaks op de Gareelmakersstraat waardoor er groene dwarsrelaties kunnen ontstaan. Deze groenelementen kunnen eveneens verbonden worden met het bestaande groen in de wijk Diependaal. Voor de wijk Diependaal kan een groenplan worden opgemaakt, waarbij bestaande groenstructuren herontwikkeld worden. Aandachtspunten hierbij zijn de ontwikkeling van een openbaar wijkpark dat een relatie legt tussen enerzijds de kleinschalige groenelementen (groenassen) en de jachthaven.

Ringlaan – Kanaalzone:

Een betere integratie van de Ringlaan in de stedelijke ruimte wordt nagestreefd. De Ringlaan dient de geleiding van het verkeer van en naar het centrum te ondersteunen door middel van haar stedelijk voorkomen. Er zijn twee interventieplaatsen:

1. *Ruimtelijke ondersteuning door middel van bebouwing aan de Ringlaan en realisatie inbreidingsprojecten*
Om de Ringlaan te integreren in het stedelijk weefsel is het belangrijk dat zij aanpalende bebouwing heeft die de structuur van de Ringlaan ondersteunt. Er worden kantoren in combinatie met woningen en appartementen ontwikkeld. De bestaande beplanting (hooggroen) tussen de Ringlaan en de Wipstraat kan geïntegreerd worden binnen het nieuwe project (=omgeving binnengebied 12: Stadsveld).
2. *Jaagpad als recreatieve fiets- en wandelboulevard*
Het jaagpad langs het Kanaal Herentals-Bocholt heeft op dit moment een recreatieve functie. Een continuïteit in de route is gewenst. Onderhoud en signalisatie zijn aandachtspunten voor de toekomst, evenals aansluitingen van het jaagpad op de Ringlaan (veilige oversteekbaarheid van de Ringlaan voor het langzaam (recreatief) verkeer).

Ringlaan – Zuid:

Ook hier wordt er getracht de Ringlaan te integreren in de stedelijke ruimte. De Ringlaan dient de geleiding van het verkeer van en naar het centrum te ondersteunen door middel van haar stedelijk voorkomen. Er zijn twee interventieplaatsen:

1. *Ruimtelijke ondersteuning met realisatie inbreidingsprojecten*
Er zijn verschillende plaatsen (binnengebieden 9, 10, 11 en 19) waar mogelijke inbreidingsprojecten gerealiseerd kunnen worden met een gemengde invulling van hoofdzakelijk woningen, maar ook met kantoren en appartementen. Hogere bebouwing is mogelijk en wenselijk voor het binnengebied 10: knooppunt Lierseweg, dat als een baken voor de stad kan uitgebouwd worden. Indien er bebouwing zal worden ontwikkeld, wordt voorgesteld om een gelijke ontwikkeling voor dit deel voor te stellen als voor de Ringlaan - Kanaalzone. Het bestaande hooggroen kan mee opgenomen worden binnen de nieuwe ontwikkelingen en daarmee een buurtfunctie krijgen.

**Verdere uitwerking: opmaak RUP buffer Ringlaan:**

Zoals aangegeven in voorgaande paragraaf is het belangrijk de stedelijke ruimte in de omgeving van de Ringlaan verder te structureren en af te stemmen op deze infrastructuur. Gezien er over de volledige lengte van de Ringlaan een bufferzone werd voorzien, zijn een aantal bestaande woningen zonevreemd komen te liggen. De gemeente wenst voor de clusters van woningen, gelegen in de bufferzone een RUP op te stellen, gezien deze woningen over het algemeen een logische voortzetting zijn van het bebouwde weefsel van de stad binnen de ring. De gemeente zal het RUP opstellen in overeenstemming met bovengenoemde ontwikkelingsperspectieven.

2c. Centrum en Vesten

Volgende doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven zijn in overeenstemming met het masterplan voor de binnenstad. Het masterplan wordt als richtlijn gehanteerd bij de uitvoering van projecten (hoofdzakelijk herinrichting openbaar domein) in de binnenstad. Dit masterplan wordt momenteel in verschillende fasen uitgevoerd. Voor een omschrijving van de inhoud van dit plan wordt verwezen naar de planningscontext.

Binnen het centrum dienen in het bijzonder ontwikkelingsperspectieven ontwikkeld te worden met betrekking tot:

□ Versterken en afstemmen van commerciële en toeristisch-culturele activiteiten

Herentals heeft nood aan centrumondersteunende handelsontwikkeling, d.w.z. middelgrote handelszaken die op wandelafstand liggen van het historische centrum en ingepast zijn in een logisch wandelcircuit. Bovenrij - Grote Markt - Hofkwartier - Fraikinstraat en de Nederrij met zijstraten Zandstraat en Belgiëlaan vormen de commerciële as. Belangrijk hierbij is wel dat er een goede verkeersafwikkeling en een degelijke stedenbouwkundige vormgeving gegarandeerd worden. En dat de nieuwe winkelveestigingen naar afstand, omvang en assortiment het centrum geen concurrentie aandoen. Een specifiek aandachtsgebied hierbij vormt de omgeving van de stadsbrouwerij. Verschillende historische gebouwen worden gerestaureerd en krijgen een culturele functie. Hierdoor wordt een impuls gegeven aan de toeristische aantrekkingskracht van het centrum van de stad.

□ Verhogen van de attractiviteit van het centrum: de Vesten

Het historisch centrum kan geaccentueerd worden en aantrekkelijker worden door het herstellen van de Vesten. Als structuurbepalend element voor de binnenstad worden de Vesten zoveel mogelijk als herkenbaar geheel ontwikkeld. Daarbij is aandacht nodig voor de verschijningsvorm van het openbaar domein met o.a. voldoende groen en de totale beeldkwaliteit binnen het gebied van De Vesten. Dit heeft een positieve invloed op het woonklimaat en vormt tevens voor het winkelpubliek en dagjestoeristen een aantrekkelijke troef. De koppeling van straten, pleintjes en aangename wandelroutes vormt hiervoor de basis. Strategische locaties kunnen autoluw gemaakt worden en parkeren kan er geweerd worden. Het opnieuw vervullen van de volledige vestenstructuur is niet mogelijk. Wel wordt er gestreefd naar een maximale continuïteit voor voetgangers en fietsers. Waar de vesten onderbroken zijn wordt er gezocht naar (visuele) verbindings-elementen. De herkenbaarheid van de Vesten en het historisch weefsel binnen de Vesten kan eveneens versterkt worden door een onderscheid te maken tussen de inrichting van het openbaar domein binnen en buiten de Vesten.

Voor de vesten is het stadsbestuur reeds overgegaan tot het opmaken van concrete plannen. Delen hiervan zijn reeds in uitvoering. (BPA Molenvest in uitvoering)



Volgende uitgangspunten worden bij de opmaak van de plannen en de uitvoering ervan minimaal gerespecteerd:

- De historische waarden behouden en benadrukken
- Open ruimte als recreatief element in het stadsweefsel
- Continuïteit van kwaliteitsvolle open ruimte wordt zoveel mogelijk nagestreefd
- Continuïteit voor *zachte* weggebruikers

□ **Stedelijk wonen in het centrum**

Woonprojecten dienen aan hoge dichtheden te gebeuren. Wonen boven winkels dient gestimuleerd te worden. Voor nieuwe woonprojecten dient in het bijzonder aandacht te gaan naar de beeldkwaliteit van het project in zijn omgeving. Het aanbod aan woningen in het centrum dient bij voorkeur gediversifieerd te zijn. Hoogbouw wordt niet toegestaan.

□ **Een stedelijke woonomgeving in een aantrekkelijke rand**

Het basisweefsel van de aantrekkelijke rand⁶ bestaat uit aangename woonomgevingen. Milderende maatregelen zijn gerechtvaardigd ten opzichte van onleefbaarheid ten gevolge van storende functies in deze woonomgevingen. Voldoende aandacht voor groen, speelpleintjes en een gediversifieerd aanbod aan woonmilieus dragen bij aan een hoge ruimtelijke woonkwaliteit. Stedelijke woondichtheden (min. 25 woningen/ha) zijn nodig. Afhankelijk van de draagkracht van de omgeving wordt hoogbouw toegestaan.

De woongebieden in het westen van de gemeente die door de spoorweg en de stationsomgeving afgescheiden zijn van het historisch centrum kunnen verder uitgebouwd worden als een aantrekkelijke stedelijke rand. Het gehele gebied Wuytsbergen dient een duidelijker structuur te krijgen. Het gebied van de oude poederfabriek dient groen ingericht te blijven.

□ *Woonwijk Wuytsbergen d.m.v. natuurlob scheiden van de woonwijk Ekelen*

Deze twee wijken dienen niet aan elkaar vast te groeien in de toekomst. De beboste zone komt tot diep aan de spoorweg en grenst aan de beboste duinen (Poederkot). Hierdoor ontstaat er een groene verbindingzone langs het spoor die aansluit op de natuurgebieden in het noorden van de gemeente. Om deze bossen in het binnengebied maximaal te behouden dient een RUP te worden opgemaakt. Enkel de gedeelten gelegen aan een uitgeruste weg kunnen ontwikkeld worden. De natuurlob moet voor beide wijken een recreatieve functie opnemen.

□ *Gecultiveerde groene verbinding langsheen de noordelijke grens van de straat Wuytsbergen*

Het woongebied Wuytsbergen moet door middel van een aangelegde groenvoorziening gescheiden worden van het natuurgebied. In deze groenvoorziening kan een langzaam verkeersverbinding worden aangelegd. Tevens is het creëren van kinderspeelterreinen ten behoeve van de wijk in de groenstrook mogelijk. In dit gebied zijn twee potentiële woongebieden gelegen. Er kunnen een 15-tal ééngezinswoningen aansluitend op de bestaande verkaveling worden gerealiseerd

⁶ Dit is het gebied tussen De Vesten en de Ringlaan en de ruime stationsomgeving (Wuytsbergen, Ekelen). De relatie tussen stadscentrum en rand kan in het bijzonder benadrukt worden door de invulling en inrichting van de Vesten.



in het gebied ten noorden van de Peerdsbosstraat (zone Gedempte Vaart - Peerdsbosstraat). Ten oosten van deze zone is de site 'de Zaat' gelegen (BPA 'De Roest'). Op dit voormalige industrieterrein kunnen een 40-tal woningen worden gerealiseerd. Doordat beide gebieden grenzen aan een groter natuurgebied is het wenselijk hier rekening mee te houden.

□ *Ekelen oriënteren op Markgravenstraat*

De spoorwegovergang Ekelstraat - Markgravenstraat is de toegangspoort voor de wijk Ekelen. Deze toegang dient dan ook herkenbaar te worden gemaakt. Dit kan door middel van markante bebouwing.

□ *Handhaven groene duinen langsheen de spoorweg; Ekelen inbedden in het groen*

De duinen, die de woonwijk Ekelen scheiden van de spoorweg, vormen een groene verbindingszone tussen de bosgebieden rondom het militaire terrein in het westen van de gemeente en - via de beboste zone tussen Wuytsbergen en Ekelen - het natuurgebied van de Kleine Netevallei.

Deze groene ruimte dient gerespecteerd te worden bij de verdere uitbouw van woongelegenheden.

De Vogelzang is de verbinding tussen de Eeckelstraat en de Wuytsbergen. De straat loopt door de beboste zone met aan weerszijden bebouwing.

□ *Ontwikkelen binnengebied Montezumalaan*

Een optimale ontwikkeling van het woongebied Wuytsbergen/Ekelen wordt deels gehypothekerd door de aanwezigheid van een bufferzone aan de noordelijke zijde van de Montezumalaan (=binnengebied nr.28).

De gemeente stelt voor om de bufferstrook te verschuiven tot op het bestaande bedrijventerrein 'De Beukelaer-Pareinlaan' en dus te verplaatsen naar de zuidwestelijke zijde van de Montezumalaan. Het gehele gebied is gelegen binnen de hypothese van kleinstedelijk gebied.

Bijkomend onderzoek tot op perceelsniveau is echter noodzakelijk om definitieve uitspraken te doen. Het is niet geheel duidelijk hoe een buffer kan gerealiseerd worden ten zuidwesten van de Montezumalaan (op industriegebied) aangezien op deze plaats grotendeels een parking is gelegen. Verder moet onderzocht worden wat de minimale wettelijke⁷ en gewenste breedte van de bufferstrook langs de Montezumalaan moet zijn. Het enkel visueel bufferen lijkt hier volgens de provincie onvoldoende⁸.

Indien dit onderzoek uitwijst dat er binnen het bestaande industriegebied voldoende ruimte aanwezig is om een degelijke bufferstrook te realiseren, of dat de bestaande bufferstrook zoals aangegeven op het gewestplan op een verantwoorde manier kan worden versmald, kan de provincie akkoord gaan met het voorstel van het college om het woongebied dat moet gelegen zijn binnen het kleinstedelijk gebied Herentals, uit te breiden in richting van de Montezumalaan. De opmaak van een RUP is vereist. De provincie stelt voor om in kader van het afbakingsproces van het kleinstedelijk gebied Herentals te bepalen welke overheid bevoegd is voor de opmaak van het RUP.

de omzetting van de groene gewestplanbestemming naar woongebied betekent een gedeeltelijke compensatie van het niet ontwikkelen van andere, meer waar-

⁷ Sectorale wetgeving, omzendbrief 8 juli 1997 betreffende inrichting en de toepassing van de ontwerp- gewestplannen en gewestplannen, gewijzigd via omzendbrief dd. 25/1/02 en 25/10/02

⁸ Zie advies aan de bestendige deputatie n.a.v. het structureel overleg van 27 april 2006



devolle, delen van het randstedelijk woongebied (zie vorige paragrafen). Er is dus sprake van een zekere ruiloperatie

□ **Molekens – Sint-Janneke**

Voor de woonomgeving Molekens kan een structuurschets opgemaakt worden gebaseerd op volgende beleidsdoelstellingen:

- het blijvend garanderen van een aangename woonomgeving
- het versterken van de (ver)binding met het centrum
- de uitbouw van een (beperkte) poortfunctie

De wijken Veldhoven, Molekens en St. Janneke situeren zich binnen de twee activiteitenassen Albertkanaal en E313. Echter dient dit gebied geen eiland op zich te vormen binnen de industriële activiteiten. Het gebied heeft nog voldoende mogelijkheden om aansluiting te zoeken bij het centrum van de stad. Voorgesteld wordt om de sport- en recreatiezone aan het kanaal te betrekken bij het woongebied en de toekomst van de woonfunctie op het Eilandje te verzekeren. Bovendien moeten een hoogwaardig openbaar- vervoersaanbod en een veilige fietsverbinding de verplaatsing van en naar het centrum verbeteren.

Het stedelijk wonen kan een plaats krijgen, waarbij ‘wonen aan het kanaal’ het vertrekpunt is voor de toekomstige ontwikkelingen. Representatieve en hoogwaardige architectuur kunnen de poort op de stad accentueren. Momenteel zijn er een aantal projecten lopende in het woonuitbreidingsgebied St. Janneke waarbij rekening gehouden wordt met bovengenoemde uitgangspunten.

De buffer naar E313 en bedrijventerreinen dient behouden te blijven. Er kan wel overwogen worden om plaatselijk de buffer te versmallen tot de aarden wal van de oude spoorlijn zélf: enkele bedrijven komen vandaag reeds tot tegen de wal en de wal op zich werkt voldoende bufferend. De woonwagenvakken langs de Herenthoutseweg en Heirenbroek kunnen hun plaats behouden.

Molekens dient zich in eerste instantie verder te ontwikkelen tot een aangename woonomgeving met stedelijke dichtheid. Verschillende elementen spelen hierin een belangrijke rol:

- buffering naar E313 en bedrijventerreinen dient gegarandeerd te blijven.
- verbinding met het centrum d.m.v. een goede OV-verbinding, een goede fietsverbinding, maar ook ruimtelijk door de bestemming van de woonomgeving op het Eilandje
- diversifiëren van woonmilieus:
 - Wonen aan het water: De beeldkwaliteit aan het Albertkanaal dient verder verbeterd te worden
 - De aanwezige woonwagenvakken kregen recent bestaanszekerheid door de bestemming in een BPA.

□ **Randstedelijke groengebieden**

Vanuit de stad dient de relatie tot de natuurlijke elementen in de stadsrand te worden bevorderd: stedelijk groengebied Hellekens, recreatiegebied Spaans Hof, industrieel erfgoed in natuurlijke omgeving (Poederfabriek) aan het station.

Dit is mogelijk door het vrijwaren van ontwikkelingen in groengebieden die tot in de kernen geraken. Versterking van de relatie Stad - Netevallei is mogelijk door het behouden en versterken van het stedelijk parkgebied Hellekens en het recreatiegebied Spaans Hof. Deze twee domeinen kunnen de herkenbaarheid van



het oude stadscentrum ondersteunen vanaf de invalswegen naar de binnenstad. De jachthaven in het verlengde van de Gedempte Vaart kan eveneens een baken zijn voor toeristisch verkeer over het water naar de binnenstad toe. Een hierop aansluitend stadsbos trekt de beboste structuur langs het kanaal tot in het centrum. Een laatste belangrijk element is de bestending van de groene insteek tot aan de Ekelstraat met de integratie van industrieel erfgoed van de poederfabriek. Ook de ontwikkeling van groene corridors in de binnengebieden die zijn ingevuld met parkeergarages kunnen onder dit concept gerekend worden.

2d. Stationsgebied

Voor de ontwikkeling van het Stationsgebied in enge zin kunnen de volgende uitgangspunten opgesteld worden: verbeteren aantrekkelijkheid, leefbaarheid, sociale veiligheid en een veilige en vlotte bereikbaarheid. In ruimere zin moeten de gebieden ten noorden en ten zuiden van het station verbonden worden. Dit in zowel morfologische als functionele zin. Het station moet de spil gaan vormen waaromheen verschillende activiteiten, wonen, werken en recreatie, een plaats kunnen krijgen.

Kantoren kunnen mede als buffering voor wonen ontwikkeld worden. Het stationsgebied zal een belangrijke drager van activiteiten worden. De barrièrewerking die momenteel uitgaat van de spoorweginfrastructuur moet, zeker voor de zachte weggebruiker, verminderd worden. De relatie van het station met de omgeving – in bijzonder met het centrum, het overige openbaar vervoer en het openbaar domein dient op elkaar afgestemd te worden.

Door middel van renovatie en de bouw van nieuwe woningen op braakliggende gronden of de heroriëntatie van bestaande gebouwen kan de stationsbuurt opgevoerd worden. Vooral de straten die de belangrijkste verbinding vormen tussen het station en het kernwinkelgebied dienen de verbindingfunctie te ondersteunen wat inrichting en architectuur betreft. Het gaat hierbij met name over de volgende straten: Stationsplein, Stationsstraat (aanzet tot de vesten), Kapucijnenstraat, Nieuwstraat en de Belgiëlaan.

Volgende ontwikkelingsperspectieven duiden op mogelijke maatregelen die op termijn een aantrekkelijke stationsomgeving kunnen bewerkstelligen:

□ **Herwaardering van het station en stationsplein**

De omgeving van het station vormt als het ware het visitekaartje van de stad Herentals voor haar bezoekers. Goede voorzieningen met een eenduidige signalisatie kunnen de leesbaarheid van de omgeving vergroten, evenals de inrichting van het gebied.

Het is eveneens van belang dat het stationsgebied buiten de spitsuren geen doodse indruk geeft. Vooral 's avonds kunnen stationspleinen als sociaal onveilig worden bestempeld. Bij de herinrichting dient hier rekening mee gehouden te worden.

□ **Eenduidige wandvorming aan het stationsplein**

De afwerking van de bebouwingswand aan het stationsplein is verre van optimaal. Geen eenduidige hoogte en braakliggende gronden geven een rommelig aanblik en refereren niet aan de inkom van een stad met een breed aanbod van diensten en voorzieningen.

□ **Rangeerterrein opwaarderen of integreren in bebouwde zone (kantorenbouw)**

Het rangeerterrein aan de noordzijde van het station kan opgenomen bij de her-



ontwikkeling van de stationsomgeving. In de mate van de gebruiksgraad in de toekomst kan bezien worden of het mogelijk is gronden te verwerven voor het ontwikkelen van bedrijfsgebouwen, die fungeren als buffer tussen de toekomstige woonzones ten noorden van het station en het spoor. Ook openbare functies kunnen hier een plaats krijgen.

□ **Goede en herkenbare verbindingen tussen het station en de noordelijke wijken (signalisatie Olympiadelaan, Markgravenstraat)**

De relatie tussen het station en de gebieden aan de noordzijde van het station dient niet alleen morfologisch te worden uitgebouwd, maar ook functioneel. Voetgangersverbindingen en een aankomst en vertrekhal aan de noordzijde van het emplacement verhogen de bereikbaarheid en kunnen versterkend werken inzake de scheiding van de verschillende verkeerssoorten bij het station.

□ **Kernverdichting/concentrische verdichting aan Noordzijde van het station nabij Olympiadelaan**

De spoorwegovergang Belgiëlaan - Olympiadelaan, met daaraan gekoppeld het busstation en de parkeergelegenheid bij het station is een belangrijk concentratiepunt in de verkeersstructuur van de stad. De vele verkeersstromen, de ligging nabij het station en een belangrijke ontsluitingsweg zorgen ervoor dat het gebied de potentie heeft om uit te groeien naar een belangrijke activiteitenpool binnen het stedelijk gebied van de stad Herentals.

Ten noorden van het station zijn er tal van locaties geschikt voor de inplanting van kantoren en woningen. De oude bedrijfsgebouwen kunnen ontwikkeld worden als bedrijfsruimten, ateliers, of buitengewone woningen. Indien dit niet mogelijk is, kan nieuwbouw op die gebieden ontwikkeld worden. De wijk Wuylsbergen heeft een grote hoeveelheid braakliggende gronden die gelegen zijn in woongebied. Hier zijn enkel nog ontwikkelingen mogelijk langs uitgeruste wegen.

Aangezien een stationsomgeving een locatie is waar veel verkeers- en vervoerstromen samenkomen wordt een aantal gedetailleerde aandachtspunten en ontwikkelingsperspectieven meegegeven die moeten zorgen voor een goede afwikkeling van het verkeer:

□ **Station als filter van langzaam en snel verkeer:**

Bij het station komen vele soorten verkeersstromen samen. Om de afwikkeling te bespoedigen is een gesloten circuit voor alle verkeerssoorten noodzakelijk. Zo moeten het openbaar vervoer en de voetganger voorrang krijgen op de auto. Er moet echter wel voldoende gelegenheid zijn voor het afzetten van gebruikers van de trein (kiss & ride).

□ **Goede afwikkeling van het verkeer zodat hinder in het zuidelijk gebied uitblijft**

Er wordt een lussensysteem ingevoerd bestaande uit een noordelijke en zuidelijke lus. Aan deze lussen liggen de parkeerplaatsen voor de bezoekers van de stad. De Augustijnenlaan - Belgiëlaan is de noordelijke lus. De Belgiëlaan komt uit aan het station, waar die overgaat in de Olympiadelaan. Deze as moet in de toekomst het stadsverkeer gaan verwerken dat van de Ringlaan naar het kernwinkelgebied moet en weer terug. Door het autoverkeer langs deze as te leiden wordt het autoverkeer in de overige straten rondom het kernwinkelcentrum en in de stationsomgeving beperkt tot bestemmingsverkeer. Ook de mogelijkheid voor de inplanting van parkeervoorzieningen aan de noordzijde van het station kan onderzocht worden.



□ **Goede en herkenbare verbindingen tussen het station en het kernwinkelgebied ten behoeve van het langzaam verkeer (poort op de stad)**

Voor de bezoeker van de stad is het van belang te weten hoe hij/zij het snelst via een aangename route naar het kernwinkelgebied moet komen. Vandaag de dag gaan veel bezoekers via de Belgiëlaan naar het centrum. De aanwezigheid van geparkeerde auto's en het feit dat de Belgiëlaan een ontsluitingsweg van en naar het centrum is, maken deze route niet aantrekkelijk.

Tussen het station en het kernwinkelgebied dienen veilige routes aangelegd te worden voor het langzaam verkeer. Veilig in de zin van verkeersveilig en ook sociaal veilig. Met name de plaats van het langzaam verkeer op het Stationsplein dient aangepast te worden, evenals de signalisatie voor de routing en de plaats van andere weggebruikers op het plein. Oversteekplaatsen dienen goed gemarkeerd te worden. Het stadspark kan in de route naar de binnenstad een belangrijke plaats innemen.

2e Omgeving Albertkanaal en E313

Kaart 5: gewenste ruimtelijke structuur – Omgeving Albertkanaal en E313

Het bedrijventerreinensnoer bestaat in hoofdzaak uit een aaneenschakeling van regionale bedrijventerreinen en gemengd regionaal-lokale bedrijventerreinen (=herstructureringsgebied). Voor het specifiek ruimtelijk-economisch beleid wordt verwezen naar de gewenste ruimtelijk-economische structuur.

Voor de ontwikkelingsperspectieven voor de bedrijventerreinen in de kanaalzone wordt verwezen naar de gewenste ruimtelijk-economische structuur. In dit hoofdstuk gaat bijzondere aandacht naar het herstructureringsgebied Hannekenshoek-Dikberd-Vennen gezien dit gebied gekenmerkt wordt door een sterk gemengde invulling van wonen, werken, handel en recreatie. Het herstructureringsgebied wordt gezien als een strategisch stedelijk project in het kader van de ontwikkeling van het kleinstedelijk gebied.

De stad kan een structuurschets uitwerken voor het herstructureringsgebied Hannekenshoek-Dikberd-Vennen die de gemeentelijke visie verder detailleert. De onderbouwing van de structuurschets wordt gebaseerd op de randvoorwaarden en inrichtingsvoorstellen zoals onderstaand weergegeven. De structuurschets kan nadien gehanteerd worden als basis voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan. De stad wenst de opmaak van deze structuurschets uit te voeren in nauw overleg met de provincie in het kader van de afbakening van het kleinstedelijk gebied.

- De bedrijventerreinen tussen beide kanalen worden geherstructureerd tot een volwaardig en samenhangend geheel. Het gebied bevat lokale bedrijven, regionaal-stedelijke en commerciële bedrijven (met o.a. het handelslint) en op weloverwogen plaatsen kan gezocht worden naar (stedelijke) woonlocaties (woonkorrels, het eilandje, bloemmolens,...). Het betreft dus een gemengde stedelijke ontwikkeling.
- Door de vermenging van beleidsniveau's (provinciaal en gemeentelijk) dienen de door de gemeente voorgestelde herstructureringen als suggesties gezien te worden. Nadien kan onderzocht worden voor welke gebieden een ruimtelijk uitvoeringsplan noodzakelijk is en welk beleidsniveau voor de opmaak verantwoordelijk is.
- Creëren van een aangename omgeving door maximaal in te spelen op de potenties die deze waterrijke omgeving biedt.



- Zuinig ruimtegebruik
- Voldoende bedrijventerrein voor kleinschalige tot middelgrote lokale bedrijven dient ontwikkeld te worden
- Behoud van kleinhandelslint Aarschotseweg met eraan gekoppeld een herinrichting van de weg
- De recreatiecluster te Dikberd dient behouden te worden;
- Een nieuwe ontsluitingsstructuur dient aan het gebied opgelegd te worden.
- Bloemmolens als bakens van industriële archeologie behouden en integreren in project en mogelijkheden voor wonen en gemengde functies.
- Een aangepast ontwikkelingsperspectief voor de aanwezige zonevreemde woningen en woonkorrels. De mogelijkheden voor de geïsoleerde woningen moeten geval per geval onderzocht worden. Algemeen kan gesteld worden dat gestreefd wordt naar het behoud en integratie van de aanwezige woonkorrels.

Van west naar oost kunnen verschillende deelgebieden onderscheiden worden:

- Het eilandje: woonomgeving behouden en verder uitbouwen als binding tussen Molekens en Herentals centrum.
- Hannekenshoek: nieuwe wegeninfrastructuur en herverkaveling moet een groter aantal bedrijven op stedelijk niveau mogelijk maken. De kaai langs het Albertkanaal dient optimaal benut te worden als laad- en loskade voor watergebonden bedrijvigheid. Een wandelparcours en een 'stedelijk terras' waarbij de nabijheid van het water maximaal benadrukt wordt kan het gebied tussen de kanalen een positief imago bezorgen en zo de woon- de winkel- en de werkomgeving een nieuwe impuls geven. De bloemmolens dienen als bakens te kunnen ontwikkelen.
- Vennen: Het gedeelte dat aanleunt tegen de Aarschotseweg kan als een bedrijventerrein op stedelijk gebied dat verweven is met het kleinhandelslint verder ontwikkeld worden. De ontsluiting gebeurt op slechts één punt.
- Kleinhandelslint Aarschotseweg (N152): door de aanleg van een parallelle weg aan een centrale ontsluitingsweg wordt deze primaire weg een stuk veiliger. Deze weg is, samen met het station, de toegangspoort tot Herentals bij uitsteking. Bij de uitbouw dient dan ook een hoge (visuele) kwaliteit nagestreefd te worden. De brug over het Albertkanaal is in dat opzicht reeds een mooie aanzet. Er mogen uitsluitend handelszaken gevestigd worden die door de aard van hun goederen veel automobilititeit genereren (grote meubelwinkels, autoverkoop, etc...) en hierdoor moeilijk in het centrum ondergebracht kunnen worden.
- Dikberd: de ontsluiting van de woonkorrel kan best van deze van de bedrijven gescheiden worden.
- Langepad: de ontsluiting kan over een nieuw (klein) rond punt op het kruispunt van de Honingstraat met de Geelseweg gebeuren. Een nieuw aan te leggen ontsluitingsweg, parallel aan het Kanaal naar Bocholt kan hierop uitgeven en zo de nog braakliggende terreinen langs het Langepad ontsluiten. De nieuwe ontwikkelingen worden dus niet langs Langepad ontsloten, maar rechtstreeks via de Geelseweg. Dit voor de Leefbaarheid van de bewoners. De percelen tussen deze nieuwe ontsluitingsweg en het Kanaal naar Bocholt kunnen eventueel watergebonden ontsloten worden, maar een lokale of stedelijke functie is wenselijk. Deze ontsluiting maakt een eventuele uitbreiding, zoals onderzocht in de gewenste ruimtelijk economische structuur, mogelijk.



- Tussen Dikberd en Vennen kan er een mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein plaatsvinden. Deze locatie wordt daarom op korte termijn maximaal gevrijwaard.



2.3 Oostelijke open-ruimtecorridor

2.3.1 Visie

De oostelijke open-ruimtecorridor dient zo veel mogelijk als open ruimte behouden te blijven. Deze 'Oostelijke open-ruimtecorridor' vormt een open ruimte tussen de verstedelijkte omgeving van Herentals en de verstedelijkte omgeving van Geel-Olen. De open-ruimtecorridor vormt tevens een verbinding tussen de open ruimte van de vallei van de Kleine Nete en de open ruimte rond het zuidelijk landbouwgebied ten westen van Noorderwijk en Morkhoven (en zo verder door naar de vallei van de Wimp, enz...) Binnen de open-ruimtecorridor verschillen vier onderdelen sterk naar type open-ruimte.

Waar mogelijk wordt de versnippering door grootschalige infrastructuren (grote wegen, kanalen) verzacht, zowel voor natuur als voor recreatie.

De belangrijkste eigenschap van dit gebied vormt de open ruimte. De typische open-ruimtefuncties (landbouw, natuur en recreatie) vormen dan ook de belangrijkste functies binnen de deelruimte. Zonevrije woningen en zonevrije bedrijven gelegen in deze deelruimte worden onderworpen aan een bijkomend en uitgebreid onderzoek op perceelsniveau. Indien deze woningen en bedrijven op hun huidige locatie blijven bestaan, of eventueel beperkt willen uitbreiden, is dit onderzoek noodzakelijk aangezien momenteel onvoldoende informatie beschikbaar is om een definitief voorstel te doen. Bijkomende bebouwing kan uitsluitend door uitbreiding van bestaande gebouwen.

Kaart 6: Gewenste ruimtelijke structuur – Oostelijke open-ruimtecorridor

2.3.2 Ontwikkelingsperspectieven

- Kanaalbossen (slechts beperkt op Herentals)
Het beboste karakter rond de woningen tussen de Netevallei en het Kempisch kanaal dient behouden en waar mogelijk versterkt te worden. Schermgroen kan de rand van de bebouwing t.o.v. het landschap bufferen, evenwel zonder dat hiervoor het zicht vanuit de woningen op het landschap volledig ontnomen dient te worden.
- Grees
Over het algemeen wordt het er gestreefd naar een opwaardering van het waardevol en kleinschalig landbouwlandschap. Door het behoud en verdere ontwikkeling van het landschap door toevoeging van kleine landschapselementen (ondermeer door het sluiten van beheersovereenkomsten met de landbouwers), kan de ecologische en recreatieve waarde van het gebied toenemen. De bosfragmenten langs de kanalen moeten behouden blijven en waar mogelijk uitbreiden. Ook hier dient de bestaande bebouwing gebufferd te worden naar het open landschap.
- Waterwingebied
Op het gedeelte tussen het Albertkanaal en de Aarschotseweg dient een beleid gevoerd te worden dat het behoud en de versterking van de kleine landschapselementen stimuleert. De kleine boscomplexen dienen behouden te worden. De Stapkensloop dient in het landschap benadrukt te worden. Er kan best een zo natuurlijk mogelijk beheer op deze kleine waterloop gevoerd worden.



- Landbouweiland Hezewijk
Langsheen de Stapkensloop dienen de kleine landschapselementen terug uitgebouwd te worden; dit kan best door langsheen de loop zelf een strook te reserveren waarop geen intensieve landbouw meer gevoerd wordt. In het overige deel van het landbouwgebied, kan de landbouwstructuur intensief en gerationaliseerd blijven. De doorsteek van de oude spoorweg onder de E313 kan een belangrijke rol gaan spelen als open-ruimteverbinding, zowel voor recreatie (fietspad) als voor natuur.



2.4 Zuidelijk buitengebied

2.4.1 Visie

Het zuidelijk buitengebied wordt voornamelijk gekenmerkt door het scherpe contrast met het stedelijk gebied. Een rustige woonomgeving met behoud van open ruimte en het voeren van buitengebiedbeleid zijn dan ook de voornaamste invalshoeken. Landbouw blijft de voornaamste ruimtegebruiker, evenwel met aandacht voor verweving van andere functies: recreatie, wonen en natuur. Verbredingsactiviteiten en hoevetoe-risme mogen ruimtelijk niet gehypothekeerd worden, deze zijn een belangrijke uitdaging voor de landbouwsector.

Het zuidelijk buitengebied valt uiteen in twee duidelijk onderscheiden delen: het zuidelijk landbouwgebied en het gebied van de zuidelijke dorpen.

Kaart 7: Gewenste ruimtelijke structuur - Zuidelijk buitengebied

2.4.2 Ontwikkelingsperspectieven per subdeelruimte

4a. Zuidelijk landbouwgebied

Het betreft in hoofdzaak gemeentegrensoverschrijdende openruimte-structuren. Het beleid dient gericht te zijn op afstemming met de aanliggende gemeenten om een effectief beleid te kunnen voeren.

In het zuidelijk landbouwgebied zijn volgende beleidsthema's bepalend:

Landbouw blijft de hoofdgebruiker van het gebied.

In het gehele gebied dient ruimte voor landbouw en natuur ontwikkeld te worden. De ruimte kan eveneens ingeschakeld worden voor ontspanning d.m.v. recreatief medegebruik. De landbouwgebieden zijn grote aaneengesloten open gebieden. Het open karakter dient maximaal gevrijwaard te worden met uitzondering van de onmiddellijke omgeving van de beken.

De natuurlijke structuren gekoppeld aan Wimp en Stapkensloop dienen veilig gesteld te worden en moeten verder kunnen ontwikkelen. De resterende bosgebieden (ook het kasteelpark) worden met de beekvallei verbonden door beekbegeleidende vegetatie (houtwallen afgewisseld met grasland) te beheren langs de (zijlopen van) de Stapkensloop.

Herkenbaarheid van de waterlopen

Langs de Wimp en de Stapkensloop kunnen verschillende ontwikkelingen bijdragen aan de herkenbaarheid van deze waterlopen in het open landschap. Hiervoor zijn de volgende punten van belang:

1. Vrijwaren van de beekvalleien:
Beekvalleien zijn uitermate kwetsbare gebieden. De bescherming van deze valleien tegen harde functies is dan ook een noodzaak.
2. Visuele aanwezigheid in het landschap:
De Wimp en de Stapkensloop kunnen als oriënterende lijnelementen in de structuur van de zuidelijke dorpen opgenomen worden. Het aanbrengen van bomenrijen en heestermassieven kan daarbij een interessant middel zijn.



3. Ecologisch verantwoord waterloopbeheer :

Dit om de waterkwaliteit van de Wimp en de Stapkensloop op peil te houden. De opmaak van een hydrologische studie voor de gemeente kadert in deze doelstelling.

Beheer landschappen met kleine landschapselementen

Kleine landschapselementen (KLE) dienen behouden, beheerd en ontwikkeld te worden. Dit kan overal in de gemeente, maar prioritair in die gebieden die nog relictten van KLE's bevatten. Dit is onder andere het geval in de beekvallei van de Wimp en Stapkensloop.

Integreren van recreatieve elementen in het landschap

Weekendverblijven en recreatieve fietsroutes mogen geenszins een belemmering betekenen voor het landschap. De draagkracht van het landschap mag niet worden overschreden. Bij het ontwikkelen van recreatieve routes dient zoveel mogelijk gebruik gemaakt te worden van de bestaande infrastructuur met daarin aandacht voor de veiligheid van de routes bij kruisingen en voldoende rustmogelijkheden.

4b. Zuidelijke dorpen

In tegenstelling met de hoge dynamiek en het stedelijk karakter van Herentals, dienen de zuidelijke dorpen hun landelijke karakter te bewaren. Stedelijke functies worden in deze kernen maximaal geweerd.

Noorderwijk en Olen vormen in principe één concentratiezone in het landschap waarin verschillende aanvullende activiteiten een rol kunnen spelen in de toekomstige ontwikkelingen. Ook Morkhoven raakt morfologisch vergroeid met Noorderwijk. Een verdere vergroeiing van beide kernen is echter niet gewenst. Waar mogelijk worden open ruimte corridors gevrijwaard.

In het kader van wonen, werken en recreëren, moeten de kernen zich als één geheel presenteren en zelfverzorgend zijn.

Kernverdichting en kernvorming staan in de toekomstige ontwikkeling centraal. Er zijn hiervoor drie belangrijke concentratiepunten. De plaats waar de Morkhovenseweg, Molenstraat en de oude spoorweg naar Aarschot samenkomen is zo'n punt. Het gebied rond de kerk en het oude kerkhof te Morkhoven is een tweede punt. De omgeving van de Kerk van Noorderwijk tenslotte is het derde punt.

De spoorlijn is tot een fietsroute omgevormd. Hiermee kunnen ter hoogte van Noorderwijk de recreatieve elementen verbonden worden, zodat het recreatieve medegebruik van het gebied tussen spoorlijn en dorpskern gebundeld wordt. Ook de omgeving van het kasteel kan hierin een belangrijke rol gaan spelen. De hoofdgebruiker voor het gebied blijft wel de landbouw. Verder onderzoek is noodzakelijk om de visie voor deze zone te verfijnen en te komen tot een inrichtingsplan of RUP.

De doortocht van de lokale weg type II kan in beide dorpskernen verder geherstructureerd worden.

Het bosgebied ten oosten van de dorpen zal op een natuurlijke manier beheerd worden. De interne samenhang van het bosgebied dient bewaard en waar mogelijk vergroot te worden. Bij herbestemming van het militaire domein gaat de voorkeur van de gemeente naar een groene en zachte bestemming. De golfclub die zich op het militaire domein gevestigd heeft kan zich hierin handhaven, toch moet het concrete ruimtebeslag hiervan zodanig bekeken worden dat ze de toegankelijkheid van het gebied voor zacht recreatief medegebruik niet hypothekeert en de natuurfunctie niet in het gedrang komt.



Versterken van het verblijfskarakter rond de weg in de kernen

In het zuidelijk gebied vormt de Ring-Morkhovenseweg-Molenstraat het hoofdstructurerend element voor Noorderwijk en Morkhoven. In Noorderwijk vormt de Ring als het ware een langwerpige plein, waarop de voorzieningen uitgeven, in Morkhoven heeft de Molenstraat het karakter van een dorpsstraat. In de dorpskern kan de rol van deze as worden versterkt door verdichting en integratie bij de dorpskern.

De concentratie van voorzieningen aan het langwerpige plein 'Ring' en de versterking en verdichting van de as Dorp - Molenstraat - Oud Station dragen bij aan de realisatie van deze doelstelling.



3. Gewenste ruimtelijke structuur - deelstructuren

Op basis van de deelruimtevisies kan de gewenste structuur voor de stad Herentals aan de hand van deelstructuren uiteengezet worden. Er is een onderscheid gemaakt in verschillende deelstructuren: nederzettings-, landschappelijke-, economische-, verkeers- en vervoers- en recreatieve/ toeristische structuur. Per deelstructuur worden beleidsdoelstellingen geformuleerd waaraan een gewenste ruimtelijke structuur en ondersteunende ontwikkelingsperspectieven worden toegevoegd.

3.1 Gewenste nederzettingsstructuur

3.1.1 Beleidsdoelstellingen

Voeren van een gebiedsgericht kernenbeleid

Voor het gebiedsgericht beleid voor kernen wenst de stad Herentals aan te sluiten bij de selectie van woonkernen en hoofddorpen zoals geformuleerd door de provincie.

Op het grondgebied van de stad Herentals komt er een groot verschil voor tussen het stedelijke centrum en de rurale overige delen. Deze tegenstelling moet qua nederzettingsstructuur versterkt worden door het voeren van een stedelijk beleid: het stedelijke moet meer stedelijk worden en het landelijke moet landelijk blijven. Dit kan verwezenlijkt worden door uitvoering te geven aan de 'taakstelling' die de gemeente wordt toebedeeld vanuit de provincie. De stad wenst een suggestie te doen aan de provincie over haar afbakening van stedelijk gebied. Deze suggestie is een sleutelement dat ter ondersteuning van het woonbeleid gebruikt werd. De stad voert voor haar kernen in het buitengebied een 'geïntegreerd plattelandsbeleid'. Uitgaande van de dynamiek van de kernen is het beleid erop gericht om de leefbaarheid van deze kernen te garanderen. Dit beleid integreert zowel ruimtelijke als sociaal-culturele en economische maatregelen.

De problematiek van zonevreemde woningen dient door de gemeente eveneens gebiedsgericht aangepakt te worden.

Ontwikkelen van een kwalitatief woonbeleid

Wonen vormt de basis van het stedelijk weefsel. Maar wonen is vaak een kwetsbare invulling, temeer omdat het gelinkt is met alle andere activiteiten. Het beschermen van het woonweefsel, het herstellen waar het beschadigd is, het verbeteren en verder aanvullen is een opgave voor wonen in het kader van het GRS.

De woonkwaliteit wordt bepaald door de algemene appreciatie van het wonen. Zij houdt verband met factoren die betrekking hebben op de woning en op de woonom-



geving. Het ruimtelijk woonbeleid richt zich bijgevolg zowel op de ontwikkeling van een kwalitatieve woonomgeving als op de woning zelf.

De kwaliteit van de woonomgeving wordt bepaald door de aanwezigheid en toegankelijkheid van groene ruimten, speel- en buurtvoorzieningen, verkeersleefbaarheid, veiligheid en het straatbeeld. Vandaar dat het aanbieden van een kwalitatieve woonomgeving ook specifieke voorzieningen (onderwijs, sport,...) veronderstelt wat gevolgen heeft op (woon)dichtheden in gebieden en dus ook op de taakstelling van de stad. De ruimte die hiervoor noodzakelijk is, kan bijgevolg niet rechtstreeks worden ingenomen door woningen.

Indien de stad aantrekkelijk wil zijn voor alle bevolkingsgroepen, is het belangrijk te streven naar een gevarieerd en evenwichtig woningaanbod. Dit heeft onder meer betrekking op de onderlinge verhoudingen tussen appartementen en ééngezinswoningen, grootte van de woningen en comfort, prijs, huur- en koopwoningen. Om de woonmarkt voor alle sociale klassen toegankelijk te houden dient er voldoende ruimte voorzien te worden voor sociale woningbouw. Grote verkavelaars zullen een deel van hun bouwpercelen aan sociale tarieven moeten overdragen aan de sociale huisvestingsmaatschappijen. Ook voor grote appartementscomplexen zal er een gelijkaardige regeling uitgewerkt worden met de sociale koopsector. De stad zal in samenwerking met andere gemeenten uit de Zuiderkempen een woonwinkel oprichten waar alle informatie over kopen, huren, lenen en bouwen wordt gecentraliseerd.

Om een kwalitatief woonbeleid te ontwikkelen is het tenslotte aangewezen inspanningen te leveren voor het versneld op de markt brengen van gebieden met een kernversterkende potentie. Deze zijn hoofdzakelijk gesitueerd op strategische locaties in het stedelijk gebied. Specifieke aandacht gaat uit naar de bestrijding van de leegstand en de herinvulling van leegstaande en of verwaarloosde gebouwen in het centrum van de stad. Via samenwerking met publieke of private ontwikkelaars kunnen voorwaarden uitgewerkt worden voor een kwalitatieve invulling. Het instrument van het RUP kan eveneens specifieke stedenbouwkundige voorschriften uitwerken die kunnen leiden tot een aangepast kader dat een versnelde ontwikkeling van een gebied bewerkstelligt.

Bij de invulling van de woningprogrammatie, verder in dit hoofdstuk, wordt rekening gehouden met deze uitgangspunten. Gebied per gebied wordt afgewogen welke ontwikkelingen er gewenst zijn.

3.1.2 Gewenste ruimtelijke structuur

- De wijken Stadsveld, Diependaal, Wuytsbergen, St-Job, Wijngaard, Vossenbergh, Kleerroos, Molekens-St-Janneke, Ekelon, Veldhoven en Centrum (binnen de vesten) behoren volgens de gemeente tot het stedelijk gebied en worden in die zin gesuggereerd aan de provincie om op te nemen in het afbakeningsvoorstel.
- Morkhoven -Noorderwijk zijn door de provincie als hoofddorp geselecteerd. De gemeente onderschrijft deze visie.
- Watervoort (Ter Beuken, centrale deel Poederleeseweg en westelijk deel Watervoort) is door de provincie als woonkern geselecteerd. De gemeente ondersteunt deze visie en verfijnt en interpreteert de selectie in dit structuurplan
- Volgende concentraties worden door de gemeente geselecteerd als nederzettingsfragment:
 - noordelijke uitloper Poederleeseweg - woonstrip
 - oostelijke uitloper Lichtaartseweg en Lavendelweg - woonstrip
 - de centrale as Paradijsstraat-Ring-Morkhovenseweg-Molenstraat tussen Noor-



derwijk en Morkhoven - woonstrip.

- Dikberd, Vennen, Langepad, Geelseweg, Rossem, Schravenhage en Zandkapel - gehucht

- De gemeente suggereert de provincie volgende binnengebieden aan te snijden in het kader van de taakstelling voor het stedelijk gebied:

Tabel 1: aan te snijden binnengebieden in stedelijk gebied

<i>Nr. Naam</i>	<i>Nr. Naam</i>
1. Vest-Rodekruisstraat	19. De Poel
3. Hellekensstraat	21. Spoorwegstraat
4. Augustijnenlaan	22. Kapellenblok
5. Belgiëlaan	24. Gareelmakerstraat
6. Vossenbergr-Markgravenstr.	25. Diependaal
8. Markgravenstr.-stationsbuurt	26. Koulaak
9. Kanaalstraat	27. Eeckelberg
10. Knooppunt Lierseweg	28. Montezumalaan
11. Ring Scheppersinstituut	29. Engelse wijk
12. Stadsveld	30. Accacialaan
14. Burchtstraat	31. Daalakker
15. Vinkenslag	32. Heesveld
17. Vogelzang west	42. Peerdsbosstraat

- de gemeente wenst volgende binnengebieden te ontwikkelen in het buitengebied:

Tabel 2: aan te snijden binnengebieden in buitengebied

<i>Zone</i>
37. Dopheidestraat
38. Sterrebos
39. Pulstukken
40. Draaibomen
41. Braakveld

- Gelet op de gewenste ruimtelijke structuur in het algemeen en de deelruimten in het bijzonder, suggereert de gemeente aan de provincie volgende gebieden niet of slechts deels te ontwikkelen of aan te snijden in functie van de taakstelling van het stedelijk gebied:

Tabel 3: niet of slechts deels te ontwikkelen binnengebieden in woongebied

<i>Nr. Naam</i>
33. Kruisberg
35. vm poederfabriek-Wuytsbergen
36. Ter Bueken



- Er worden door de gemeente *voorlopig* 5 typen woonkorrels onderscheiden:

Tabel 4: Woonkorrels (nrs zie kaart concentraties zonevreemde woningen uit deel 1)

<i>Nr</i>	<i>Type I</i>	<i>Nr</i>	<i>Type I</i>	<i>Nr</i>	<i>Type II</i>	<i>Nr</i>	<i>Type IV</i>
3	Watervoort	30	Greesstraat	17	Vuilvoort	1	Poederleeseweg
5	Kamergoor	31	Langepad	40	Hazenpad	2	Noord Dauwenland
6	Proostenbos	32	Acacialaan			4	Lavendelweg
7	Gareelmakersstraat	33	Lankem			23	Rossem
8	Noordervaart	34	Mulheide			26	Schravenhage
13	Eilandje	35	Broekhoven-Zuid	<i>Nr</i>	<i>Type III</i>	<i>Nr</i>	<i>Type V</i>
15	Kanaalstraat			9	Cardijnlaan-Oud Strijdesln	50	Schravenhage-Strunkenbos
16	Laagland	36	Broekhoven-Noord	10	Brigandstraat		
18	Lange Eerselstraat	37	Leefdaalstraat	11	Ernest Claesstraat	51	Hulseinde
19	Rietbroek	38	Doornestraat oost	12	Kolveniersstraat		
24	Rossem E313	39	Duipt	14	Scheppersstraat	52	Berteneinde
25	Rossem – Pluiskens Vest			20	Veldhoven		
27	Dikberd			21	Herenthoutseweg-Distelhof		
28	Vennen-Gehucht			22	Herenthoutseweg - Rossem		
29	Geelseweg						

- Als woonwagenvak:
 1. Woonwagenvak Heirenbroek
Het betreft een deel van het opgespoten terrein te Heirenbroek.
 2. Woonwagenvak Herenthoutseweg
Het betreft een deel van het buffergebied tussen de bebouwing langs de Toekomstlaan, Veldhoven, de oude spoorlijn en de Herenthoutseweg.

Kaart 8: Gewenste ruimtelijke structuur – wonen

Kaart 9: Voorlopige aanduiding Woonkorrels

Kaart 10: Woningbouwprogrammatie



3.1.3 Ontwikkelingsperspectieven

Nederzettingshiërarchie

Onderstaand wordt een gebiedsgerichte benadering weergegeven in een aantal algemene ontwikkelingsperspectieven. Voor een gedetailleerde uitwerking van de verschillende gebieden, wordt verwezen naar de deelruimtebenadering.

□ **Visie van de gemeente omtrent de ontwikkeling van het kleinstedelijk gebied Herentals; suggestie aan de provincie:**

Er zal een actief verdichtingsbeleid gevoerd worden voor de verdere ontwikkeling van het stedelijk gebied. Het stedelijk gebied wordt bepaald door de stedelijke kern en de structuurbepalende elementen die ruimtelijk samenhangen met het centrum van de stad⁹. De gemeente hanteert deze -hypothese van- stedelijk gebied bij de verdere uitwerking van het ruimtelijk beleid voor de verschillende deelstructuren en deelruimten.

De uitstraling van het stedelijk gebied kan nog vergroot worden. Een aantrekkelijke inrichting van het openbaar domein wordt als motor gezien om een buurt op te liften. Nieuwe voorzieningen kunnen de maat van hun omgeving overschrijden.

De stad onderscheidt drie strategische locaties in het stedelijk gebied waar projecten geconcentreerd worden die een 'hefboom' kunnen zijn voor de aantrekkelijkheid van de stad: het historisch centrum en de Vesten, de stationsomgeving en het herstructureringsgebied Hannekenshoek ('Herentalse poort'). Daarnaast is de Ringlaan een belangrijk structurerend element waaraan specifieke ontwikkelingsperspectieven worden gekoppeld voor de gewenste nederzettingsstructuur.

Voor elke strategische locatie maakt de stad werk van een vernieuwing van het publiek domein. Voor een aantal deelzones zijn er reeds projecten in uitvoering. Een voorbeeld is de vernieuwing van het historisch centrum waar de samenhang tussen de verschillende projecten verzekerd is door het masterplan voor de binnenstad.

In het stadscentrum wordt leegstand boven winkels specifiek tegengegaan door wonen boven winkels te stimuleren. Dit kan onder andere door het voorzien van aparte toegangen tot de bovenste verdiepingen.

In de woningprogrammatie wordt voor elk gebied dat in aanmerking komt voor ontwikkeling, een afweging en een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de behoeften aan andere functies dan wonen (culturele functies, recreatieve functies, handel, diensten, groen,...).

□ **Hoofddorpen Noorderwijk en Morkhoven**

Binnen een hoofddorp is verdichting mogelijk door het aansnijden van binnengebieden. Door de selectie als hoofddorp kunnen meer woningen gerealiseerd worden dan de natuurlijke aangroei, dit echter in beperkte mate. Kleine projecten als afwerking van de woonkernen kunnen verantwoord worden. Gelet op het theore-

⁹ Zie informatief deel: bestaande nederzettingsstructuur



tisch aanbodoverschot in het buitengebied, zal de stad echter geen actief of stimulerend beleid voeren voor het versneld op de markt brengen van deze gebieden.

Eén van de hoofddoelstellingen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Noorderwijk en Morkhoven is het behoud van het landelijk en dorps karakter. Vanuit deze doelstelling wenst het gemeentebestuur een ongebreidelde bouw van meergezinswoningen en appartementen te beperken (in sommige delen wel, in andere niet). Om dit te kunnen realiseren, kan in eerste instantie onderzocht worden of een bouwverordening soelaas kan brengen. Indien een bouwverordening ontoereikend is, moeten gebiedsgericht ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgesteld.

Voorzieningen kunnen beperkt de schaal van het hoofddorp overschrijden. Bij het hoofddorp is uitbreiding van een lokaal bedrijventerrein mogelijk.

□ **Woonkern Watervoort**

In tegenstelling tot het stedelijk gebied en hoofddorp wordt hier geen beleid van verdichting nagestreefd, maar een verbeterde integratie met het omliggende open ruimtegebied en de aanwezige natuurlijke elementen. Watervoort (Ter Bueken-Poederleeseweg) is de enige woonkern en is een concentratiegebied voor wonen op de overgang tussen stedelijk gebied en buitengebied. In deze woonkern wordt de aansnijding van de binnengebieden niet gestimuleerd. Nieuwe voorzieningen dienen op maat van de kern te zijn. Voorzieningen functioneren lokaal. De kern dient als rustige woonomgeving ontwikkeld te worden.

□ **Nederzettingsfragment**

Naast de reeds provinciaal geselecteerde kernen komen er op lokaal niveau nog een aantal belangrijke en relatief omvangrijke bebouwingsconcentraties voor die specifieke aandacht vragen. De concentraties kunnen lineair zijn; overwegend bestaande uit linten langs belangrijke verbindingswegen (woonstrips) of eerder vlakvormig. In het laatste geval betreft het hoofdzakelijk woningconcentraties gegroeid uit historische gehuchten. Een groot deel van deze fragmenten heeft te kampen met de problematiek van zonevreemdheid. De concentraties kunnen bestendig worden, maar worden niet verder uitgebreid. Er wordt gestreefd naar compacte concentraties en een landschappelijke inpassing en afwerking naar de omgeving. Bestaande verkavelingen kunnen verder uitgevoerd worden maar er worden geen nieuwe verkavelingen meer aangevat. Om de leefbaarheid en dynamiek in de nabij gelegen woonkernen niet uit te hollen, worden andere functies dan wonen, tegengegaan.

□ **Woonwagenpark**

In het woonwagenpark wordt uitsluitend permanente en niet-recreatieve bewoning getolereerd. Minimale voorzieningen (sanitair, waterzuivering) worden uitgebouwd.

Woningprogrammatie

De confrontatie tussen de behoefte en het aanbod geeft aan dat de voorraad aan bouw mogelijkheden tot 2007 voor het stedelijk gebied op een tekort en voor het buitengebied op een overschot wijst. Het actief beleid voor wonen van de stad zal zich in de eerste plaats richten op mogelijke ontwikkeling in het stedelijk gebied voor het wegwerken van het –theoretisch- tekort. Het aansnijden van woonuitbreidingsgebied in het buitengebied is niet noodzakelijk om te voldoen aan de woonbehoefte.



Op basis van de inventaris van de bebouwbare gebieden uit het informatief deel wordt een beoordeling en selectie gemaakt van gebieden die volgens de gemeente voor ontwikkeling in aanmerking komen en gebieden die omwille van de gewenste ruimtelijke structuur beter niet ontwikkeld worden.

De stad stelt volgende woningprogrammatie voor als suggestie aan de provincie:

- Niet of slechts deels te ontwikkelen gebieden voor wonen in woongebied

Het kan aangewezen zijn sommige gebieden die momenteel als woongebied of woonuitbreidingsgebied bestemd zijn, niet te bebouwen of te ontwikkelen met woningen. Dit kan gemotiveerd worden vanuit de gewenste ruimtelijke structuur waarin gebieden worden aangeduid die een belangrijke open ruimtelfunctie vervullen in de gemeente. Dit zowel ten opzichte van de bovenlokale structuren (vb. valleigebied kleine Nete) als op lokaal niveau (vb. behoefte aan een buurtpark, stadsbos, specifieke voorzieningen,...).

Ook delen van gebieden kunnen uitgesloten zijn van ontwikkeling omwille van bestaande noodzakelijke functies (vb. sportvoorzieningen, buurtgroen, enz...) ¹⁰.

In onderstaande tabel worden de binnengebieden gelegen in woongebied die niet voor ontwikkeling in aanmerking komen weergegeven:

Tabel 5: niet of slechts deels te ontwikkelen binnengebieden in woongebied

ligging	Zone	grootte (ha)	reden
grens stedelijk gebied/buitengebied	33. Kruisberg	2,74	Gelegen binnen een belangrijke groenstructuur van bovenlokaal niveau (Kempische heuvelrug). Vrijwaring wordt gerealiseerd middels een overeenkomst met de eigenaar (Kerkfabriek) i.f.v. het behoud van de bossen en de uitbouw van het recreatief gebruik hiervan (als gemeentelijk jeugdcentrum).
(hypothese van) stedelijk gebied	35. vm poederfabriek-Wuytsbergen	14,3	Bossen maximaal te behouden. Groene long (park) voor de stad als ondersteuning voor het VEN gebied van de Kleine Nete. Om het behoud van de bossen te garanderen dient de bestemming woongebied gewijzigd te worden in een groene bestemming middels een RUP. Enkel de delen gelegen langs uitgeruste weg komen in aanmerking voor ontwikkeling.
Buitengebied	36. Ter bueken	7,08	Het gebied krijgt grotendeels een gemeenschapsfunctie als wandelpark bij een vernieuwd rusthuis. Het gebied vormt daarbij een groene long tussen recreatiegebied en bosgebied, deel uitmakend van open ruimteverbinding – natuurverbinding op de Kempische heuvelrug (=bovenlokale groenstructuur). Ter vrijwaring van dit gebied zal een RUP opgesteld worden: RUP Ter bueken. Het RUP mag echter geen hypotheek leggen met op een uitbreiding van het bestaande rusthuis. Een klein gedeelte van de aangeduide zone is wel reeds ontwikkeld (21 kavels).

Bron: IOK, Gemeentelijke woningbehoeftestudie, voorontwerp, maart 2003, bewerking iris consulting

- Niet, of beperkt te ontwikkelen woonuitbreidingsgebieden:

¹⁰ De potenties van de binnengebieden werden grondig geëvalueerd in het kader van de woonbehoeftestudie. Vanuit de inventaris werden randvoorwaarden voor een mogelijke ontwikkeling weergegeven. Voor een meer gedetailleerde beschrijving, zie IOK, Gemeentelijke woningbehoeftestudie, voorontwerp, maart 2003 en de samenvattende tabel 15 in het informatieve deel.



Gezien de ligging van de woonuitbreidingsgebieden in de hypothese van stedelijk gebied is een onvoorwaardelijke aansnijding niet evident. Het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden is in het buitengebied in principe niet noodzakelijk (gezien het theoretisch aanbodoverschot in woongebied).

- De woonuitbreidingsgebieden 101, 102, 103 en 104 zijn alle gelegen in Noorderwijk of Morkhoven en buiten de hypothese van stedelijk gebied.
- Het woonuitbreidingsgebied 107 op de Kruisberg wordt niet ontwikkeld ter vrijwaring van de samenhangende bosstructuur op de Kempische heuvelrug.
- Het woonuitbreidingsgebied 108.Kapellenblok wordt in het GRS niet tot de hypothese van stedelijk gebied gerekend en dient een groene verbinding te voorzien tussen Bosbergen en Langendonk.

- Woonuitbreidingsgebied aan te wenden voor aanvullende voorzieningen:

Het woonuitbreidingsgebied 106.Olympiadelaan dient in het GRS een groene verbinding waar te maken langs de Kleine Nete. Vanuit het integraal waterbeleid zullen de mogelijkheden en randvoorwaarden voor een ontwikkeling van deze zone met openbare nutsvoorzieningen onderzocht worden. Het gebied is optimaal gelegen voor een verdere uitbreiding¹¹ van het St. Elisabethziekenhuis en andere voorzieningen van openbaar nut¹². Een doordacht masterplan, met bijzondere aandacht voor de waterproblematiek kan de basis vormen voor de ruimtelijke invulling en landschappelijke inpassing. Uitbreidingen dienen te worden uitgevoerd volgens de principes van duurzaam bouwen en de randvoorwaarden die toepasselijk zijn voor watergevoelige gebieden.

Het op te stellen masterplan voor dit gebied kan juridisch verankerd worden in een RUP.

- Algemene ontwikkelingsperspectieven voor aan te snijden binnengebieden:

Bij de invulling dient de mogelijkheid voor het voorzien van doorgaande voet- en fietswegen onderzocht te worden. Intensief ruimtegebruik dient voorop te staan. In gebieden met meer dan 25 wooneenheden dient een groene ruimte die dienst kan doen als speelplein te worden voorzien. Een mix van woonvormen is gewenst.

Specifieke ontwikkelingsperspectieven binnengebieden in stedelijk gebied:

De gemeente suggereert binnengebieden gelegen binnen de hypothese van afbakening van stedelijk gebied prioritair te ontwikkelen. Een actief beleid (projectondersteuning, opstellen RUP's,...) wordt uitgewerkt. In binnengebieden in stedelijk gebied dient in principe aan minimaal 25 woningen per ha gebouwd te worden. Sommige projecten zijn reeds lopende, vandaar de hogere of lagere dichtheden in onderstaande tabel. Enkele gebieden worden ontwikkeld aan zeer hoge dichtheid. Voor een gedetailleerde beschrijving van specifieke ontwikkelingen voor een aantal binnengebieden in het stedelijk gebied wordt verwezen naar de deelruimtebenadering. Rekening houdend met de geplande projecten worden volgende richtdichtheden bekomen:

¹¹ Uitbreiding campus, personeelsparking

¹² Er bevinden zich een groot aantal volkstuintjes in het gebied

**Tabel 6: Richtdichtheden van aan te snijden binnengebieden in stedelijk gebied**

<i>Nr. Naam</i>	<i>Dichtheid</i>	<i>Nr. Naam</i>	<i>Dichtheid</i>
1. Vest-Rodekruisstraat	51	19. De Poel	25
3. Hellekensstraat	25	21. Spoorwegstraat	25
4. Augustijnenlaan	36	22. Kapellenblok	25
5. Belgiëlaan	25	24. Gareelmakerstraat	80
6. Vossenbergr-Markgravenstr.	25	25. Diependaal	16
8. Markgravenstr.-stationsbuurt	33	26. Koulaak	22
9. Kanaalstraat	24	27. Eeckelberg	19
10. Knooppunt Lierseweg	33	28. Montezumalaan	25
11. Ring Scheppersinstituut	13	29. Engelse wijk	25
12. Stadsveld	25	30. Accacialaan	22
14. Burchtstraat	24	31. Daalakker	25
15. Vinkenslag	24	32. Heesveld	25
16. Blijdenbergstraat	95	34. Trosstraat	15
17. Vogelzang west	15	42. Peerdsbosstraat	10
18. Vogelzang oost	8		

Bron: IOK, Gemeentelijke woningbehoeftestudie, voorontwerp, maart 2003, bewerking iris consulting

Volgende binnengebieden worden ontwikkeld voor sociale huisvesting:

- '1. Vest-Rodekruisstraat' (+/- 50 woningen).
- '27.Eeckelberg': sociale woningen + sociale kavels (+/- 100 woningen).

Voor het gebied '22. Kapellenblok' moet een maximale retentie van het hemelwater worden nagestreefd. Dit aandachtspunt komt voort uit de doelstellingennota in het kader van het deelbekkenbeheersplan voor het Middengebied van de kleine Nete.

Specifieke ontwikkelingsperspectieven voor binnengebieden in buitengebied:

Aangezien deze gebieden deel uitmaken van de juridische voorraad, kunnen ze ontwikkeld worden. Deze gebieden worden echter niet prioritair ontwikkeld. Dit betekent dat de stad geen actief of stimulerend beleid zal voeren voor het op de markt brengen van deze gebieden. Er dient minimaal aan 15 woningen per ha gebouwd te worden.

Volgende gebieden werden in de woonbehoeftestudie weerhouden voor mogelijke ontwikkeling in het buitengebied:

Tabel 7: Dichtheden van aan te snijden binnengebieden in buitengebied

<i>Zone</i>	<i>grootte (ha)</i>	<i>dichtheid</i>	<i>aanbod</i>
37. Dopheidestraat	1,44	19	21
38. Sterrebos	1,68	15	25
39. Pulstukken (enkel gedeelte gelegen in woongebied)	1,51	15	22
40. Draaibomen	9,07	15	136
41. Braakveld	1,46	16	21

Momenteel zijn enkel Pulstukken en Draaibomen nog niet volledig ontwikkeld of in ontwikkeling. Om de noodzakelijke stedenbouwkundige kwaliteit te bekomen, rekening houdende met de draagkracht van de omgeving, is een actualisatie van bestaande structuurschetsen aangewezen.



Afwegingskader zonevreemde woningen

Volgende uitgangspunten vormen de basis voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid inzake zonevreemde woningen:

- De visie van de Vlaamse regering zoals beschreven in het decreet van 1999 en latere wijzigingen vormt het uitgangspunt voor het te voeren ruimtelijk beleid.
- De gemeente werkt een lange termijnoplossing uit voor de bestaande en vergunde zonevreemde woningen op haar grondgebied. Voor het merendeel betekent dit het geven van voldoende mogelijkheden voor instandhouding en verbouwingen.
- Woningen worden niet herbestemd¹³ maar kunnen wel meer zekerheid krijgen over mogelijkheden en beperkingen. Het heropbouwen van bestaande vergunde woningen in ruimtelijk kwetsbare gebieden wordt over het algemeen omwille van de beperkte draagkracht van deze gebieden niet wenselijk geacht. In bijzondere gevallen, wanneer kan aangetoond worden dat de feitelijke ruimtelijke draagkracht voldoende hoog is, kan het heropbouwen van een bestaande vergunde woning na vernieling door storm of brand (in geval van overmacht) worden toegestaan.
- De gemeente pakt de problematiek op een gediversifieerde en gebiedsgerichte wijze aan. Dat betekent dat ingespeeld wordt op de rol van delen van de gemeente, maar ook op concrete situaties in deze delen. Het afwegingskader wordt bepaald door de (synthese van de) gewenste ruimtelijke structuur van de gemeente. Daarnaast speelt de specifieke toestand ter plaatse (bijvoorbeeld de nabijheid van een waterloop, de uitrusting van een weg, bouwfysische toestand,...) een rol. Een eerste aanzet tot diversificatie en gebiedsgerichte uitwerking wordt meegegeven in het structuurplan. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen verspreide zonevreemde woningen en concentraties van zonevreemde woningen. De concentraties zonevreemde woningen worden in beleidstermen vertaald naar woonkorrels. Deze worden in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 aangaande de bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen gelegen buiten de geëigende bestemmingszone als gebouwengroep beschouwd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen verschillende types van woonkorrels. Het is in geen enkel geval de bedoeling om het aanbod bebouwbare percelen binnen woonkorrels op te drijven. De ontwikkelingsperspectieven zijn voorlopig en enkel van toepassing op bestaande (vergunde) zonevreemde woningen.
- Aangezien de problematiek zich situeert op het niveau van uitvoeringsplannen en vanwege de genoemde diversificatie is geen allesomvattende korte termijnoplossing mogelijk. De gemeente zal de problematiek van de zonevreemde woningen samen met andere problematieken stap voor stap in de verscheidene ruimtelijke uitvoeringsplannen behandelen. Concreet zal de gemeente dus voor die gevallen waar ze de decretale regeling gepast acht, geen ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken. Hierdoor heeft de gemeente de kans om zich te concentreren op die locaties waar een gebiedsspecifieke rege-

¹³ Dit betekent dat de bestemming niet gewijzigd of gelijkgesteld wordt aan woongebied, landelijk woongebied of woonpark zoals omschreven in het gewestplan



ling gewenst, aangewezen of prioritair is. Voor de behoorlijk vergunde zonevreemde woningen die niet gelegen zijn in één van onderstaande types woonkorrels (de verspreide zonevreemde woningen), gelden in ieder geval de decretale bepalingen. Voor deze woningen wordt dus geen ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt.

- Markante en beeldbepalende gebouwen die belangrijk zijn vanwege hun historische achtergrond (hofstede, landhuis, verlaten landbouwbedrijf, ...) hebben in veel gevallen een belangrijk bouwvolume. Het is noodzakelijk om voor deze woningen/gebouwen een passend ontwikkelingsperspectief te bieden zodat de blijvende aanwending van deze eigendommen mogelijk kan gemaakt worden. Behoud van architectuur en beeldwaarde staan hierbij voorop. Omwille van de blijvende aanwending van deze woningen/gebouwen kunnen uiteenlopende ontwikkelingsperspectieven aanvaard worden maar deze moeten gebouw per gebouw onderzocht worden. De gewenste ontwikkeling en mogelijke functie moet in de toelichtingsnota van het RUP steeds voldoende onderbouwd en verantwoord worden vanuit een respect voor typisch streekgebonden bebouwingstypologie. Aldus wordt in het perspectief van de duurzame omgang met bestaande infrastructuur, een optimaal, functioneel en ruimtelijk verantwoord toekomstig gebruik nagestreefd binnen het bestaande gabarit van de gebouwen.

Op basis van een gebiedsgerichte benadering kunnen voorlopig volgende types van woonkorrels worden onderscheiden. De geselecteerde woonkorrels en bijhorende ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en voorlopig aan te nemen. De selecties van de woonkorrels en bijhorende ontwikkelingsperspectieven kunnen in op te stellen ruimtelijke uitvoeringsplannen wijzigen en verder verfijnd worden. dit hoofdzakelijk op basis van bijkomend onderzoek op perceelsniveau (o.a. vergunningstoestand van de woningen).

□ Woonkorrel type I

Dit type omvat de concentraties zonevreemde woningen die geïsoleerd van woongebieden in de niet-kwetsbare gebieden gelegen zijn.

Er kunnen – voor zover ruimtelijk aanvaardbaar – gedeeltelijke nevenfuncties worden toegelaten. De toegelaten nevenfuncties, de mogelijkheden en de beperkingen worden ofwel vastgelegd in de voorschriften van een gebiedsgericht gemeentelijk RUP voor het gebied waarin de woon(gebouwen)korrel is gelegen ofwel in een gemeentelijk RUP dat afzonderlijk voor de woon(gebouwen)korrel(s) wordt opgemaakt;

Voor functiewijzigingen wenst de stad Herentals de decretale bepalingen te volgen (uitvoeringsbesluit 28 november 2003). Bijzondere aandacht gaat uit naar het behoud van waardevolle gebouwen die hun oorspronkelijke functie verloren zijn, maar karakteriserend zijn voor het landelijk gebied (vb. grote boerderijen).

Enkele woonkorrels vragen om een specifieke gebiedsgerichte ontwikkeling:

De woonkorrels met nummer 13 (Eilandje), 27 (Dikberd), 28 (Vennen) en 31(Langepad) zijn allen geheel of gedeeltelijk gelegen in KMO gebied en worden mee opgenomen in het herstructureringsgebied Hannekenshoek¹⁴. De ontwikke-

¹⁴ Zie verder: gewenste ruimtelijk-economische structuur en deelruimten: structuurschets Hannekenshoek



lingsperspectieven van deze woonkorrels kunnen omwille van hun historische oorsprong en gelijkaardige problematiek tegelijkertijd uitgewerkt worden. De woonkorrels worden ruimtelijk geïntegreerd in het omliggende herstructureringsgebied.

□ Woonkorrel type II

Dit type omvat slechts twee concentraties die in juridisch kwetsbaar gebied gelegen zijn: Vuilvoort en Hazepad.

Gezien de ligging in een natuurlijk overstromingsgebied en de slechte ontsluiting van woonkorrel 17-Vuilvoort is de opname in een RUP niet gewenst. De decreetale bepalingen blijven van toepassing. Bovendien zijn de woningen gelegen in het VEN.

De gemeente opteert de historisch gegroeide concentratie woningen te Hazepad te behouden. Volgens de gemeente is de gewestplanbestemming als kwetsbaar gebied achterhaald door de sterke aantasting en versnippering van dit gebied door de concentratie woningen. Onderzoek op perceelsniveau moet uitwijzen of woonkorrel 40-Hazepad kan opgenomen worden in een gebiedsgericht RUP Hazepad. Ten zuiden van deze concentratie is er nog voldoende ruimte vrij om een lokale natuurverbinding langsheen de spoorweginfrastructuur uit te bouwen. Deze natuurverbinding functioneert tevens als buffer ten opzichte van het regionaal bedrijventerrein Wolfstee-Klein Gent.

Om de natuur- en landschapswaarden en het onbebouwd karakter van het gebied te behouden wordt een beperkend beleid t.a.v. deze woonkorrel voorgesteld:

- Herbouwen buiten een geval van overmacht is niet toegelaten;
- Met uitzondering van een geval van overmacht (brand, ontploffing, storm, ...) kan men bij de bestaande zonevreemde woningen die gelegen zijn buiten de geselecteerde woonkorrel enkel onderhouds-, instandhoudings- en afbraakwerken uitvoeren. Verbouwen kan enkel binnen het bestaande gabarit (bouwwolume);
- De woningen kunnen eventueel uitbreiden om redenen van wooncomfort tot maximum 700m³ bruto. De volumevermeerdering mag echter niet meer dan 50% bedragen;
- Functiewijzigingen alsook het toevoegen van complementaire functies is niet toegelaten;

□ Woonkorrel type III

Dit type omvat concentraties zonevreemde woningen die in een bovenlokale ruimtelijke structuur gelegen zijn.

Vijf woonkorrels (9, 10, 11, 12 en 14) zijn gelegen in de bufferzone van de Ringlaan (primaire weg). De gemeente wenst deze woonkorrels op te nemen in een gebiedsgericht **RUP 'buffer Ringlaan'**. Uitgangspunt hierbij zijn de ontwikkelingsperspectieven zoals gedetailleerd omschreven in het richtinggevend deel van dit structuurplan onder de deelruimtebenadering.

De overige drie woonkorrels zijn gelegen in bedrijventerreinen geselecteerd door het Vlaams Gewest in het kader van de nadere uitwerking van het **ENA**. De woonkorrels 20 en 21 zijn gelegen in een bufferzone en de woonkorrel 22 in industriezone. De gemeente wenst deze woonkorrels maximaal te behouden. De gemeente kan voor deze woningen een RUP opmaken voor zover de ontwikkelingsperspectieven zich inpassen in de ontwikkelingsopties van het Vlaams gewest voor het regionaal bedrijventerrein.



□ Woonkorrel type IV

Deze woningen zoals vermeld in het informatief deel kunnen ruime ontwikkelingsperspectieven krijgen omwille van de aansluiting bij bestaand woongebied. Zoals omschreven in de gewenste ruimtelijke structuur (nederzettingshiërarchie) worden deze woonkorrels beschouwd als een onderdeel van de desbetreffende kern of nederzettingsfragment. De ontwikkelingsperspectieven van deze woningen kunnen gelijkgesteld worden aan deze van het aangrenzende woongebied. Zoals algemeen gesteld kunnen er geen bijkomende bebouwbare percelen gecreëerd worden.

1-Poederleeseweg: fragment - woonstrip

2-Noord-Dauwenland: woonkern Watervoort

4-Lavendelweg: fragment - woonstrip Lichtaartseweg

23-Rossem: fragment – gehucht

□ Woonkorrel type V

De gemeente suggereert de als woning vergunde gebouwen in dit type woonkorrel op te nemen binnen een zone voor recreatief wonen. Het aandeel –als zijnde woningen vergunde-permanent bewoonde weekendverblijven en zonevreemde woningen wordt bevroren voor elke zone. Indien de weekendverblijven niet als woning vergund zijn, heeft de provincie de bevoegdheid voor een RUP op te stellen. Verder onderzoek op perceelsniveau moet dit uitwijzen;

3.1.4 Mogelijke acties en maatregelen

□ **Uitwerken strategisch grond- en pandenbeleid**

Overleg met sociale huisvestingsmaatschappij over samenwerking voor de invulling van bepaalde projecten en binnengebieden. Door een woonraad (conform Vlaamse Wooncode) op te richten kan men met alle huisvestingspartners samenzitten en een strategisch grondbeleid uitwerken. De bedoeling moet zijn om de niet uitgeruste woongebieden sneller tot ontwikkeling te brengen bijvoorbeeld door de opmaak van RUP's voor deze gebieden eventueel in combinatie met ont-eigeningsplannen. Binnen deze RUP's kunnen ook voorkeurechten worden opgelegd op strategische toegangspcelen.

□ **Aanpassen subsidiereglement en belasting op onbebouwde percelen:**

De vrijliggende kavels kunnen sneller op de markt worden gebracht door een belasting op onbebouwde percelen uit te werken. Men kan daarbij rekening houden met sociale factoren conform art. 143 §2 decreet RO. De belasting kan op regelmatige basis (bv. bij jaren na een grondprijsstijging) worden aangepast en wordt wenselijk enkel toegepast binnen het stedelijk gebied gelet op het aanbodoverschot in het buitengebied. Bovendien kan men deze belasting combineren met financiële stimuli voor het bebouwen van percelen langs uitgeruste wegen (kleine subsidies, gratis aansluiting op rioleringsnet,...).

□ **Uitwerken sociaal woonbeleid**

Voor de verdere uitbouw en ondersteuning van het sociaal woningpatrimonium zal de stad een woonwinkel oprichten en een reglement uitwerken voor het opleggen van een verplicht percentage sociale woningen bij de realisatie van grote verkavelingen en appartementsgebouwen.

□ **Opmaak RUP's voor de centrumgebieden**

Voor de binnenstad wordt een beleid gevoerd met oog voor wonen boven winkels



en herinrichting openbaar domein (opwaardering van de Vesten, Belgiëlaan, Augustijnenlaan, Stationsplein en Stationsomgeving). De ontwikkeling van de stationsomgeving vormt een strategisch project en wordt behandeld in het in opmaak zijnde BPA Markgravenstraat. Het BPA wordt mogelijk omgezet in een RUP voor de Stationsomgeving.

De gemeente kan in mogelijke RUP's voor de centrumgebieden het wonen boven winkels stimuleren via de stedenbouwkundige voorschriften. Winkels met een ruime gevelbreedte worden bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning verplicht minimum één aparte toegang tot de bovenverdiepingen te voorzien. Leegstand boven winkels kan daardoor worden weggewerkt. Voor de centra van Morkhoven en Noorderwijk dienen verordenende voorschriften worden uitgewerkt in functie van de bescherming van het landelijk karakter. Dit kan o.a. gerealiseerd worden door het selectief toestaan van appartementsgebouwen.

- ❑ **Ontwerpmatig onderzoek als basis voor de ontwikkeling van binnengebieden**
Voor de ontwikkeling van resterende binnengebieden dient voorafgaandelijk de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag of verkavelingsaanvraag een gedetailleerde ontwikkelingsvisie en structuurschets te worden uitgewerkt. De structuurschets geeft aan op welke wijze de ontwikkeling zich kwalitatief inpast in de omgeving (ontsluiting, typologie,...) en op welke wijze het project tegemoetkomt aan de vereisten en ontwikkelingsperspectieven omschreven in het structuurplan.
- ❑ **Opmaak RUP 'Ter Bueken'**
De stad wenst een RUP op te stellen in functie van het behoud van de open ruimte en bescherming van een verdere aantasting van de Kempische heuvelrug. Het gebied krijgt een functie als wandelpark bij een vernieuwd rusthuis. Er mag echter geen hypotheek gelegd worden op een uitbreiding van het rusthuis.
- ❑ **Opmaak RUP 'Olympiadelaan'**
Indien een akkoord kan worden bekomen met de hogere overheid (ondermeer in het kader van het te voeren afbakeningsproces), zal de gemeente een RUP opstellen als ruimtelijk-juridisch kader voor de gefaseerde uitvoering van het op te stellen masterplan voor de Ziekenhuiscampus St; Elisabeth (incl. OCMW). Bij dit masterplan wordt een haalbaarheidsonderzoek gevoegd die de waterproblematiek in het gebied uitvoering behandelt.
- ❑ **Opmaak RUP Hazepad**
Vorbereidend onderzoek op perceelsniveau ter motivatie en ondersteuning van het RUP Hazepad met als doel de ontwikkelingsperspectieven voor deze woonkorrel te verder uit te werken.
- ❑ **Opmaak RUP buffer Ringlaan**
RUP Buffer Ringlaan in functie van een verfijning en detaillering van deze bufferzone op het gewestplan. Hieraan gekoppeld worden inrichtingsprincipes en stedenbouwkundige voorschriften uitgewerkt voor de aanwezige bebouwing en de toekomstige ruimtelijke inrichting en afwerking van het stedelijk weefsel aan de rand van het centrum van Herentals.
- ❑ **Opmaak RUP Montezumalaan**
De provincie zal in het kader van het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied bepalen welke overheid bevoegd is voor de opmaak van een RUP Montezumalaan.
- ❑ **Overleg in kader van de afbakening kleinstedelijk gebied**
Het stadsbestuur zal er bij de provincie op aandringen om bij de afbakening van het kleinstedelijk gebied een aantal strategische acties op te nemen (RSPA, 2001,



p. 199) inzake de ontwikkeling van niet uitgeruste woonzones. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de te ontwikkelen woongebieden en woningen in bedrijventerreinen (gemengde ontwikkelingsgebieden). Indien een akkoord kan bekomen worden met de provincie wenst de gemeente een RUP op te stellen in functie van het behoud van de bossen van 'het Poederkot' als groenzone. De gemeente zal daarbij het verlies van het potentieel aanbod voor woningbouw elders trachten op te vangen door op strategische locaties voorstellen te formuleren om het woonaanbod te verhogen.

- **Overleg met de hogere overheid over woningen in ENA-gebieden**
Aan de eigenaars van woningen in ENA-gebieden dient voldoende leefkwaliteit gegarandeerd te worden, óf er dient een billijk alternatief bij eventuele herlokalisatie aangeboden te worden.
- **Overleg met de hogere overheid over het afstoten van woonuitbreidingsgebied**
Het WUG 108. 'Kapellenblok' ten noorden van de Rozenstraat moet omgevormd worden ter vrijwaring van de open ruimte en ter ondersteuning van het afgebakende GEN-gebied. De hobbylandbouw in het gebied moet echter mogelijk blijven.
- **Overleg met de hogere overheid en de terreineigenaars over het afstoten van woongebied**
Binnengebied 33. 'Kruisberg', gelegen tussen Kapittelbossen en Kruisberg dient blijvend te worden ingezet voor langdurig recreatief gebruik in een groene omgeving.



3.2 Gewenste open-ruimtestructuur

3.2.1 Beleidsdoelstellingen

De open ruimte te Herentals kan opgedeeld worden in een aantal duidelijk samenhangende en gestructureerde gehelen. De meeste gebieden zijn grensoverschrijdend en structurerend op bovenlokaal niveau. Als voorbeeld kunnen worden aangehaald de valleilandschappen, bosstructuren en landbouwgebieden in de gemeente: de valleien van de Aa en de Kleine Nete, de 'Kempische Heuvelrug' en de samenhangende landbouwgebieden in het valleigebied van de Aa en het landbouwgebied ten westen van Noorderwijk en Morkhoven.

Het Vlaams Gewest heeft in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur reeds heel wat werk verricht. Er werd voor het Nete-land een ruimtelijke visie opgesteld voor landbouw, natuur en bos. Deze visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de open ruimte wordt aangegeven door beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor een aantal deelruimten. Het centrum van Herentals is volgens de opdeling van het Vlaams Gewest gesitueerd op de grens van twee bovenlokale deelruimten: het 'Westelijk Kleine Netegebied' ten noorden van het centrum van Herentals en het 'Land van Herenthout - Geel ten zuiden van de stedelijke kern.

De gemeente baseert zich bij de uitwerking van de gewenste open ruimtestructuur op de bovenlokale visie. De gemeente zal deze visie en geformuleerde ontwikkelingsperspectieven verder verfijnen in het GRS.

Algemeen kan gesteld worden dat de interne samenhang van de bovenlokale open ruimte structuren versterkt wordt. Vrijwaren van verdere bebouwing en het behoud van de bos- en heidecomplexen staat voorop. Op lokaal niveau kunnen maatregelen genomen worden om de interne samenhang te verbeteren. Evenwel niet zonder aandacht te besteden aan de tussenliggende functies.

De natuurlijke structuur kan versterkt worden door netwerkvorming. De stad wil de negatieve invloed van versnippering tegengaan in zowel de centrale woonzone als in het landbouwgebied. In de centrale woonzone kan dit gebeuren door o.a. de inrichting van stedelijke eigendommen met oog voor de natuurwaarde, zoals buurtgroen, speelpleinen, enz. Zo vormen deze stedelijke eigendommen 'stapstenen voor natuur'. In het landbouwgebied worden verbindingen tussen natuurlijke gebieden aangelegd en onderhouden via vrijwillige beheersovereenkomsten. Kleine landschapselementen (bomenrijen en houtwallen) spelen hierin een belangrijke rol. Dit gebeurt bij voorkeur langsheen de natuurlijke waterlopen. Op stedelijke eigendommen worden waar mogelijk KLE's aangelegd.

De ruimtelijke ontwikkeling van het grondgebied van Herentals moet de ontwikkelingsmogelijkheden van land- en tuinbouw gaaf houden, en toelaten dat deze sector soepel inspeelt op de zich steeds wijzigende economische omstandigheden.

De beleidsopties van het gemeentelijke milieubeleidsplan worden maximaal ondersteund.



3.2.2 Gewenste ruimtelijke structuur

Elementen van bovenlokaal niveau:

- Valleigebied van de Aa (met uitzondering van haar monding in de Nete) en het gebied rondom Stapkensloop en Wimp als samenhangende landbouwkerngebieden;
- Kempische heuvelrug en het bosgebied ten oosten van Noorderwijk en Morkhoven (Hoogton, heuvelrug Olen-Geel) als aaneengesloten bosstructuur;
- Valleigebied van de Kleine Nete als natte natuurlijke drager;
- Kleine Nete te Herentals-centrum als natuurlijk waterfront
- Aa, de Stapkensloop en de Wimp als ecologische verbindingen;
- Grees - Dikberd (deel richting Olense Sluizen), delen van de vallei van de Kleine Nete (Langendonk/Rozenstraat), alsook de monding van de Aa kunnen als landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied geselecteerd worden

Elementen van lokaal niveau:

- Groenzones en parkgebieden in het stedelijk gebied en de woonkernen, kleinschalige landschapselementen in de open ruimte.

Kaart 11: Gewenste ruimtelijke structuur – open ruimte

3.2.3 Ontwikkelingsperspectieven

Elementen van bovenlokaal niveau

Valleigebied van de Aa als samenhangend landbouwkerngebied:

De vallei van de Aa bestaat dankzij de ruilverkaveling uit goed gestructureerde samenhangende landbouwgebieden waar grondgebonden rund- en melkveehouderij de belangrijkste grondgebruiker is. Dit gebied wordt als samenhangend landbouwgebied gevrijwaard, waarbij grondgebonden landbouw als de belangrijkste ruimtelijke drager wordt erkend.

Binnen de vallei van de Aa is ruimte voor waterberging en een meer natuurlijk watersysteem, dit binnen de randvoorwaarde dat de omliggende landbouwfunctie optimaal behouden blijft. Nieuwe bebouwing in dit gebied wordt vermeden. Er kunnen bouwvrije zones afgebakend worden met het oog op de vrijwaring van potentiële overstromingsgebieden. Open en brede valleigebieden zijn eveneens van belang als habitat voor weidevogels.

Ontginningen, zoals zandwinning ondermijnen de functie als natte natuurverbinding. Door de beïnvloeding van de grondwatertafel zijn ze niet gewenst. In dit kader wordt voorgesteld aan het Vlaams gewest om het ontginningsgebied Watervoort, voorzien op het gewestplan, af te stoten.

Het uiterst westelijk gedeelte van de vallei (monding in Kleine Nete) wordt ontwikkeld als een gevarieerd halfopen valleilandschap met behoud van de ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland- en bosontwikkeling. De gemeente suggereert het gebied aan te duiden als landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied



Landschappelijk waardevolle gebouwen (vb. oude hoeve in een traditioneel landschap) moeten hun authenticiteit maximaal kunnen behouden. Voorzieningen zijn mogelijk voor vormen van toeristisch en recreatief medegebruik voor zover zij de authenticiteit niet teniet doen. Enkel laagdynamisch recreatief medegebruik is toegelaten zolang de ruimtelijke draagkracht niet overschreden wordt.

De Aa als ecologische verbinding:

De Aa zelf heeft een functie als ecologische verbinding en is van belang voor de migratie van planten en dieren, maar ook als habitat. Versterking van de verbindende functie kan worden gerealiseerd door beperkte verbetering van de structuurkwaliteit van het beekstelsel (aanbrengen van structuurvariatie in oevers en bedding...), verbetering van de waterkwaliteit van de waterlopen, de aanplant van beekbegeleidende begroeiing en het vrijwaren van bebouwing. Door toepassing van deze maatregelen wordt tevens een bijdrage geleverd aan de doelstellingen van het integraal waterbeheer (vertragen van afvoer, ruimte voor lokale waterberging,...).

Kempische Heuvelrug als aaneengesloten bosstructuur

De Kempische heuvelrug strekt zich uit van de gemeente Herentals over Lichtaart tot in Kasterlee. Vanuit zuiver biologisch oogpunt bevinden de meest waardevolle bos- en heidecomplexen zich in Lichtaart. Te Herentals hebben reeds verschillende functies (wonen, verblijfsrecreatie,..) de aaneengesloten bosstructuur aangetast. Een verdere aantasting van het gebied wordt tegengegaan.

Er wordt gestreefd naar een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van deze bosstructuur. De kwantitatieve versterking kan bestaan uit een uitbreiding van de bosoppervlakte of het creëren van mantel-zoom vegetaties. Kwalitatieve versterking kan bestaan uit het nemen van structuurbevorderende maatregelen (kapbeheer, creëren open plekken, versterking bosrandstructuur, omvorming naar een meer natuurlijke bosstructuur,...).

Oude boskernen en realisatie van meer aaneengesloten boscomplexen bepalen de prioriteit voor bosuitbreiding.

De ecologisch waardevolle gradiënt van het boscomplex op de hoger gelegen en droge zandgrond, naar de vochtige valleigebieden van de Nete en de Aa wordt behouden en waar mogelijk versterkt.

Ook binnen de meer bebouwde omgeving van de Kempische heuvelrug is vaak sprake van een structuur van kleine bossen. Deze hebben veelal een functie als lokaal groengebied of kennen een verbindende functie en worden maximaal behouden.

Vanuit bovengenoemde doelstellingen zullen de nog resterende gehelen woongebied, meerbepaald de geselecteerde binnengebieden '33.Kruisberg', '36 Ter Beuken' en het resterende deel van het woonuitbreidingsgebied '108 Kapellenblok en 107. Kruisberg' niet ontwikkeld worden voor wonen en behouden als waardevolle bosstructuur. Voor een aantal van deze gebieden zal een ruimtelijk uitvoeringsplan worden opgesteld.

De aanwezige zone-eigen recreatieve functies (Wittenberg, den Brink) worden behouden en zoveel mogelijk verweven met de bosfunctie.



Vallei van de Kleine Nete als natte natuurlijke drager

De valleisystemen van de Kleine Nete en zijbeken zijn structuurbepalend voor de natuurlijke structuur op Vlaams niveau.

De natuurwaarden van de meest waardevolle valleigedeelten worden behouden en versterkt. Er wordt gestreefd naar uitgesproken (half)natuurlijke gevarieerde halfopen tot open valleilandschappen. Te Herentals zijn deze natuurwaarden nog sterk aanwezig, zowel ten oosten als ten westen van het centrum van de stad.

Bestaande natuurgebieden worden via alluviale gronden vergroot en verbonden zodat aaneengesloten gebieden ontstaan en een meer natuurlijk watersysteem gerealiseerd kan worden. De landbouwfunctie in deze gebieden wordt afgebouwd en beperkt tot een extensief bodemgebruik dat afgestemd is op de ontwikkeling van een half natuurlijk valleilandschap. Voor de maximale vrijwaring van het valleilandschap en de waardevolle overgang tussen het valleigebied en de Kempische heuvelrug, zal de gemeente het woonuitbreidingsgebied 'Kappelleblok' niet aansnijden. Via de opmaak van een RUP kan de bestemming gewijzigd worden.

Er wordt gestreefd naar een herstel van een meer natuurlijk watersysteem. De structuurkenmerken van de waterlopen worden waar nodig en waar mogelijk verbeterd, door meer ruimte (hermeandering, natuurlijke oevers, ruimer winterbed, inschakelen oude meanders...) te voorzien voor de waterloop. Een project tot hermeandering werd reeds opgestart.

De aanwezige recent overstroomde en natuurlijke overstromingsgebieden worden, waar de afwezigheid van woon- of kapitaalintensieve economische functies dit toelaat, gebruikt voor natuurlijke waterberging en –conservering. Hierbij vindt afstemming plaats met de natuurfunctie. Om het waterbergend vermogen te vrijwaren kan het Vlaams Gewest bouwvrije zones afbakenen. Bij natuurontwikkeling dient rekening gehouden te worden met de hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde van deze valleien.

Natuurlijk waterfront doorheen stedelijk gebied:

Het valleigebied wordt zoveel mogelijk vrijgehouden van bebouwing, dit in eerste instantie ten behoeve van het instandhouden van de waardevolle natuurlijke en landschappelijke structuur. Hobbylandbouw dient zich zoveel mogelijk te situeren in landbouwgebieden aansluitend aan de woonkernen. Bij de uitwerking van het natuurlijk waterfront van de Kleine Nete doorheen de versteende omgeving is een duidelijke rol weggelegd voor hobbylandbouw.

Er werd reeds een landschappelijk project uitgewerkt voor de ontwikkeling van het natuurlijk waterfront van de Netevallei binnen stedelijk Herentals: het stedelijk parkgebied 'Hellekens'. De natuurlijke structuur werd hier versterkt en verder ontwikkeld temidden de stedelijke en recreatieve functies.

Gekoppeld aan de stedelijke structuur liggen diverse waardevolle park- en kasteeldomeinen. Deze domeinen worden behouden met aandacht voor cultuurhistorie, recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden en aanwezige natuur- en landschapswaarden. In dit kader past de ontwikkeling van het arboretum van het 'Hof Le Paige.'

Het woongebied evenals het woonuitbreidingsgebied ten oosten van de Olympiade laan, met uitzondering van een strook van 50meter langs de Poederleeseweg, wordt niet ontwikkeld voor wonen in functie van een maximale vrijwaring van de doortocht van de Kleine Nete. De aanwezige recreatieve functies en volkstuinen kunnen wel behouden blijven.



Kanaal Herentals Bocholt

Het kanaal Herentals-Bocholt heeft een functie als natuurverbinding en is van belang voor de migratie van planten en dieren, maar ook als habitat. Het ruimtelijk beleid is gericht op het behoud van de hoofdfunctie (gemengde stedelijke omgeving met bedrijvigheid en wonen), maar vrijwaart voldoende ruimte voor het realiseren van landschappelijke en ecologische basiskwaliteit die de natuurverbindende functie mee ondersteunt.

De landschappelijke uitstraling, ecologische verbindingfunctie en mogelijkheden voor zacht recreatief medegebruik van het kanaal worden behouden en waar mogelijk versterkt.

Grees-Dikberd als landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied

Het kleinschalig landbouwgebied te Grees-Dikberd vormt een geheel met het gebied 'Doffen' te Olen.

Dit gebied wordt als landbouwgebied gevrijwaard. Een gedifferentieerde landbouwontwikkeling is mogelijk met aandacht voor de omgevingskwaliteiten.

Het gebied is gelegen binnen een belangrijke open ruimtecridor ten oosten van de kern van Herentals. Vandaar dat het behoud van de open ruimte en de aanwezige kleine bos- en landschapselementen gewaarborgd moet worden.

In landschappelijk gave gebieden vormt grondgebonden landbouw het uitgangspunt. Nieuwe niet-grondgebonden landbouwbedrijven zijn niet wenselijk in deze gebieden. Bestaande bedrijven kunnen blijven bestaan en hebben uitbreidingsmogelijkheden. Bijkomende gebouwen zijn niet gewenst.

Het onderhouden en ontwikkelen van kleine landschapselementen kan de landschappelijke waarde van het gebied ondersteunen. Het landschap kan zich uiten in gevarieerde open, half-open tot gesloten landschappen. Dit wordt gebiedsgericht uitgewerkt.

Voor het bedrijf Kempenland, gelegen in dit gebied is een BPA in opmaak.

Heuvelrug Olen-Geel

Het zuidelijk gedeelte van de gemeente behoort tot een bosarme regio. Enkel de versnipperde bossen op de heuvelrug Geel-Olen ten oosten van de kernen Morkhoven en Noorderwijk zijn te vermelden.

De bosstructuur wordt gevrijwaard van verdere versnippering en waar mogelijk via een beperkte uitbreiding versterkt.

Aandachtspunten voor bosuitbreiding zijn het streven naar maximale biotische (hoogte, bodemeigenschappen) variatie, het bufferen en robuuster maken van bossen, het onderling verbinden van bossen, het landbouwkundig belang van omliggende gronden en landschappelijke aspecten.

Landbouwkerngebied: vallei van de Wimp en de Stapkensloop

Het samenhangend landbouwgebied ten westen van Noorderwijk en Morkhoven wordt erkend als een goed gestructureerd agrarisch gebied. Dit gebied wordt voor de landbouw gevrijwaard. De grondgebonden landbouw functioneert hier als een belangrijke ruimtelijke drager. De aaneengesloten gebieden van de landbouwstructuur worden zoveel mogelijk gevrijwaard van bebouwing. De bouwvrij te houden gebieden situeren zich in eerste instantie daar waar zowel de landbouwstructuur als de landschappelijke structuur hiermee gebaat is.

In dit landbouwgebied is ook glastuinbouw aanwezig. Gezien het geclusterde voorkomen en de ligging in aansluiting met het nederzettingsfragment Rossem en het re-



gionaal bedrijventerrein Wolfstee-Klein Gent, kunnen de bestaande bedrijven rondom Rossem behouden blijven. Verder onderzoek moet uitwijzen welke ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden (uitbreiding, eventuele bijkomende infrastructuur,...) kunnen toebedeeld worden aan de verschillende bedrijven. Uitwaaiering van de glastuinbouw in het open ruimtegebied tussen Rossem en Noorderwijk is echter niet wenselijk. Omzetting van bestaande grondgebonden bedrijven in glastuinbouw is eveneens niet wenselijk. Hergebruik van bestaande boerderijen dient het uitgangspunt te zijn.

Functiewijzigingen in het agrarisch gebied worden zoveel mogelijk vermeden. Nieuwe functies zijn enkel mogelijk indien ze de beroepslandbouw niet hinderen, geen verkeersgenererend karakter hebben en ze aansluiten bij de landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het gebied.

Er kunnen maatregelen genomen worden om de landbouwstructuur te verbeteren. Uitrust en inrichting van gronden kan naast verbetering van de landbouwstructuur bijdragen aan de versterking van de recreatieve, landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het gebied. Hierbij is onder meer aandacht voor nog aanwezige historische en landschappelijke structuren.

De Wimp vervult een belangrijke functie in de waterhuishouding in dit gebied. Binnen de huidige bedding zijn er mogelijkheden voor structuurherstel. Dit biedt kansen voor de vertraagde waterafvoer en het hierdoor verminderen van wateroverlast stroomafwaarts.

In de valleigebieden kunnen potentiële overstromingsgebieden maximaal gevrijwaard worden van bebouwing. Hiertoe kunnen bouwvrije zones worden afgebakend. De actieve inschakeling van laaggelegen, vochtige valleigedeelten voor waterberging en –conservering wordt nader onderzocht in functie van het verminderen van wateroverlast in het kader van veiligheid.

Stapkensloop en Wimp als ecologische verbindingen:

Versterking van de ecologische verbindingfunctie kan worden gerealiseerd door beperkte verbetering van de structuurkwaliteit van het beekstelsel (aanbrengen van structuurvariatie in oevers en bedding...), verbetering van de waterkwaliteit van de waterlopen, de aanplant van beekbegeleidende begroeiing en het vrijwaren van bebouwing. Door toepassing van deze maatregelen wordt tevens een bijdrage geleverd aan de doelstellingen van het integraal waterbeheer (vertragen van afvoer, ruimte voor lokale waterberging,...).

Ontginningen, zoals grondwaterwinning ondermijnen de functie als natte natuurverbinding. Door de beïnvloeding van de grondwatertafel zijn ze niet gewenst. In dit kader wordt voorgesteld aan het Vlaams gewest om het waterwingebied Duipt, voorzien op het gewestplan, af te stoten.



Elementen van lokaal niveau

Naast grotere ruimtelijke gehelen komen nog een aantal kleinere open ruimtegebieden voor in de verstedelijkte omgeving. Deze gebieden kunnen een belangrijke sociaal-recreatieve rol spelen (als parkgebied) en kunnen functioneren als stapstenen voor natuur:

- uitbouw Vesten als groene stadsgordel
- omgeving voormalige Poederfabriek (Wuytsbergen)

Waar noodzakelijk kan de gemeente een structuurschets opstellen en mits akkoord van de provincie, een ruimtelijk uitvoeringsplan. In het bijzonder geldt dit voor het vrijwaren van de groengebieden die momenteel als woongebied zijn ingekleurd op het gewestplan en bijgevolg kunnen bebouwd worden. De stad zal deze gebieden inrichten als park en maakt hiervoor een inrichtingsplan op. Voor de wijk Diependaal en de Vesten kan een groenplan opgemaakt worden voor de opwaardering van de bestaande groenstructuur.

3.2.4 Acties

- In nauw overleg met de randgemeenten en het Vlaams gewest moet er een consistent beleid ontwikkeld worden ten aanzien van de natuurontwikkeling rond de monding van de Aa, het gebied Grees-Olense sluizen, de onmiddellijke nabijheid van de loop van de Aa, de Stapkensloop en de loop van de Wimp. Hetzelfde geldt voor de overige grensoverschrijdende natuurlijke structuren.
- Er wordt gefaseerd uitvoering gegeven aan de acties en maatregelen geformuleerd in de deelbekkenbeheersplannen.
- Overleg met Vlaamse overheid over het afstoten van woonuitbreidingsgebied (26 ha) ten noorden van de Rozenstraat 'Kapellenblok' in functie van het vrijwaren van het valleigebied van de Kleine Nete als open ruimtegebied. Suggestie voor mogelijke opname in VEN 2^{de} fase.
- Overleg met Vlaamse overheid over de suggestie om geen ontginning in Watervoort toe te laten en een Gewestelijk RUP hiervoor op te starten.
- Overleg en vraag aan het Vlaams gewest om het waterwingebied 'Duipt', voorzien op het gewestplan, af te stoten.
- De stad Herentals kan in samenwerking met de provincie (voor de beken vanaf 2^{de} categorie) voor de ecologische verbindingen een structuurschets opmaken die aangeeft waar er ingrepen aan de structuur van de waterloop kunnen plaatsvinden. Deze actie moet kaderen in de uitvoering van de deelbekkenbeheersplannen.
- De stad stelt een bosbeheersplan op voor bossen in stedelijke eigendom om het duurzaam bosbeheer te stimuleren. Deze plannen zijn gebaseerd op de uitgewerkte criteria voor een duurzaam bosbeheer.
- De stad zou graag een totaalbeeld hebben van het aanwezige groen op haar grondgebied. Daarom zal de stad een groeninventaris opmaken.
- Bij het verlenen van (verkavelings-, stedenbouwkundige-,...) vergunningen en het opstellen van BPA's en RUP's worden de mogelijkheden onderzocht tot het stellen van voorwaarden m.b.t. de bescherming van bestaande natuurwaarden en voor aanplanting (aard, minimum oppervlakte, ligging,...) van nieuw groen, om verbindingen tussen de verschillende groenzones te verzekeren.



- ❑ RUP 'Ter Bueken' om het woongebied ten westen van het met uitzondering van de uitbreidingsmogelijkheden van het rusthuis om te zetten naar parkgebied. Deze actie kadert in de vrijwaring van de Netevallei en de Kempische heuvelrug doorheen het kleinstedelijk gebied.
- ❑ Overleg met Vlaamse overheid, de provincie en de terreineigenaar over het niet ontwikkelen van woongebied (33. Kruisberg) tussen Kapittelbossen en Kruisberg in functie van het beschermen van de waardevolle bosstructuur van de Kempische heuvelrug en de verdere uitbouw van de jeugdwerking (speelpleinen);
- ❑ Opmaak actieplan 'Vesten' in functie van de uitbouw als groene stadsgordel.



3.3 Gewenste ruimtelijk-economische structuur

3.3.1 Beleidsdoelstellingen

Het stadsbestuur geeft in dit structuurplan een visie weer voor ruimtelijk-economische ontwikkelingen op haar grondgebied en doet daarbij een aantal suggesties naar de provincie en het Vlaams gewest die een bijdrage kunnen leveren aan de planprocessen die door de hogere overheid gevoerd worden. Waar noodzakelijk, worden randvoorwaarden gesteld. Binnen de gewenste economische structuur wenst het bestuur een ruimtelijk beleid voor bedrijven, handelszaken en zonevreemde bedrijven uit te werken.

De stad stelt een verdere differentiatie van de bedrijventerreinen op haar grondgebied voor door een opdeling en onderscheid te maken tussen drie strategische gebieden voor economische ontwikkelingen: ‘Herentals stad’, ‘Herentals poort’ en de ‘Kempische poort’¹⁵. Deze drie ruimten zijn structuurbepalend voor de ruimtelijk-economische structuur van de stad.

Herentals stad is het geheel van stedelijke leefomgevingen waar een beleid geldt van verdichting van inpasbare stedelijke activiteiten gericht op het lokale en provinciale niveau. Ontwikkelingen van bijkomende bedrijvigheid, handel en diensten worden afgestemd op de ontwikkelingen in de overige stedelijke gebieden van de Kempische as.

Verwevenheid van economische activiteiten in het stedelijk weefsel vormt het uitgangspunt. Bedrijven waarvoor dit niet mogelijk is dienen op bedrijventerreinen voor te komen. Afhankelijk van de schaal van het bedrijf dienen zij op een lokaal of regionaal bedrijventerrein terecht te komen.

Herentals poort zijn de delen van het verscheiden industrieel en economisch complex in de omgeving van de kanalen die volgens het stadsbestuur een ruimtelijke en functionele samenhang vertonen met het stedelijk gebied. Het gebied heeft een economische functie op bovenlokaal niveau. Voor bedrijventerreinen die een rol kunnen vervullen in het kader van het kleinstedelijk gebied en invulling kunnen geven aan het concept van ‘Herentals poort’ zoals omschreven in het RSPA, zal de stad suggesties opnemen.

De ‘**Kempische poort**’ wordt gezien als de concentratie van regionale bedrijventerreinen in de omgeving van de infrastructuurbundel E313 – Albertkanaal. De Kempische poort omvat gemeentegrensoverschrijdende bedrijventerreinen en regionale be-

¹⁵ Uit RSPA, richtinggevend deel blz. 152: ‘De rol van Herentals is meervoudig. Ten eerste is het een knooppunt van stedelijke functies met de bestaande functies als aanknopingspunten. Ten tweede is zijn rol sterk bepaald door de nabijheid van grote natuurlijke gehelen van het Netegebied. Ten derde heeft Herentals een rol als poort van provinciaal niveau in het economisch netwerk Albertkanaal. Daarom is een tweedeling nodig tussen ‘Herentals stad’ en ‘Herentals poort’. En blz. 151: ‘Herentals is het hoogdynamisch eind- en beginpunt van het netwerk (Kempisch as) op het grondgebied van de provincie Antwerpen. Wonen, productie, distributie, hoogdynamische recreatie, belangrijke voorzieningen en andere verkeersgenererende functies vinden hier een plaats. De Kempische poort is voor de provincie Antwerpen een multimodaal logistiek centrum van provinciaal niveau. Het middengebied van het netwerk (gedeelten van Mol en Geel) heeft een lagere dynamiek.’



drijventerreinen geselecteerd in het kader van de nadere uitwerking van het ENA. Door de verknoping van water, weg en spoor bestaan hier grote potenties inzake de uitbouw van multimodaal vervoer en de realisatie van bijkomende bedrijventerreinen in een economisch netwerk van Vlaams niveau. Grootschalige bedrijven en bedrijven in de distributiesector kunnen hier mogelijk terecht.

De stedelijke structuur van Herentals wordt niet gekenmerkt door een groot aandeel kantoren. Kantoorfuncties te Herentals zijn hoofdzakelijk gerelateerd aan de bestaande bedrijven op de bedrijventerreinen. Herentals verwacht dan ook geen grote vraag voor de vestiging van kantoorgebouwen in het stedelijk gebied. Er is aldus geen nood aan specifieke kantoorlocaties, indien de vraag zich stelt kunnen er beperkt ontwikkelingsmogelijkheden voorzien worden in de omgeving van het station. De stad beschouwt kantoorontwikkeling hier eerder als secundaire functie ten opzichte van de woonfunctie. Daarnaast wenst Herentals zich verder te profileren als administratief centrum en centrum voor openbare diensten in de ruimere omgeving. Kantoren en kantoorachtigen in de openbare of publieke sector kunnen zich verder ontwikkelen in het centrum van de stad.

De commerciële structuur wordt opgehangen aan de differentiatie van de kernen (woonkernen, hoofddorp en stedelijk gebied). Bovendien dient deze structuur de kern te versterken. Omdat verweving met grootschalige kleinhandel in het historisch stedelijk weefsel niet altijd mogelijk is, moet een aanbod worden gerealiseerd aan kleinhandelszones. Dit aanbod wordt ontwikkeld met het oog op een complementaire invulling ten opzichte van de traditionele kleinhandelscentra.

Voor zonevreemde bedrijven dient een geïntegreerde¹⁶ afweging ten opzichte van de ruime omgeving aan de basis te liggen van het beleid. Hiervoor verwijzen we naar de deelstudie zonevreemde bedrijven.

3.3.2 Gewenste ruimtelijke structuur

Bedrijventerreinen

- Volgende bedrijventerreinen behoren tot de ‘Kempische poort’:
 - Als regionaal bedrijventerrein in functie van het ENA werden geselecteerd (beslissing Vlaamse Regering): Heirenbroek, met inbegrip van de betoncentrale, met uitsluiting van de huidige buffer tussen Heirenbroek en Wolfstee, Wolfstee-Klein Gent en Pareinlaan.
 - Lierseweg West
- Als gemengd bedrijventerrein binnen de ‘Herentalse poort’ worden gesuggereerd: Laagland, Herentals 3 (‘Noordervaart’), herstructureringsgebied Hannekenshoek-Dikberd-Vennen en Aarschotseweg Zuid
- Als lokaal bedrijventerrein wordt geselecteerd: Laarstraat
- Als specifiek bedrijventerrein: Rietbroek - vroeger militair domein (opleidingscentrum VDAB)

¹⁶ De afweging gebeurt op basis van ruimtelijk-morfologische aspecten, mobiliteitsaspecten, milieuaspecten,...



- ❑ Als verder te onderzoeken en mogelijk te bestendigen verspreide bedrijven worden geselecteerd: Cevoman/Plastigi, Drukkerij Kempenland, Zuid Kempische werkplaatsen, Wasserij van Ende – Roxy, Garage Peeters, Hadibouw, Leysen Herentalse metaalwerken, GDS Garage, Peeters OIW (Zavelbosstraat), Houthandel Luyten. Deze lijst is een voorlopige selectie die in uitvoering van het structuurplan nog kan aangepast en aangevuld worden.
- ❑ Als geschikte kantoorlocaties worden geselecteerd: de stationsomgeving en Koulaak. Specifieke kantoorfuncties, gerelateerd of onderdeel uitmakend van de grote bedrijvencomplexen kunnen op de bedrijventerreinen.

Commerciële structuur

- ❑ Als kernwinkelgebied wordt geselecteerd: de centrale as van de Bovenrij, de Grote Markt, het Hofkwartier en de Fraikinstraat en de Nederrij met de dwarsstraten Zandstraat en Belgiëlaan
- ❑ Als verder te onderzoeken en mogelijk randstedelijk handelsgebied met uitbreidingsmogelijkheden wordt geselecteerd: Noorderwijksebaan (Stadsveld)
- ❑ Als verder te onderzoeken en mogelijk randstedelijk handelsgebied zonder uitbreidingsmogelijkheden wordt geselecteerd: Oud-Strijderslaan
- ❑ In het buitengebied worden de centra van Morkhoven (Dorp) en Noorderwijk (Ring, omgeving Kerk en Lindekenstraat) geselecteerd als lokaal commercieel centrum.
- ❑ De Lierseweg, Laagland en Aarschotseweg werden door de provincie als kleinhandelsconcentraties type II geselecteerd.

Kaart 12: Gewenste ruimtelijke structuur - economie

3.3.3 Ontwikkelingsperspectieven

Kempische poort

De Vlaamse regering streeft in een gebied dat zich uitstrekt van de Antwerpse haven tot de Nederlandse grens (Lanaken) naar een gestructureerde afhandeling van het goederenvervoer door bundeling van ladingen. De overwegend weggeoriënteerde goederenafhandeling wordt gediversifieerd naar afhandeling via spoor, water of pijpleiding. De Vlaamse overheid voert daarvoor een aanbodbeleid voor gemengde bedrijventerreinen, multimodaal ontsloten terreinen (water en/of spoor) en transport- en distributiezones. Deze regionale bedrijventerreinen en het samenhangend goederenvervoer vormen de economische basis van het Economisch Netwerk Albertkanaal.

De ontwikkelingsperspectieven voor de regionale bedrijventerreinen die in dit kader een rol kunnen vervullen werden door de hogere overheid opgesteld. Te Herentals komt een concentratie bedrijventerreinen voor die een belangrijke rol kunnen vervullen in het economisch netwerk. Deze concentratie wordt beschouwd als ‘de Kempische poort’.

Er is een regeringsbeslissing om te **Heirenbroek** (Het agrarisch gebied (tussen Rietbroek- kanaal en Lange Eerselstraat)) een bijkomend watergebonden en gemengd regionaal bedrijventerrein te voorzien (36,5ha). De Vlaamse regering zal hiervoor een



gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken met aandacht voor inbuffering, de ontsluiting langs de Lierseweg, de woonwagenproblematiek en het type industrie.

Voor de invulling van Heirenbroek suggereert de gemeente volgende aandachtspunten als randvoorwaarde op te nemen:

- Een voldoende grote bufferzone met de aangrenzende woongebieden St-Janneke en Krakelaarsveld-Lange Eerselstraat. Het betreft hier een wijk van honderden woningen, waar nu nog volop gebouwd wordt door de Kleine Landeigendom. Deze wijk zal deel uitmaken van het nog af te bakenen kleinstedelijk gebied. De woonkwaliteit in deze wijk moet dan ook de allereerste bekommernis zijn en blijven. Vandaar een ruime bufferzone.
- De ontsluiting kan enkel gebeuren via de Lierseweg om mogelijke mobiliteitsproblemen in Veldhoven, Lange Eerselstraat en Rietbroek te vermijden.
- Er dient ruimte voorzien te worden voor de inplanting van een officieel woonwagenterrein in de oostelijke zijde van het terrein.
- In het gewestelijk RUP zouden al beperkingen moeten opgenomen worden naar het soort industriële activiteit dat op Heirenbroek kan komen: geen SEVESO-bedrijven, geen buurthinderende activiteiten gelet op de nabijheid van het kleinstedelijk gebied.

Zoals gesteld worden de ontwikkelingsperspectieven voor de bedrijventerreinen **'Wolfstee- Klein Gent'** en **'De Beukelaer-Pareinlaan'** verder uitgewerkt door de vlaamse overheid in overleg met de gemeente. Er stelt zich een probleem met betrekking tot de bufferzone van het bedrijventerrein **'De Beukelaer-Pareinlaan'**.¹⁷

'Lierseweg West' sluit aan bij een groter bedrijventerrein te Grobbendonk. Watergebonden ontwikkelingen worden gestimuleerd. Bijkomende grootschalige detailhandelszaken worden uitgesloten vanwege de perifere ligging ten opzichte van het centrum van Herentals. Vanwege de ruimtelijke ligging en de gewenste ontwikkeling van dit bedrijventerrein, wordt dit terrein beschouwd als onderdeel van de Kempische poort.

Herentalse poort

De provincie verdeelt 437ha bedrijventerrein bij de afbakeningsprocessen van de kleinstedelijke gebieden en bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de afbakening van regionale bedrijventerreinen in de specifieke economische knooppunten. Op dat moment brengt zij het aantal toe te bedelen hectare bedrijventerrein in het proces in. Het RSPA geeft hiervoor het kwalitatief kader.

Vanuit dit kwalitatief kader worden er vanuit de lokale overheid een aantal bedrijventerreinen voorgedragen die een rol kunnen vervullen in het beleid met betrekking tot het kleinstedelijk gebied en de ontwikkeling van de Herentalse poort. Er wordt gesuggereerd deze terreinen mee op te nemen binnen de afbakening van het kleinstedelijk gebied.

De meeste terreinen vragen om een herstructurering om te komen tot een optimale invulling. De stad stelt voor elk bedrijventerrein afzonderlijk te benaderen en te bestu-

¹⁷ Voor verdere toelichting zie: 2.2.2. ontwikkelingsperspectieven per subdeelruimte; 2c. Centrum en vesten



deren naar de mogelijke potenties. De stad suggereert daarom gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven voor volgende gebieden:

- **Laagland**, gelegen aan de Ringlaan, kent een concentratie aan grootschalige detailhandel van provinciaal niveau die volgens de stad duidelijk in verband staat met het kleinstedelijk gebied. Een bijkomende cluster van grootschalige handelszaken kan hier ingeplant worden, mits er een aangepaste en gemeenschappelijke ontsluiting wordt voorzien. Een beperkte zonale uitbreiding voor de kleinhandelsconcentratie is mogelijk. Specifieke aandacht moet uitgaan naar de aanwezige concentraties zonevreemde woningen. De bestaande watergebonden activiteiten kunnen zich verder ontwikkelen. Aandacht moet gaan naar de inbuffering van deze activiteit (overslag bulkgoederen/grondstoffen) ten opzichte van de naastliggende commerciële zone.

- De bedrijventerreinen geprangd tussen beide kanalen worden beschouwd als **herstructureringsgebied** en vragen een gedetailleerd onderzoek dat moet uitmonden in een structuurschets¹⁸. Het onderzoek moet de potenties in kaart brengen en aanduiden welke acties er kunnen gebeuren om tot een optimale ontwikkeling te komen.

Het gebied wordt gezien als een koppelingsgebied dat de link legt tussen het centrum van Herentals en de zuidelijke woonwijken Molekens-St.Janneke. Uitgangspunt is bijgevolg een gemengde ontwikkeling met een maximale invulling door economische activiteiten (gemengd lokaal-regionaal). Vanwege de huidige toestand en locatie op de splitsing van beide kanalen, kunnen de ontwikkelingen op het Eilandje zich toespitsen tot het creëren van een stedelijke woonomgeving. Beperkte uitbreidingen van de bedrijventerreinen zijn mogelijk, mits ze tegemoetkomen aan de algemene doelstelling tot ontsnippering en herstructurering van de bedrijventerreinen te Herentals en kunnen leiden tot een optimalere invulling van de huidige, als ambachtelijke bedrijventerreinen bestemde zones. Aan oostelijke zijde wordt er gestreefd naar een landschappelijke afwerking.

- **Aarschotseweg Zuid** wordt beschouwd als een regionaal bedrijventerrein voor kleine tot middelgrote ondernemingen. Indien mogelijk worden watergebonden activiteiten gestimuleerd. Handelsontwikkelingen zijn niet toegestaan.

De bedrijventerreinen die worden gesuggereerd, worden overwegend gekenmerkt door een sterk gemengde invulling en versnipperde structuur. Er komen zowel logistieke activiteiten (vb. watergebonden bedrijvigheid), detailhandelsconcentraties, K.M.O's als concentraties van woningen naast elkaar voor. De versnipperde structuur kan verklaard worden vanuit de historisch-ruimtelijke context (percelering, wegpatroon) die door recentere infrastructures (kanalen, Ringlaan) doorsneden werd. Het onderscheid tussen regionaal en lokaal bedrijventerrein kan bijgevolg niet altijd eenduidig gesteld worden. Algemeen kan er vandaag gesproken worden over verwevingsgebieden met een gemengd lokaal-regionaal karakter.

Een deel van deze terreinen wordt ontsloten via het Albertkanaal of het kanaal Herentals-Bocholt. Andere terreinen zijn vooral gelinkt aan de Ringlaan of historische uitvalswegen. Door de ligging langsheen deze uitvalswegen zijn er commerciële ontwikkelingen ontstaan in de nabijheid van het centrum van Herentals, dikwijls verweven met oudere woonlinten en gehuchten.

De stad suggereert volgende ontwikkelingsperspectieven:

¹⁸ Zie ook deelruimtevisies: Nadere uitwerking kanaalzone – Herentalse poort



- Het behoud van een gemengde invulling is gewenst. De stad ziet deze gebieden verder ontwikkelen als concentratiezones voor gevarieerde en verscheiden economische activiteiten. Afhankelijk van de mogelijkheden op iedere locatie (ontsluiting, kavelgrootte,...) moet afgewogen worden welk type van activiteit er terecht kan. Vooral de interne organisatie en ontsluitingsstructuur moet worden herzien.
- Watergebonden ontwikkelingen worden waar mogelijk gestimuleerd. In de eerste plaats via het Albertkanaal. Het kanaal Herentals-Bocholt komt omwille van zijn toeristisch-recreatieve potenties en als secundaire transportas minder in aanmerking om bijkomende watergebonden activiteiten te ontwikkelen.
- Specifieke aandacht moet uitgaan naar de inpassing van historisch gegroeide ontwikkelingen (woonlinten, gehuchten), en de herinvulling van waardevolle leegstaande industriële panden. Hierbij is het niet altijd noodzakelijk of mogelijk dat deze gebouwen opnieuw met bedrijvigheid worden ingevuld. Een gemengde invulling is eveneens mogelijk. Een ander belangrijk aandachtspunt is de mogelijke invulling van weloverwogen delen van deze terreinen met groothandelszaken die niet in het centrum passen. Indien de leefbaarheid van de woningen in de bestaande en nieuwe bedrijventerreinen niet voldoende gegarandeerd kan worden, dienen onteigeningen te gebeuren.
- Specifieke aandacht gaat eveneens uit naar de waterhuishouding in het gebied. Een maximale retentie van het hemelwater op deze bedrijventerreinen is gewenst en kadert binnen de doelstellingen geformuleerd in het deelbekkenbeheersplan voor het middengebied van de Kleine Nete.
- Buffering naar woonwijken in de nabijheid van bedrijventerreinen dient voldoende te zijn.
- Lokale wegen binnen het woongebied mogen niet extra belast worden. Bovendien dienen nieuwe ontwikkelingen maximaal bij te dragen aan het verminderen van de verkeersdruk van vrachtverkeer op bestaande lokale wegen.
- De ontsluiting van de Herentalse poort dient aan twee systemen op te hangen: Ringlaan-N152 en E313-knooppunt Herentals-Industrie.
- Om een kwalitatief aanbodbeleid in de kleinstedelijke gebieden te kunnen voeren suggereert de gemeente de provincie enkele locaties aan te duiden die op langere termijn ruimte kunnen bieden voor de opvang van bijkomende bedrijvigheid in functie van het kleinstedelijk gebied. Daarbij worden een aantal ruimtelijke randvoorwaarden meegegeven. de gemeente zal aandachtig omspringen met deze terreinen zodanig dat een economische ontwikkeling op langere termijn niet gehypothekeerd wordt:

Het gehele grondgebied werd onderzocht op nieuwe locaties voor lokale bedrijvigheid. Hierbij werden de principes van het RSV gehanteerd:

- aansluiting bij de kern of een bestaand bedrijventerrein;
- ontsluiting via gemeentelijke verzamelwegen rechtstreeks op primaire wegen of secundaire wegen;
- de kavelgrootte wordt afgestemd op de gewenste aard van de bedrijvigheid;

Bij een eerste algemene overweging werden een aantal gebieden uitgesloten. Zo werd omwille van de belangrijke aanwezigheid of potentiële natuurwaarden niet overwogen om een bedrijventerrein te vestigen in het noorden van het grondgebied van Herentals, in of aansluitend op de vallei van Aa en Nete en de Kempische Heuvelrug. Het gebied 'Heirenbroek' zal als (multimodaal) bedrijventerrein binnen het ENA ontwikkeld worden.

Het herstructureringsgebied Hannekenshoek met Dikberd, Vennen en Langepad werden, evenals Laagland en Noordervaart als suggestie voor bedrijventerrein in het kader van het stedelijk gebied naar voren geschoven (zie hierboven.). Delen ervan kunnen volgens de gemeente als gemengd bedrijventerrein verder ontwikkeld worden. Voor een verdere optimalisatie van deze bedrijventerreinen acht de stad beperkte uitbreidingen mogelijk.



Bij de beoordeling van de verschillende terreinen werd d.m.v. een toetsing aan een uitgebreide set verschillende criteria een zo objectief mogelijke rangorde bepaald. Na afweging van verschillende locaties komt Langepad als meest optimale locatie voor de vestiging van eerder kleinschalige ambachtelijke bedrijven en KMO's in aanmerking (4,78 ha). Een alternatief is eveneens het gebied tussen Dikberd en Vennen (2,45 ha). Na de planperiode kunnen hier bijkomend nog 7,23 ha bedrijventerrein gezocht worden.

De uitbreidingen dienen aan te sluiten bij de bestaande bedrijventerreinen en maken een landschappelijke afwerking mogelijk. Anderzijds kunnen ze aanleiding geven tot een betere interne organisatie en ontsnippering van de bestaande bedrijventerreinen waardoor deze verder kunnen verdichten.

Langepad

Tussen het huidige bedrijventerrein en het Kempisch kanaal ligt nog een driehoekige restruimte, die als bijkomend bedrijventerrein ontwikkeld zou kunnen worden. Het betreft een gebied van ca. **4ha**.

Er zijn geen specifieke ruimtelijke problemen te vermelden. Wel kan de ligging langs het kanaal speciale randvoorwaarden en potenties (vanuit recreatie of multimodale ontsluiting) met zich meebrengen. Zo kan men de inrichting van gans het Langepad (zowel het te herstructureren, te ontwikkelen als het uit te breiden deel) zodanig op het kanaal oriënteren dat een uiterst aangename werkomgeving gecreëerd wordt. Het gebied kan zo een positieve bijdrage leveren aan de nederzettingsstructuur.

Mobiliteits- en bereikbaarheidsoverwegingen en milieu-impact:

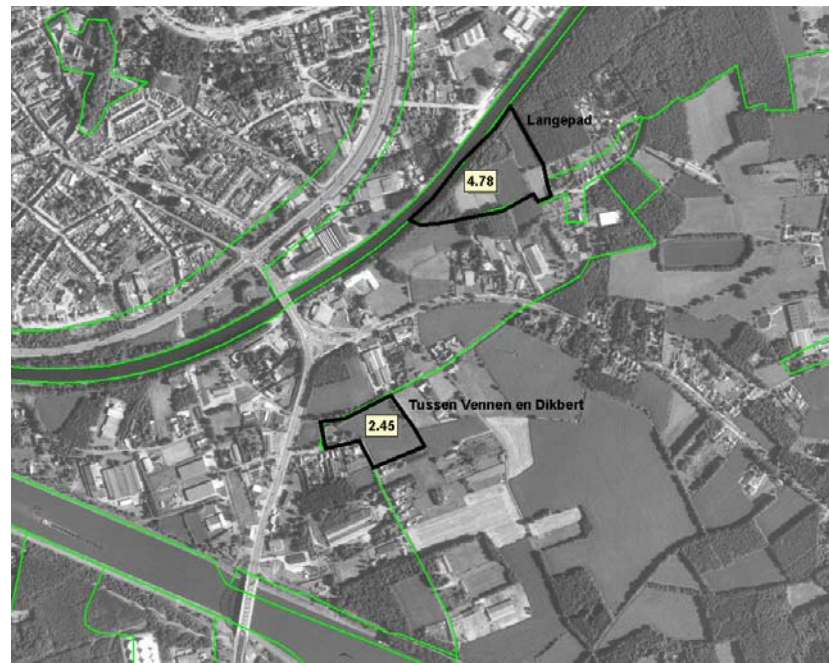
Gezien de ligging nabij het centrum en belangrijke wegen zijn er geen problemen wat betreft mobiliteit en bereikbaarheid. Daar het huidige woonlint reeds deels ingesloten zit in het bedrijventerrein en doordat het huidige onbebouwde deel van het bedrijventerrein ten oosten van de 'Langepad' wordt afgestoten als bedrijventerrein is er geen noemenswaardige bijkomende hinder voor het woonlint te verwachten.

□ Dikberd

Dikberd ligt ten noorden van het Albertkanaal en ten oosten van de Aarschotseweg, op 1 tot 2 km van het centrum van Herentals. Het gedeelte, momenteel ingekleurd als bedrijventerrein, is bijna volledig in gebruik door enkele bedrijven. Dit deel wordt ruwweg omzoomd door een woonlint (langs de 'Dikberd'). Hierop sluit een cluster (zonevreemde) recreatie aan. Het onderzochte gedeelte omvat ca. **4ha**.

De uitbreiding van het bedrijventerrein van Dikberd langs het kanaal is niet wenselijk. Het gebied tussen Dikberd en Vennen (2,45ha) kent wel een beperkte mogelijkheid.

Figuur 1: Conclusie voor uitbreiding bedrijventerrein op lange termijn



Regionaal bedrijventerrein Olen

Het gedeelte van het industrieterrein Olen-Zavelbosstraat op het grondgebied van Herentals kan zich op korte termijn ontwikkelen.



Lokale bedrijvigheid

Te Herentals wordt slechts één bedrijventerrein geselecteerd dat louter als lokaal bedrijventerrein kan bestempeld worden: Het Laar. Deze ambachtelijke zone vertoont een duidelijke ruimtelijke samenhang met de hoofddorpen in het zuidelijk buitengebied.

De ingeschatte behoefte voor lokale bedrijven dient volgens de gemeente te worden opgevangen binnen het af te bakenen kleinstedelijk gebied. In de eerste plaats wordt er binnen 'Herentals stad' en op de gemengde bedrijventerreinen van 'Herentals poort' naar invulmogelijkheden voor lokale bedrijvigheid gezocht.

Het verweven van lokale bedrijven zou de standaard moeten zijn. Indien er bij bestaande activiteiten plots toch overlast ontstaat naar de omgeving, dient in de eerste plaats in samenspraak met buurt en bedrijf naar milderende maatregelen gezocht. Bij uitbreiding van de activiteiten dient echter te worden getoetst of de verwevenheid gegarandeerd blijft. Is dit niet het geval dient het bedrijf te herlokalisieren.

Op *korte termijn* is enkel op Herentals 3 (Noordervaart) nog ontwikkeling voor lokale bedrijvigheid mogelijk (slechts 0,4 ha) als onderdeel van het gemengde bedrijventerrein.

Op *middellange termijn* kan Hannekenshoek een aanzienlijke bijdrage leveren bij de inlossing van de vraag naar vestigingsmogelijkheden voor lokale bedrijven te Herentals. Zelfs indien men de voor bedrijven 'verloren' zone van het Eilandje hierin verrekenend komt men aan een saldo van ongeveer **17ha** bedrijventerrein. Een deel (langs de Geelseweg en het Langepad) van het gebied is reeds in gebruik als bedrijventerrein en handelslint. Ook komt er een relatief groot aantal (zonevreemde) woningen voor op het reeds bebouwde deel van het gebied. Hannekenshoek bevat nog ongeveer 2ha. niet uitgerust bedrijventerrein.

Beide locaties volstaan ruimschoots om de ingeschatte behoefte van 3,3ha. aan lokale bedrijvigheid, inclusief de herlokalisatiebehoefte van zonevreemde bedrijven op te vangen.

Verspreide bedrijven

Herentals heeft verschillende verspreide lokale bedrijven: het betreft zonevreemde bedrijven, verweven bedrijven (in woongebied) en eiland-bedrijven. Voor de drie types dienen aparte ontwikkelingsperspectieven ontwikkeld te worden:

□ Zonevreemde bedrijven

De bedrijven worden getoetst aan de gewenste ruimtelijke structuur die wordt ontwikkeld in het structuurplan. Een deel van de lokale bedrijven zal in aanmerking komen voor een bestemmingswijziging (RUP) terwijl een ander deel beter verplaatst wordt naar een lokaal bedrijventerrein.

De stad Herentals zal een actief handhavingsbeleid voeren naar nieuwe zonevreemde bedrijven. Zij zal startende bedrijven preventief inlichten over de eisen die er gesteld worden vanuit de ruimtelijke ordening.

De stad Herentals hanteert volgende principes voor de beoordeling van de ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden van bestaande bedrijven gelegen buiten bedrijventerrein en binnen de gebieden van de gewenste openruimtestructuur:

Zonevreemde bedrijven gelegen in het valleigebied van de Kleine Nete en op de Kempische heuvelrug



Lokale bedrijvigheid is niet gewenst in deze gebieden. Aan de randen van deze bovenlokale groenstructuren is het mogelijk bestaande zonevreemde bedrijven te bestendigen zonder uitbreidingsmogelijkheden mits volgende randvoorwaarden:

- Het bedrijf grenst aan een woongebied, woonkorrel of bedrijventerrein en is ermee verweefbaar naar functie en schaal.
- Het bedrijf tast niet de fundamentele kenmerken van het natuurlijk element aan.
- Een nabestemming met natuur wordt opgelegd.

Zonevreemde bedrijven in ecologische verbindingzones

Bestaande lokale bedrijvigheid is mogelijk indien zij niet geïsoleerd voorkomt en het verbindend element (waterloop) waaraan het gebied ophangt niet schaadt. Nieuwe bedrijven dienen geweerd te worden.

Zonevreemde bedrijven in samenhangende landbouwkerngebieden

Bestaande lokale bedrijvigheid is in principe niet gewenst. Indien zij een duidelijke link heeft met de landbouw, kan een bestaand zonevreemd bedrijf bestendig worden. Nieuwe bedrijven dienen geweerd te worden.

Aan de randen van de landbouwkerngebieden kunnen zonevreemde bedrijven bestendig worden mits volgende randvoorwaarden:

- Het bedrijf grenst aan een woongebied, woonkorrel of bedrijventerrein en is ermee verweefbaar naar functie en schaal. Uitbreidingen zijn mogelijk mits het bedrijf verenigbaar blijft qua schaal en functie met haar omgeving.
- Een nabestemming met landbouw wordt opgelegd voor de bedrijven niet aansluitend bij woonkern, hoofddorp of bedrijventerrein.

Zonevreemde bedrijven in landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied

Bestaande lokale bedrijvigheid is mogelijk buiten de waardevolle natuurlijke elementen mits beperkingen naar uitbreidingen. De gebouwen moeten ruimtelijk ingepast worden door de aanplant van kleine landschapselementen. Bestaande kleine landschapselementen mogen niet opgeofferd worden in functie van bedrijvigheid. Nieuwe bedrijven dienen geweerd te worden.

Zonevreemde bedrijven in woonuitbreidingsgebieden

Zonevreemde bedrijven in woonuitbreidingsgebieden zijn mogelijk mits het bedrijf qua schaal en functie verweefbaar is met wonen en voor zoverre het woonuitbreidingsgebied geen kernversterkend karakter heeft. De uitbreidingsmogelijkheden worden getoetst op basis van de verweefbaarheid qua schaal en functie. Voldoende buffering naar omliggende woningen moet voorzien worden.



Tabel 8: Verspreide zonevreemde bedrijven – beknopte evaluatie en voorlopige conclusies

Nr.	Naam	Beschrijving en besluit
1	Drukkerij Kempeland NV (BPA in opmaak)	<p>Het bedrijf is gelegen in de Oostelijke open-ruimtecorridor, binnen het landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied van Dikberd-Grees. (Zonevreemde) woningen en (zonevreemde) bedrijven kunnen hier blijven bestaan en zelfs (licht) verder uitbreiden, zij het dan in beperkte mate en met aandacht voor het (tegengaan, bufferen) van hun impact op de open ruimte. Bijkomende bebouwing kan uitsluitend door uitbreiding van bestaande gebouwen.</p> <p>Door de afgelegen ligging en door de omvang van het bedrijf, zowel wat de gebouwen als wat de dynamiek betreft, wordt de ruimtelijke draagkracht van de omgeving en de open ruimte door dit bedrijf aangetast. De lokale weg is bovendien niet geschikt voor de ontsluiting van vrachtwagens.</p> <p>Gezien z'n sterke economische profiel en z'n uitstraling, vormt het bedrijf echter een troef voor de stad Herentals. Bovendien ligt het bedrijf vlot ontsloten (op 400m van een gebiedsontsluitende weg en op 1500m van een primaire weg typeII).</p> <p>Het bedrijf kan dan ook op z'n huidige locatie blijven voortbestaan, mits er aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan wat betreft de impact op het omliggende landschap, het bedrijfsafvalwater en de ontsluiting over de lokale weg. Bij uitbreiding moeten de beperking van de bebouwde oppervlakte en de dense benutting ervan als eerste randvoorwaarden gerespecteerd worden.</p> <p>Voorlopig besluit: Uitbreiding zonder schaalvergroting (max. bestaande toestand 10-25% uitbreiden), met beperkingen naar aard nieuwe activiteit. In het kader van de opmaak van het BPA zal een gedetailleerd onderzoek de mogelijke ontwikkelingsperspectieven verder uitwerken</p>
2	Electrabel Iveka Intercom	<p>Het bedrijf is gelegen op de rand van het valleigebied van de Kleine Nete, in de Oostelijke open ruimtecorridor.</p> <p>De ligging en de kenmerken van de omgeving leiden tot een relatief lage ruimtelijke draagkracht. Deze draagkracht wordt sterk aangetast door de aanwezigheid van de activiteit.</p> <p>De bescherming van het landschap en de natuurwaarden van de vallei van de Nete primeert op deze site. Grotere bedrijven die aangetrokken zouden kunnen worden door de beschikbare loods zijn dan ook niet gewenst. De ontsluiting door een dicht bewoond gebied (Diependaal) laat verdere ontwikkeling van grootschalige activiteiten op deze plaats niet toe.</p> <p>Een kantoor gericht op klantenservice (loketten) hoort in het centrum van Herentals thuis.</p> <p>Voorlopig besluit: Geen opname in het RUP. Uitbreiding is niet mogelijk. Bij stopzetting wordt geen nieuwe zonevreemde bedrijvigheid die een milieuvergunning nodig heeft toegelaten. (herlokalisatiebehoefte volgens kadastrale oppervlakte: ongeveer 1,5ha)</p>
3	Garage Peeters	<p>Het bedrijf sluit aan bij het nederzettingsfragment Rossem en het ENA bedrijventerrein Wolfstee. Het bedrijf is gelegen nabij de E313. De ruimtelijke draagkracht in dit gebied is hoog. Gezien de ingesloten ligging tussen de bebouwde omgevingen en de infrastructuur van de E313, betekent dit geen aantasting van de open ruimte of belangrijke natuurlijke waarden.</p> <p>Het bedrijf ligt vlakbij een belangrijke bron van klanten voor zijn activiteiten (het regionale bedrijventerrein langs de autostrade) en vormt er dan ook een complementaire activiteit mee. De verweving met het woonlint garandeert de nodige sociale controle maar stelt ook grenzen aan de uitbreiding van het bedrijf. Bij schaalvergroting van het bedrijf moet terdege rekening gehouden worden met de woonomgeving. Bovendien moet bij het toekennen van toekomstige stedenbouwkundige vergunningen aandacht besteed worden aan de buffering van de opgeslagen voertuigen in het landschap en naar de omliggende woonomgeving. Tevens dient er voor de verkeersonveilige ontsluiting en het parkeerprobleem aan de Herenthoutseweg een oplossing gezocht te worden. De toegelaten activiteiten blijven beperkt tot deze die niet storend zijn voor de woonomgeving. Voor dit bedrijf werd recent een voorwaardelijk positief planologisch attest afgeleverd.</p> <p>Voorlopig besluit: Opname in het RUP. Uitbreiding zonder schaalvergroting (max. 10-25% bestaande uitbreiden), met beperkingen naar aard nieuwe activiteit</p>
4	GDS Garage	<p>Het bedrijf is gelegen op de Kempische heuvelrug. Het bedrijf sluit aan op het woonlint langs de Poederleeseweg (woonkern Watervoort). De bijdrage tot de versnippering van de natuur en het landschap blijft beperkt tot hetzelfde niveau als deze van de aangrenzende woningen. Naar schaal en aard sluit het bedrijf aan bij de woningen in de omgeving. Uitbreiding van het bedrijf is niet wenselijk. Bij uitbreiding zou het gebouw deels in natuurgebied komen te liggen. De toegelaten activiteiten worden beperkt tot het niveau van de</p>



-
- woonkern. Nieuwe activiteiten moeten qua milieuhinder in principe minder storend zijn dan de bestaande, zowel wat hun dynamiek als wat hun aard betreft.
- Voorlopig besluit:** Opname in het RUP, waarbij geen uitbreiding van de bebouwing of infrastructuur mogelijk is. Enkel verbouwing en niet bouwvergunningsplichtige activiteiten (instandhoudingswerken) zijn toegelaten. Milieuvergunningen kunnen steeds verlengd worden, maar niet significant gewijzigd of uitgebreid. Buffering en maximale integratie in de natuurlijke omgeving (Kempische Heuvelrug) wordt nagestreefd.
- 5 Leysen Herentalse metaalwerken
- Het bedrijf ligt op de rand van de vallei van de Kleine Nete (bovenlokale natuurlijke draager), aansluitend op en verweven met het woongebied, vlakbij de Ringlaan van Herentals. De aard, dynamiek en omvang van de activiteit van het bedrijf zijn niet storend voor de omgeving. Het gebouw is dit, door zijn omvang, echter wel. Vergroting van het bedrijf richting Netevallei is niet wenselijk. De toegelaten activiteiten blijven beperkt tot deze die niet storend zijn voor de woonomgeving en voor de vallei van de Kleine Nete. Een nieuwe, meer dynamische activiteit op deze plaats zou de leefbaarheid van zowel de woonomgeving als de vallei van de Kleine Nete aantasten. Bij de toekenning van toekomstige stedenbouwkundige vergunningen wordt extra toegezien op de landschappelijke kwaliteit en de impact op het natuurlijke systeem van de vallei van de Kleine Nete en op de woonomgeving. Ook bij de uitwerking van het RUP zal een betere landschappelijke inpassing uitgewerkt moeten worden.
- Voorlopig besluit:** Opname in het RUP, waarbij geen uitbreiding van de bebouwing of infrastructuur mogelijk is. Enkel verbouwing en niet bouwvergunningsplichtige activiteiten (instandhoudingswerken) zijn toegelaten. De mogelijkheid tot herbouwen wordt bekeken in het RUP. Milieuvergunningen kunnen steeds verlengd worden, maar niet significant gewijzigd of uitgebreid.
- 6 Decap Orgelbouwer en –hersteller en Van Wolputte
- Het bedrijf is gelegen in het bosgebied langs de zuidelijke oever van het kanaal Herentals-Bocholt. Het bedrijf is gesitueerd op de rand van het herstructureringsgebied Hannekenshoek en de Oostelijke open ruimtecridor. Het bedrijf mag op de huidige locatie binnen de bestaande vergunde gebouwen verder werken. Uitbreiding van de bebouwing is op deze locatie niet gewenst. Bij stopzetting van de activiteit zal geen nieuwe activiteit toegelaten worden.
- Voorlopig besluit:** Geen opname in het RUP, herlokalisatie is gewenst. (*herlokalisatiebehoefte volgens kadastrale oppervlakte: ongeveer 0,4ha*). Uitdoofbeleid op huidige locatie.
- 7 Betoncentrale Zandkapel
- Het bedrijf is gelegen in de Zuidelijke dorpen. In een hoofddorp is een beperkte verweving met lokale bedrijvigheid mogelijk. De ligging nabij de dorpskom van Morkhoven maakt een geluidshinder en stof genererende activiteit op deze locatie echter niet wenselijk. Het bedrijf geeft aan op deze locatie geen andere dan de huidige activiteiten (kantoor en kleinschalig verkooppunt) te zullen ontplooiën. Hiervoor is een opname in een ruimtelijk uitvoeringsplan niet vereist. Bij de toekenning van toekomstige stedenbouwkundige vergunningen zal er op toegekeken worden dat de bedrijfsgebouwen naar inplanting aansluiten bij de omgevende woningen en naar schaal niet storend zijn voor de omgeving.
- Voorlopig besluit:** Geen opname in het RUP. Uitbreiding is niet mogelijk. Bij stopzetting wordt geen nieuwe zonevreemde bedrijvigheid die een milieuvergunning nodig heeft toegelaten. Uitdoofbeleid op huidige locatie.

□ Eiland-bedrijven

Deze bedrijven zijn juridisch goed gelegen, maar worden omgeven door andere functies dan bedrijvigheid. Zolang men beperkt blijft tot de bestaande contouren van het gewestplan kan de activiteit blijven voortbestaan. Indien er overlast is naar de omgeving vormt onderhandelen met het bedrijf over milderende maatregelen de belangrijkste actie. Mogelijks kan voor een aantal van deze bedrijven middels een RUP een nabestemming worden voorzien. De nabestemming dient zich te richten naar de algemene visie en ontwikkelingsperspectieven voor de deelruimten waarin zij gelegen zijn. Dit in functie van een betere ruimtelijke en functionele aansluiting met de omgeving.



Commerciële structuur

□ **Kernwinkelgebied:**

Volgende zijn de aandachtspunten voor het beleid voor het commerciële centrum van Herentals:

□ *Verweving*

In de binnenstad staat verweving van functies voorop. Zo wordt vermeden dat monofunctionele buurten op bepaalde tijdstippen van de dag een onveilig niemandsland gaan vormen. Hierbij moet aandacht geschonken worden aan handel, wonen (wonen boven winkels bv.), horeca en diensten.

□ *Kracht door concentratie, kleinschaligheid en differentiatie*

De kracht van het gebied ligt in het voorkomen van zeer veel kleinschalige en gespecialiseerde (handels)zaken. Bij de verder ontwikkeling dient de compactheid van het kleinhandelscentrum rond de handelsassen Zandstraat-Lierseweg en Bovenrij-Hofkwartier-Fraikinstraat-Nederrij verder bewaakt te worden. Er kan gedacht worden aan een maximale vloeroppervlakte per handelszaak. Toch mogen (kleinere) supermarkten in het gebied niet uitgesloten worden. Het mobiliteitsprofiel van de zaak dient een belangrijke doorslaggevende factor te zijn. Het vestigen van nieuwe zaken dient gestimuleerd te worden.

□ *Aangename omgeving zorgt voor positieve spiraal*

Het kernwinkelgebied is in de eerste plaats een *verblijfsgebied*. Voorbeelden in andere steden wijzen uit dat de aanpak van het openbaar domein een positieve spiraal op gang brengt. Beeldkwaliteit en de ontwikkeling als verblijfsgebied spelen hierin een belangrijke rol.

Verblijfsgebied staat als begrip tegenover verkeersgebied. De toegankelijkheid voor gemotoriseerd verkeer kan toegestaan worden, zij het selectief (bv. voor bewoners, leveringen op bepaalde tijdstippen, het openbaar vervoer (de Lijn) en voor gehandicapten). Ter ondersteuning dient een parkeerbeleid en een parkeer-aanbod op wandelafstand gevoerd te worden.

□ **Randstedelijke handel:**

Sterk verweven met het stedelijk weefsel komen een aantal randstedelijke handelsgebieden voor. Aandachtspunten die de gemeente naar voor schuift en wenst te hanteren in de randstedelijke handelsgebieden zijn de volgende:

- De ontwikkeling van de kleinhandelslinten mag niet gaan ten koste van het kleinhandelsapparaat in het centrum van de stad. Uitsluitend handelszaken die omwille van de aard van hun goederen (bv. grote meubels, handel in automaterialen) grote hoeveelheden gemotoriseerd verkeer genereren of zeer groot ruimtegebruik vereisen mogen zich buiten het centrum vestigen. De ontwikkeling nabij het centrum krijgt voorrang op de ontwikkeling op grotere afstand.
- De ontwikkeling mag uitsluitend plaatsvinden op locaties met een hoogwaardige ontsluiting waarbij doorgaand verkeer nauwelijks hinder mag ondervinden.
- Gemeenschappelijk gebruik van infrastructuur (gemeenschappelijke parkings, ventwegen voor gemeenschappelijke ontsluiting, enz...) wordt vooropgesteld.
- Er dient over gewaakt te worden dat door de vestiging van bijkomende zaken de draagkracht en (verkeers)leefbaarheid niet overschreden wordt.
- Er dient aandacht te gaan naar beeldkwaliteit: klassieke ‘dozenarchitectuur’ wordt gemeden. Er dient aandacht te gaan naar groen.



De randstedelijke handelsconcentratie 'Stadsveld' kan verder uitbreiden mits zijn gunstige ligging en compactheid. Een rechtstreekse ontsluiting naar de Ringlaan is niet toegestaan. Om intensief ruimtegebruik te stimuleren worden de parkeer-ruimten zoveel mogelijk gegroepeerd, eventuele parkeergebouwen zijn toege-staan. Specifieke aandacht dient uit te gaan naar de visuele afscherming ten op-zichte van het rondliggend woongebied.

De handelsconcentratie aan de Oud-Strijderslaan is eerder versnipperd, en ver-toont een ongeordend beeld. Het ontwikkelingsperspectief voor dit gebied is ge-richt op het vormen van een representatieve wand ten opzichte van de Ringlaan, dit om de noordelijke toegang tot het centrum van Herentals vorm te geven en te accentueren. Daarbij wordt gedacht aan verdichtingsprojecten in de omgeving van Koulaak en Drijvelden, voornamelijk ingevuld met appartementen en kanto-ren. De handelsconcentratie wordt niet verder uitgebreid en kan worden afge-bouwd.

□ **Kleinhandelconcentraties type II (provincie)**

De selectie van een aantal grootschalige kleinhandelconcentraties die vermoede-lijk samenhangen met het kleinstedelijk gebied gebeurde in het provinciaal ruim-telijk structuurplan. De effectieve ruimtelijke afbakening van deze concentraties van provinciaal niveau gebeurt bij de nadere uitwerking van de afbakening van het kleinstedelijk gebied.

De geselecteerde kleinhandelszones Laagland en Aarschotseweg vertonen vol-gens de stad zowel ruimtelijk als functioneel een sterke samenhang met het stede-lijk gebied en dienen voldoende ontwikkelingsperspectieven te krijgen. De klein-handelszone Laagland kan mogelijk uitbreiden op de vrije ruimte op het bedrij-venterrein. Een aangepaste, gegroepeerde ontsluiting naar de Ringlaan is daarbij een randvoorwaarde. De lintvormige concentratie aan de Aarschotseweg wordt opgenomen binnen het herstructureringsgebied Hannekenshoek.

Door de eerder perifere ligging van de handelsconcentratie en het specifieke ka-rakter van de Lierseweg ten westen van de spoorweg is de verdere ontwikkeling van een kleinhandelconcentratie niet evident. De stad suggereert de provincie dit gebied de ontwikkelingsperspectieven aan te reiken van een kleinhandelscon-centratie type III. Dit betekent dat de concentratie kan behouden blijven, geher-structureerd worden of dat er geopteerd wordt voor een scenario van afbouw. Een invulling van de industriezone, zoals aangeduid op het gewestplan is aangewezen.

□ **Lokale commerciële centra in buitengebied**

Bij de versterking van de identiteit van de deekernen hoort een aangepast aanbod aan gemeenschaps- en commerciële voorzieningen, in functie van het draagvlak van elke kern. Voor tewerkstelling dienen de verschillende deelgebieden groten-deels beroep te doen op de bedrijventerreinen aan het kanaal en de autosnelweg. Voor meer gespecialiseerde commerciële, culturele en administratieve voorzie-ningen dient het stadscentrum als eerste locatiekeuze, terwijl men voor buurt-voorzieningen plaatselijk in de dorpen terecht moet kunnen.

3.3.4 Acties

- Overleg met de provincie over de gemengde bedrijventerreinen in functie van het stedelijk gebied
- De stad Herentals zal de herstructurering van bedrijventerrein Hannekenshoek-Dikberd-Vennen opstarten in nauw overleg met de provincie, het Vlaams Gewest



en andere betrokken actoren. Hierbij zal de ruimtelijke afwerking aan de oostzijde (tussen bedrijventerreindelen Dikberd en Vennen) worden meegenomen. In het verloop van dit planproces wordt vastgesteld of er al dan niet één of meerdere ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgesteld en welk beleidsniveau ze zal opmaken. Voor eventuele uitbreiding van de bedrijventerreinen (na de planperiode en wanneer de huidige voorraad uitgeput is) in dit gebied is de opmaak van een RUP een noodzaak.

- Voor volgende zonevreemde bedrijven wordt een RUP opgemaakt:
 - Drukkerij Kempenland NV (BPA reeds in opmaak, kan eventueel omgezet worden in een RUP)
 - Garage Peeters
 - GDS Garage
 - Leysen Herentalse metaalwerken
- Overleg met de provincie over kleinhandelsconcentraties Aarschotseweg, Lierseweg en Laagland
- Inlichten van (startende) ondernemers inzake regels en wetgeving voor de Ruimtelijke Ordening
- Voeren van een actief handhavingsbeleid om nieuwe zonevreemde bedrijven te voorkomen



3.4 Gewenste verkeers- en vervoersstructuur¹⁹

3.4.1 Beleidsdoelstellingen

Een toegankelijk, verkeersveilig en verkeersleefbaar Herentals dient centraal te staan in het ruimtelijk beleid. Voor een groot deel dient dit door verkeerstechnische maatregelen bekomen te worden. Toch kan het ruimtelijk beleid ondersteunend werken voor deze doelstellingen.

Poortvorming dient om de aangrenzende ruimtelijke structuren van wegen en waterwegen te accentueren.

Verkeerswaterlopen dienen beter geïntegreerd te worden in de omliggende ruimte. In het bijzonder geldt dit voor de aanliggende kernen.

Openbaar vervoer dient kernondersteunend te zijn. Kernen dienen maximaal door verbindende buslijnen ontsloten te worden en waar dit niet mogelijk is dient een kwaliteitsvol vraagafhankelijk openbaar vervoer het alternatief te zijn. Nieuwe projecten op minimum schaalniveau van de gemeente dienen maximaal afgestemd te zijn op openbaar vervoer.

Relevant ruimtelijk beleid voor parkeren is in het bijzonder noodzakelijk in de deelenkern Herentals. Naar het parkeerbeleid toe wordt een stand-stillprincipe gehanteerd voor het gehele grondgebied. Nieuwe initiatieven zijn mogelijk mits compensatie.

3.4.2 Gewenste ruimtelijke structuur

- De volgende selectie van lokale wegen gebeurt:

Tabel 9: Selectie van wegen

thema	type I: verbindingsweg		type II: gebiedsontsluitingsweg	type III: erfdoorgangsweg
	'interlokaal verbindend'	'lokaal verbindend'	'lokaal'	'onderliggend wegennet'
wegen m.b.t. Herentals	N153 Poederleeseweg	Herenthoutseweg (Herenthout) Lichtaartseweg (Lichtaart) St.-Jobsstraat (Olen)	Augustijnenlaan - Belgiëlaan - Olympiade- laan Lierseweg Herenthoutseweg (stadskern) Koeterstraat (verlengde) Stadspoortstraat Geelseweg Wolfstee Paradijsstraat – Ring - Morhovenseweg	overige

¹⁹ De gewenste verkeers- en vervoersstructuur werd in eerste instantie uitgewerkt in het mobiliteitsplan. Bron: Mobiliteitsplan Herentals, beleidsplan, 3 juni 2002



- De nog bestaande delen van de historische stadswal (Zandpoort, Bovenpoort, Nonnenvest), het oud hospitaal en het Begijnhof worden als ‘Oude Poort’ geselecteerd.
- De ‘Nieuwe’ poorten om de stad te duiden zijn de kruisingen van de Ringlaan met de Augustijnenlaan, de Olympiadelaan en de Koeterstraat.
- De stadsbakens zijn de kruisingen van de Ringlaan met de Lierseweg, Herenthoutseweg en de Nederrij.
- Als dragers van activiteiten worden de spoorweg in de buurt van het station van Herentals, de Vesten, de kanalen en de E313 ter hoogte van het centrum geselecteerd
- Als groeipolen worden geselecteerd: het stationsgebied en het stadscentrum van Herentals met specifieke aandacht voor het historische stadscentrum enerzijds en de Augustijnenlaan-Belgiëlaan anderzijds.
- Volgende fietsroutes werden geselecteerd op het grondgebied van Herentals:

Tabel 10: Typologie van de fietsroutes

<i>Provinciaal geselecteerd</i>	<i>Lokaal bijkomend geselecteerd</i>
Hoofdroute: <ul style="list-style-type: none">○ Langs het Albertkanaal○ Langs de spoorlijnen○ Langs de oude spoorlijn naar Aarschot tot aan de Herenthoutseweg	Lokale verbindingroutes <ul style="list-style-type: none">○ Watervoort en Meivuurstraat langs de vallei van de Aa○ Augustijnenlaan○ Wuytsbergen, Vogelzang en Ekelstraat○ (Langs) verlengde van de oude spoorbedding tussen Herenthoutseweg en Rietbroek
Functionele fietsroute: <ul style="list-style-type: none">○ Lierseweg, Poederleeseweg (via Olympiadelaan-Belgiëlaan), Lichtaartseweg, Geelseweg, Aarschotseweg en Herenthoutseweg○ verbinding Herentals-Geel via St-Job○ verbinding Herentals-Vorselaar via de oude spoorbedding en Lenteheide○ verbinding Herentals-Herenthout via Rietbroek en Wolfstee-Klein Gent○ centrale As Noorderwijk-Morkhoven richting Heist-Op-den-Berg○ verbinding Noorderwijk-Olen○ verbinding Noorderwijk-Rossem○ verbinding Noorderwijk-Molekens○ oude spoorbedding tussen Noorderwijk en Olen door Hoogton○ Voortkapelseweg○ Doornestraat	
Alternatieve functionele route: <ul style="list-style-type: none">○ Ring○ Industrieweg○ Veldhoven-Diamantstraat○ Verbindingsstraat te Morkhoven	

- Selectie van de wandelwegen behorende tot het wandelknooppunt op de Kempische heuvelrug
- Voor het openbaar vervoer worden geselecteerd:
 - Het station Herentals als multimodale knoop
 - Behoud stopplaats Wolfstee als intermodaal overstapknooppunt
 - Regionale buslijnen naar Herenthout, Lier, Aarschot, Geel, Lichtaart en Oostmalle
 - Een busverbinding met de bedrijventerreinen



Kaart 13: Gewenste ruimtelijke structuur – verkeers- en vervoersstructuur

3.4.3 Ontwikkelingsperspectieven

Wegen

Voor de ontwikkelingsperspectieven van de hogere-orde-wegen verwijzen we naar de hogere overheid. Voor de herinrichting van de hogere-ordewegen zullen streefbeeldstudies opgemaakt worden.

Volgende punten zijn van belang bij toekomstige (her)inrichting van de lokale wegen:

Tabel 11: Ontwikkelingsperspectieven van lokale wegen

<i>Lokale weg van type</i>	<i>I: interlokale/ lokale verbindingsweg</i>	<i>II: gebiedsontsluitingsweg</i>	<i>III: erftoegangsweg</i>
<i>overwegende functie</i>	verbinden op interlokaal niveau; ontsluiten en toegang geven zijn aanvullende functies	verbinden op lokaal niveau; ontsluiten en toegang geven zijn aanvullende functies	verzamenen c.q. ontsluiten op lokaal en interlokaal niveau ontsluitingsfunctie primeert
<i>verkeer</i>	in principe geen verbindingfunctie op bovenlokaal niveau; kwaliteit doorstroming is ondergeschikt aan verkeersleefbaarheid; toegang geven moet niet worden afgebouwd of gescheiden	ontsluitingsfunctie: verzamelen van uitgaand verkeer naar weg van hogere orde en verdeling van ingaand verkeer in het gebied	enkel bestemmingsverkeer, overige wordt geweerd
<i>ontwerpsnelheid</i>	BUBEKO ²⁰ 70 km/h buitengebied, geen verblijfsfuncties langs de weg; BUBEKO 70 km/h overgangsg gebied, (landelijke) woonfunctie; BIBEKO 50 km/h woongebied en centrum-gebied	BUBEKO 70 km/h landelijk gebied; BUBEKO 70 km/h met (landelijke) woonfunctie; BIBEKO 50 km/h	overwegende snelheid BIBEKO 30
<i>rijstroken</i>	2x1	2x1	1 tot 2 (verblijfsgebied)
<i>inrichtingseisen openbaar verkeer</i>	o.a. geen verkeersplateaus BUBEKO; BUBEKO bushavens; BIBEKO halteren op rijbaan	bushalte op de rijbaan	o.a. bushalte op de rijbaan; aangepaste snelheidsremmers
<i>inrichtingseisen fiets</i>	BUBEKO gescheiden fietspaden; BIBEKO en/of gemengd verkeer	BIBEKO aanliggende fietspaden	gemengd, evt. fiets-suggestiestroken in buitengebied

De lokale verbindingswegen zullen voor hun doortocht binnen de Ringlaan tot aan het historische centrum heringericht worden. Doorheen het centrum van Herentals gaan geen verbindende wegen. De Olympiadelaan-Belgiëlaan-Augustijnenlaan fungeren als gebiedsontsluitende weg.

De centrale as Paradijsstraat – Ring – Morhovenseweg fungeert als gebiedsontsluitende weg voor Noorderwijk en Morkhoven. Ter hoogte van de handelscentra van beide kernen wordt de weg als doortocht ingericht. Overeenkomstig de ontsluitende functie dient de gehele as gecategoriseerd te worden als lokale weg type II. Bij een herziening van het mobiliteitsplan wordt de wegencategorisering in die zin aangepast en aangevuld.

²⁰ BUBEKO = BUiten de BEbouwde KOM, BIBEKO = BINnen de BEbouwde KOM



‘Oude’ stadspoorten

Herentals heeft nog steeds historische stadspoorten. Gezien deze poorten thans door de ontwikkeling van de stad in de binnenstad zijn opgenomen, is hun betekenis herleid tot hun historische waarde en overgang naar het commerciële stadscentrum. Het beleid aangaande deze poorten is gericht op de bescherming ervan, zonder echter te vervallen in een pure museum-functie. Juist door hun inschakeling in een moderne functie of een (kwaliteitsvolle) nieuwe omgeving kunnen deze poorten een wervende meerwaarde gaan betekenen voor de historische binnenstad.

‘Nieuwe’ stadspoorten

Deze geven toegang tot het stadscentrum en zijn in te richten als stadsbakens.

Stadsbakens

Hiermee wordt algemeen bedoeld dat het binnenkomen en het buitengaan wordt begeleid door een symbolische fysische drager.

Zij vormen, als ‘visitekaartje’ een belangrijk deel van de uitstraling van de stad en maken de stad voelbaar voor de weggebruiker. De bestaande herkenningselementen kunnen worden versterkt in hun herkenningswaarde (vb. verfraaiing bruggen, watertoren, Interbeton-site, ...).

De verhoging van de betekeniswaarde van deze plekken dient samen te gaan met de uitbouw en verdichting van de stadsrand

De vormgeving van een poort kan veelvuldig zijn: een rotonde, een vernauwing, aanplanten van bomen langs de weg, opvallende bebouwing door materiaalgebruik, hoogbouw, enz....

Zij worden algemeen ervaren als fysische dragers die verwijzen naar de massale intrede in de stad. De stadsbakens dienen dan ook zo te worden uitgebouwd dat deze symbolische verwijzingsfunctie wordt versterkt.

Groeipolen

Ter hoogte van de groeipolen dient te worden gewerkt aan kernvorming en verdichting, waarbij enerzijds de leegstaande stadsgedeelten worden beoogd en anderzijds de onbebouwde gebieden verder kunnen worden ingevuld. Kantoorfuncties en andere grootschaligere vestigingen kunnen best rond het station geconcentreerd te worden teneinde grote reizigersstromen over het spoor te kanaliseren en de hinder en de druk van deze functies op de binnenstad op te vangen. De verdichting dient verder gericht te zijn op de vermenging van woonactiviteiten met de ontwikkeling van een dienstencentrum.

Ook de verdere intensifiëring van vervoersknooppunten door de uitbouw van nieuwe lijnen of de verhoging van de frequentie van bestaande lijnen kunnen aanleiding geven tot de vorming van een economische groeipool. Rond deze kruising dient dan ook een verdichting teweeggebracht te worden en moeten de nodige maatregelen worden ondernomen om deze groei op te vangen en te verwerken. De plaats en functie van zo'n voorziening in Herentals dient nader te worden bepaald, evenals het draagvlak van deze activiteit. Een belangrijke randvoorwaarde is de leefbaarheid rond deze projecten.



Infrastructurele dragers

Bij het samenkomen van infrastructuurelementen en activiteitenconcentraties, dient de infrastructuur zich zo goed mogelijk af te stemmen op de ontwikkeling van de randzones. Dit geldt zowel voor de kanalen, waar dit een meerwaarde moet betekenen voor randbewoning, als voor de Ringlaan, waar deze een deel van de stedelijke ontwikkelingen kan integreren, alsook voor de grote verkeersassen door de woonwijken en de Augustijnenlaan door het centrum.

De optimale lokale inpassing en hiërarchie van het lokaal wegennet geeft aanleiding tot een veilige doorgang van wegen door woonwijken en het beschermen van zwakke weggebruikers (grote fietsersstromen op de St.Jobsstraat, Rietbroek, Herenthoutseweg).

Optimaal beheer van de parkeergelegenheid in het centrum, integratie in stedelijke woonvormen van de private parkeergarages in binnengebieden, promotie van de parkeergelegenheid aan de invalsweg Augustijnenlaan-Belgiëlaan zijn maatregelen die bijdragen aan de realisatie van deze doelstelling.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de oversteekbaarheid van de infrastructuurele dragers gegarandeerd dient te worden.

Het Albertkanaal, het Kempisch Kanaal, de Ringlaan en de spoorwegen zijn momenteel slecht geïntegreerd in het stedelijk weefsel. Zij dienen omgeven te worden door aangepaste wanden. De concrete invulling wordt gegeven bij de deelruimten. Wandvorming draagt ook bij tot een stedelijk gevoel; een wand hoeft niet noodzakelijk versteend te zijn, maar kan ook uit groen bestaan.

Een herwaardering van de kanalen kan gericht zijn op de lokale aanwending van de troeven van het kanaal als woonomgeving aan het water en voor recreatief gebruik. Rond Stadsveld en St-Janneke dient er een doortrekking van een aangepaste zachtere aanleg van de kanaalboorden (begroeiing, fietsroutes...) plaats te vinden.

Hiervoor dient aandacht besteed te worden bij de opmaak van het streefbeeld voor de Ringlaan door de hogere overheid. De stad Herentals kan, in samenspraak met de opstellers van dit streefbeeld, overgaan tot de opmaak van RUP's ter hoogte van de poorten.

Fietsroutes en voetgangersnetwerk

De optimalisatie van fietsvoorzieningen langs de lokale verbindingswegen wordt niet uit het oog verloren. De meeste van deze verbindingen zijn complementair aan het recreatieve netwerk²¹ aangezien zij de kortste verbinding vormen tussen de kernen die zij verbinden, zowel tussen de verschillende deekernen onderling als de buurgemeenten. Ze vormen dan ook belangrijke aders van het functionele netwerk en zijn alzo van groot belang voor het woon-school en woon-werkverkeer.

De knooppunten tussen het recreatief netwerk en het functioneel netwerk (vnl. gewestwegen) worden extra beveiligd. De openbaar vervoerknooppunten worden mee in de netwerken ingebracht.

Bij de aanleg van fietspaden dienen volgende inrichtingsprincipes gehanteerd te worden:

- Primaire wegen krijgen liefst geen fietsvoorzieningen tenzij in eigen bedding;

²¹ Zie gewenste recreatieve en toeristische structuur



- Secundaire wegen krijgen minimum aanliggende fietspaden in de bebouwde kom en vrijliggende buiten de bebouwde kom;
- Lokale wegen type I krijgen minimum aanliggende fietspaden buiten de bebouwde kom;
- Kruisingen tussen het fietspadennet en de primaire wegen dienen ongelijkgronds (brug of tunnel) te gebeuren.

Naast aandacht voor de fiets- is er het voetgangersnetwerk. Dit netwerk kent geen hiërarchie. Het volledige wegennet maakt deel uit van het voetgangersnetwerk. Elke link is even belangrijk in het netwerk. In de centrumgebieden wordt de snelheid van het autoverkeer laag gehouden. Schoolomgevingen krijgen extra aandacht. Bij de bebouwing van binnengebieden worden voetgangersdoorsteken bewaard. De oversteekbaarheid van de Ringlaan (extra aansluitingen met jaagpad kanaal) verdient extra aandacht.

Bij de herziening van het mobiliteitsplan (Sneltoets) zal door de extra aandacht worden gevraagd voor de 'trage wegen'.

Openbaar vervoer

Er dienen voor volgende beleidsbegrippen ontwikkelingsperspectieven gegeven te worden:

- Multimodale knoop. Dit houdt volgende punten in:
 - Aanbodbeleid parkeerplaatsen en fietsenstallingen
 - Optimaliseren toegangsroutes
 - Onderling afstemmen verschillende vormen van (openbaar) vervoer
 - Aantrekkelijke omgeving ontwikkelen
- Regionale buslijnen hebben minstens volgende kenmerken
 - Hoogfrequente (4 stuks per uur) lijnen
 - Beperkt aantal halteplaatsen
 - Hoge kwaliteit halteplaatsen en rollend materieel
 - Doorgedreven doorstromingsmaatregelen voor de bussen, zowel in het centrum als in buitengebied

Algemeen is het openbaar vervoer slechts gebaat bij een integraal beleid waarbij snelle verbindingen met een voldoende hoge frequentie aangeboden worden in combinatie met uitgebreide mogelijkheden van voor- en natransport. Dit houdt voor het beleid een continue aandacht in bij alle projecten in volgende zin:

- Voorzien van maasverkleiningen voor voetgangers en fietsers bij het aansnijden van binnengebieden
- Ruimte vrijmaken voor de bus bij herinrichting van het openbare domein.



3.4.4 Acties

- Algemeen wordt de uitvoering van het mobiliteitsplan vooropgesteld met daarin minimaal aandacht voor:
 - Uitbouw van het OV-netwerk door aanbieden nieuwe routes en/of de verhoging van de frequentie van de bestaande routes (4 per uur in de avondspits) in overleg met De Lijn.
 - Overleg met de provincie betreffende (de uitbouw van) het provinciale fiets-routenetwerk.
- Bij de opmaak van het BPA Markgravenstraat (mogelijks voortgezet als een RUP voor de stationsomgeving) wordt expliciet aandacht besteed aan de stationsfunctie als multimodale knoop en als toegangspoort tot de stad. Het doortrekken van de Koeterstraat voor een optimale ontsluiting van de stationsomgeving maakt onderdeel uit van dit planproces.
- Overleg met de Lijn over volgende punten:
 - Regionale Lijnen
 - Pendelbus naar de industriegebieden
 - ‘Stadsbus’
- De stad Herentals dringt bij de hogere overheid aan op het opmaken van een streefbeeld voor de Ringlaan.
- Overleg met NMBS in het kader van flankerende maatregelen Ijzeren Rijn



3.5 Gewenste recreatieve en toeristische structuur

3.5.1 Beleidsdoelstellingen

De ruimtelijke toeristische en recreatieve structuur wordt bepaald door een divers en verscheiden aanbod van toeristische en recreatieve infrastructuur.

Het is van belang aandacht te hebben voor het onderscheid tussen stedelijk- (vnl. één-dags-) en plattelandstoerisme (belang verblijfsrecreatie).

Ruimtelijk spreken we over puntelementen (individuele infrastructuur per vereniging/sportclub of recreatiepool), clusters en toeristisch-recreatieve netwerken. Het ruimtelijk beleid wordt verder uitgewerkt op basis van de gewenste uitstraling en aantrekkingskracht: lokaal of bovenlokaal. Bovenlokale recreatieve voorzieningen zijn meestal specifieke attractiepolen op provinciaal of regionaal niveau. Lokale recreatieve voorzieningen hebben meestal betrekking op woonondersteunende recreatieve functies en sportverenigingen. Algemeen kan gesteld worden dat er gestreefd wordt naar een voldoende groot aanbod aan recreatieve voorzieningen per woonomgeving.

Clustering van recreatieve en toeristische elementen is bevorderlijk omwille van de meerwaarde van de som ten opzichte van de onderscheiden delen. Clustering kan de toeristische aantrekkingskracht van een bepaalde infrastructuur of stedelijke ruimte (historisch centrum, landschappelijk waardevol gebied,...) verhogen en kan voordelen opleveren door meervoudig gebruik in de tijd (bijvoorbeeld verschillende clubs die gebruik maken van eenzelfde infrastructuur). Een belangrijke ontwerpogave is de ruimtelijke inpassing van de gebundelde infrastructuren in het landschap.

In open ruimte gebieden en landschappelijk waardevolle gebieden dient recreatief medegebruik maximaal nagestreefd te worden, evenwel zonder de draagkracht ervan te overschrijden. Groene ruimtes en afwisselende landschappen zijn aantrekkelijke ruimtes voor recreatieve netwerken (vb. fiets-, wandel- en ruiterspaden)

Voor zonevreemde recreatie wordt een gebiedsgericht beleidskader opgesteld op basis van de gewenste open ruimtestructuur.

Voor de beleidsmateries die ingevolge subsidiariteit behoren tot de hogere overheden wenst de stad suggesties te doen aan de hogere overheden.

3.5.2 Gewenste ruimtelijke structuur

Tabel 12: Selecties met betrekking tot recreatieve elementen

	<i>Lokaal</i>	<i>Bovenlokaal</i>
Toeristisch stedelijk complex		Historisch en commercieel Herentals
Recreatiepolen	Jachthaven Kleiduifschieten Jeugdlokalen Speelpleinen Visvijvers Manèges Voetbalvelden Tennisvelden ter Heide en Wolfstee	Camping Noorderwijk (De Schuur) Jeugdcamping Den Brink
Recreatieve clusters	Spaans Hof Noorderwijk-Morkhoven	Netepark (met BLOSO-center, enz...)
Recreatieve netwerken		Zie verkeers- en vervoersstructuur



Tabel 13: suggestie aan de provinciale overheid: selecties met betrekking tot concentraties weekendverblijven

	<i>Lokaal</i>	<i>Bovenlokaal</i>
Verblijfsrecreatiepool	Bertheide	Brink NO
Recreatieve woonpool	Berteneinde Hulseinde Schravenhage- Strunkenbos	Geen

Tabel 14: voorlopige selectie van te bestendigen zonevreemde recreatieve elementen

KLJ-Noorderwijk / Ruitrijweide Bavodraviers
Voetbalveld FC Duivenmelkers
Voetbalterrein VV Noordstar
Manege Dessers
Visvijver Noordervissers
Hondenclub De Dappere Vriend
Tennisveld Wolfstee
Visvijver 't Schipperke
Tennisclub Terheide
Schietveld TIR Kempen
Vliegveld Model Aeroclub
Hondenclub St-Bavo
Manege Rawhide
Voetbalveld FC Vervoort

Kaart 14: Gewenste ruimtelijke structuur – toerisme en recreatie

3.5.3 Ontwikkelingsperspectieven en acties

Recreatieve elementen

Binnen de recreatieve elementen kan een onderscheid gemaakt worden tussen:

□ Lokale recreatiepolen

Lokale recreatiepolen zijn elementaire, ondersteunende voorzieningen voor een kwalitatieve woonomgeving. Ontwikkelingen sluiten naar schaalniveau aan bij de omgeving. Steeds dient gewaakt te worden over het al dan niet schaden van de ruimtelijke draagkracht. Verweving met de woonomgeving en landschappelijke inkleiding staat centraal. Ontsluiting dient minimaal via een uitgeruste weg te gebeuren.

Er is nood aan verder onderzoek naar de behoefte en het feitelijke ruimtegebruik van de diverse lokale recreatiepolen. Om een duidelijke inschatting te kunnen maken van het bestaande aanbod en de aanwezige of verwachte vraag, is een algemeen globaal onderzoek noodzakelijk.

In Morkhoven stelt zich een duidelijke vraag naar bijkomende lokale sportinfrastructuur. Dit is ondermeer te wijten aan de sterke groei van Zandkapel (= Nederzettingsfragment). De gemeente wenst daarom één bijkomend voetbalterreinspeelsterrein nabij het centrum van Morkhoven uit te bouwen. Een mogelijke locatie betreft het terrein tussen de oude spoorwegberm en het centrum van Morkhoven. Het geheel werkt kernversterkend door de bundeling van dynamische buitengebiedvoorzieningen nabij het centrum. Er dienen voldoende doorsteekmogelijkheden geïntegreerd te worden in het project om het geheel te voet en met de fiets toegankelijk te maken. De hoofdonsluiting verloopt langs de Breidelstraat. Er worden geen bijkomende parkings voorzien: medegebruik van parkings gele-



gen in het centrum van Morkhoven is de doelstelling. Aangezien deze ontwikkeling gesitueerd is in woonuitbreidingsgebied, wenst de gemeente dit te bewerkstelligen door de opmaak van een RUP.

□ Bovenlokale recreatiepolen

Voor bovenlokale recreatiepolen kan de stad slechts suggesties doen. Hinder naar de omgeving dient beperkt te zijn, waar nodig dient buffering plaats te vinden. De ontsluiting dient minimaal over een lokale ontsluitingsweg te gebeuren. De relaties met de omgeving dienen maximaal uitgebouwd te worden.

□ Lokale recreatieclusters

Lokale recreatieclusters bestaan uit een divers aanbod aan recreatieve activiteiten die in elkaars nabijheid voorkomen. Dit kan zowel via een ruimtelijk samen voorkomen als via een concentratie van verschillende lokale recreatiepolen op een geringe afstand van elkaar. De nadruk dient te liggen op de integratie en ruimtelijke binding van de cluster met de kern die de cluster ondersteunt en met het omliggend landschap.

Op het gewestplan is geen recreatiezone voorzien voor Morkhoven. Dit gebrek leidt heeft geleid tot een tekort aan lokale recreatieve accommodaties in deze kern. De stad wil een officiële recreatiezone voorzien zodat ook hier, in overeenstemming met de lokale behoefte, de nodige sport- en recreatieve infrastructuur kan ondergebracht worden.

□ Bovenlokale recreatieclusters

Bovenlokale recreatieclusters zijn opgebouwd uit bovenlokale recreatiepolen (Blosso, Hidrodoe) met mogelijk aanvullend lokale recreatiepolen of lokale recreatieclusters (Netepark). Voor elk van de onderdelen is in eerste instantie het beleid voor de betreffende recreatiepool van belang. Aanvullend dient de bovenlokale cluster ingeschakeld te zijn in de recreatieve fietsnetwerken. De complementariteit dient gewaarborgd te blijven. Verbindingen via langzaamverkeersroutes tussen de verschillende onderdelen van elke cluster dienen gewaarborgd te zijn.

Recreatieve netwerken

De recreatieve fietspaden worden verder uitgebreid tot een volwaardig en continu netwerk van fietspaden en fietswegen. Dit netwerk is recent vervolledigd in het provinciaal genummerd fietsknooppuntennetwerk.

Belangrijke randvoorwaarden zijn het verzekeren van de veiligheid van de routes door optimalisatie van wandel- en fietspaden, een goede bewegwijzering van de verschillende routes en een goede informatievoorziening met betrekking tot de wandel- en fietsroutes (educatieve routes). Specifieke aandacht gaat naar de optimalisatie van een continue fietsroute (jaagpad) langsheen het kanaal en de toevoeging van aanluitingen en oversteekplaatsen op de Ringlaan.

Belangrijke maatregelen zijn de overbrugbaarheid van de autosnelweg, Ringlaan (voetgangers), spoorweg (verbindingsbrug aan Brink) en verbeteringen aan het kanaal voor recreatief verkeer en een goede aansluiting van recreatieve trekkers op de bestaande infrastructuur (Netepark, BLOSO, Militair Domein Noorderwijk-Morkhoven, jachthaven en kanovaren op de Kleine Nete). Een toename van het autoverkeer mag de nabijgelegen woongebieden niet schaden en mag geenszins het langzaam verkeer hinderen.



Weekendverblijven

Het Vlaams gewest heeft d.d. 08/07/2005 een gewestelijke stedenbouwkundige verordening vastgesteld inzake openluchtrecreatieve verblijven. De verordening bepaalt normen voor het openluchtrecreatief verblijf, de nutsvoorzieningen, de inplanting en de toegangswegen. Deze regeling is niet van toepassing op campings en vakantie dorpen, maar geldt voor de individuele weekendwoningen in recreatiegebieden. Permanent wonen is in deze gebieden niet toegelaten. Aanvullend stelt de stad aan de provincie een aantal ontwikkelingsperspectieven voor met betrekking tot de concentraties weekendverblijven op haar grondgebied en de problematiek van de hier voorkomende, permanent bewoonde verblijven. Herentals stelt voor volgende beleidsbegrippen te hanteren:

□ **Verblijfsrecreatiepool**

In een verblijfsrecreatiepool is enkel verblijfsrecreatie toegelaten. Permanent wonen wordt niet toegestaan. Deze polen dienen minimaal van kleinschalige waterzuivering voorzien te worden.

□ **Recreatieve woonpool**

Onder recreatieve woonpool wordt verstaan een woongebied waarin verschillende stedenbouwkundige voorschriften de typische eigenheid van het gebied beschermen. Onder typische eigenheid wordt het groene karakter van de gebieden verstaan en de relatief kleine woningen (maximaal 65 m² vloeroppervlak). Dit wordt afgedwongen door dichtheden te bepalen. Daarnaast dienen eisen te worden opgelegd aan de kwaliteit van de woningen. Caravans dienen in deze zones geweerd te worden. Om geen doorrekening te moeten maken naar de taakstelling voor wonen dient aangegeven te worden wat de verhouding tussen permanent en niet-permanent bewoonde huizen dient te zijn. Recreatieve woonpolen moeten langs een uitgeruste weg gelegen zijn. Er wordt gestreefd naar aansluiting op het rioleringsnet, of een kleinschalige vorm van waterzuivering. De gemeente stelt voor deze gebieden voor de huidige situatie te bestendigen, en geen bijkomende permanente bewoning toe te staan.

Tabel 15: Bespreking van concentraties weekendverblijven:

Nr.	Naam	Beschrijving en besluit
4	Schravenhage-Strunkenbos	Het betreft een concentratie van een 15-tal weekendverblijven op de noord-westelijke grens van de bebouwde dorpskom van Noorderwijk. De concentratie wordt ten westen en noorden omgeven door landbouwgebied. Ten oosten sluit het aan bij de woonwijken van Noorderwijk en ten zuiden bij een voetbalterrein en de verbindingsweg tussen Noorderwijk en Wolfstee. Deze laatste is de belangrijkste drager van de omgeving van de concentratie. Alle verblijven liggen in recreatiegebied. Het betreft weekendverblijven. 6 weekendverblijven zijn permanent bewoond. Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: De verblijven kunnen als weekendverblijf of als woning blijven bestaan gezien de ligging nabij de kern en buiten kwetsbaar gebied. Permanente bewoning kan worden bestendigd via opname in een PRUP als recreatieve woonpool.
5	Hulseinde	Het betreft een concentratie van een 20-tal weekendverblijven op de zuidoostelijke rand van de bebouwde dorpskom van Noorderwijk. Het gebied vormt de overgang naar de bossen van Hoogton. Haast alle verblijven liggen in recreatiegebied. Enkele liggen in natuurgebied. Haast alle verblijven worden als permanente verblijfsplaats gebruikt. Slechts drie weekendverblijven worden niet permanent bewoond. Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: De verblijven kunnen als weekendverblijf of als woning blijven bestaan gezien de ligging nabij de kern en buiten kwetsbaar gebied. Permanente bewoning wordt bestendigd via opname in het PRUP als recreatieve woonpool.
6	Berteneinde	Het betreft een concentratie van een 10-tal weekendverblijven in de vallei van de



		<p>Wimp. De concentratie vormt een bebost eiland in een overwegend open landbouw-landschap.</p> <p>De concentratie ligt ten zuiden van de woonkern van Morkhoven (ca. 1 km van de dorpskern). Haast alle verblijven liggen in recreatiegebied. Enkele liggen mogelijks in landbouwgebied. Haast alle verblijven worden als permanente verblijfsplaats gebruikt. De kwaliteit en uitrusting van de verblijven is hoog tot zeer hoog (type chalet of bungalow.) Zij worden alle permanent bewoond</p> <p>Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: De concentratie is op grotere afstand tot de dorpskern van Morkhoven gelegen, maar sluit aan bij de kern van Wiekevorst en een concentratie zonevreemde woningen. Bijgevolg kan de permanente bewoning van de weekendverblijven bestendig worden. Permanente bewoning kan bestendig worden via opname in een PRUP voor de recreatieve woonpolen.</p>
7	Bertheide	<p>Het betreft een concentratie van een 20-tal weekendverblijven in de vallei van de Wimp in het uiterste zuidwesten van de gemeente. De concentratie ligt afgelegen ten opzichte van de dichtstbijzijnde woonkern (ca. 2.5 km ten westen van Morkhoven.) Haast alle verblijven liggen in recreatiegebied. Enkele liggen in landbouwgebied. Een aantal van de verblijven wordt als permanente woonplaats gebruikt. De kwaliteit en uitrusting van de verblijven is laag tot zeer laag. Slechts drie weekendverblijven worden permanent bewoond.</p> <p>Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: Gezien de afgelegen ligging ten opzichte van de dorpskern suggereert de stad de permanente bewoning van de weekendverblijven niet te bestendigen. Wel kunnen de weekendverblijven als weekendverblijf op zich blijven bestaan</p>

Tabel 16: Suggesties weekendverblijven in gebieden van bovenlokaal belang:

<i>Nr.</i>	<i>Naam</i>	<i>Beschrijving en besluit</i>
1	Lavendelven	<p>Het betreft een concentratie van een 25-tal weekendverblijven op de reliëfovergang van de Kempische Heuvelrug naar de Vallei van de Aa. De concentratie ligt op 3.5 km ten noordoosten van het centrum van Herentals. Ze wordt langs alle zijden omgeven door bos. Ze ligt nabij de spoorlijn naar Turnhout. Alle verblijven liggen in recreatiegebied. Er komt geen permanente bewoning voor. Er is een verkavelingsweigering Bosbergen (dossier V2000/12).</p> <p>Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: Gezien het bovenlokale recreatieve en natuurlijke belang van het gebied zijn weekendverblijven niet wenselijk. Randvoorwaarden en overgangsregelingen dienen opgelegd te worden d.m.v. een bovenlokaal RUP. De stad doet de suggestie aan de hogere overheid om Lavendelven te saneren en om te zetten naar natuurgebied in het kader van het VEN. Dit omwille van de zeer moeilijke ontsluiting.</p>
2	Brink-NO	<p>Het betreft een concentratie van een 30-tal weekendverblijven waarvan er 13 permanent bewoond worden. De concentratie ligt op 3 km ten noordoosten van het centrum van Herentals nabij de spoorlijn naar Turnhout. Haast alle verblijven liggen in recreatiegebied. Enkele liggen in natuurgebied. Het recreatiegebied ligt midden in het natuurgebied van de Kempische Heuvelrug. Een deel van de weekendverblijven is gelegen in een goedgekeurde verkaveling</p> <p>Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: Gezien de aanwezigheid van een verkaveling wordt voorgesteld aan de Provincie om deze zone te behouden voor weekendverblijven. Permanent wonen is niet gewenst.</p>
3	Brink-NW	<p>Het betreft een concentratie van een 30-tal weekendverblijven die alle in het natuurgebied van de Kempische Heuvelrug gelegen zijn. De concentratie ligt op 3 km ten noordoosten van het centrum van Herentals. Er komt geen permanente bewoning voor.</p> <p>Visie van de gemeente, suggestie aan de provincie: Gezien het bovenlokale recreatieve en natuurlijke belang van het gebied zijn weekendverblijven niet wenselijk. Randvoorwaarden en overgangsregelingen dienen opgelegd te worden d.m.v. een bovenlokaal RUP.</p>



3.5.4 Zonevreemde recreatie

Voor de conclusies van het sectoraal onderzoek werden de terreinen afgewogen ten opzichte van de concepten van de gewenste ruimtelijke structuur.

Te behouden terreinen - opname in RUP

De terreinen en zonevreemde infrastructuur van onderstaande verenigingen zullen verder onderzocht worden in het kader van de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'zonevreemde recreatie'. Deze studie zal de definitieve ontwikkelingsperspectieven voorschrijven en eventuele herbestemmingen doorvoeren. Verder onderzoek op perceelsniveau in het kader van een ruimtelijk uitvoeringsplan moet uitwijzen of de bestemming in functie van het bestendigen van volgende infrastructuur kan worden doorgevoerd.

Tabel 17: Zonevreemde recreatie: Terreinen op te nemen in het RUP

naam	Beschrijving en aanbevelingen
KLJ-Noorderwijk/ Ruite- rijweide Bavodraviers	De KLJ en de Ruite-rijweide van de Bavodraviers liggen vlakbij elkaar, en nabij camping 'De Schuur'. Beide terreinen worden samen met de camping 'de Schuur' en het Kasteelpark gezien als een recreatieve cluster die ruimtelijk samenhangt met de kern van Noorderwijk (Zuidelijke dorpen). Het aansluitende Kasteelpark heeft ook een recreatieve functie (wandeling 'De Warande'). Dit wijst erop dat er toch een zekere behoefte is aan recreatieve infrastructuur in het gebied (verder te onderzoeken). Op termijn kan gewerkt worden aan een (kwaliteitsvolle) landschappelijke afstemming van de verschillende recreatieve activiteiten en terreinen op elkaar. De versnippering en aantasting van het gebied kan best tegengegaan worden door te zoeken naar een gemeenschappelijk gebruik van zoveel mogelijk infrastructuur voor de verschillende recreatieve activiteiten in het gebied. Dit echter niet zonder aandacht voor de tussenliggende functies. Het geheel kan, samen met de camping, als één ruimtelijke cluster uitgewerkt worden. Het fietspad op de spoorlijn maakt deel uit van een toeristisch recreatief netwerk. De aansluiting van de cluster op dit netwerk is bijgevolg een positioneel element bij de afweging voor het bestendigen van deze terreinen. Uitbreidingen van recreatieve activiteiten zijn beperkt mogelijk, op basis van een duidelijke vraag en aantoonbare behoefte.
Hondenclub St Bavo / Voetbalveld FC Vervoort / Manege Rawhide (Lo- kale cluster 'Dikberd')	De recreatieve cluster is gelegen nabij het nederzettingsfragment Dikberd, aansluitend bij het herstructureringsgebied Hannekenshoek-Dikberd. De ruimtelijke samenhang met het nederzettingsfragment kan versterkt worden. Er wordt gestreefd naar een landschappelijke afwerking naar de oostelijke open ruimte corridor. De onderlinge clustering tussen de verschillende recreatieve infrastructuur wordt verder uitgebouwd. Het gebruik van de gemeenschappelijke parking door de voetbal- en de hondenclub is een voorbeeld van zuinig ruimtegebruik. De uitgesproken buffering van de terreinen door de brede strook met streekeigen beplanting en de ligging op de grens tussen het agrarisch gebied en de KMO-zone beperken de aantasting van het landschap door deze beide recreatieve voorzieningen. De manege is slecht gebufferd in het landschap en genereert een relatief grote hoeveelheid automobilititeit en vraag naar parkeerplaatsen. Vanuit ruimtelijk standpunt valt het behoud van de recreatieve terreinen op de huidige locatie aan te bevelen. Een verdere doorgedreven bundeling van de parkeermogelijkheden, de buffering (van de Manege) in het landschap en de relatie met het nabijliggende KMO-gebied en de woonkorrel dient wel verder onderzocht te worden in een RUP en/of inrichtingsplan voor het geheel.
Voetbalveld FC Duiven- melkers	Het terrein met lokaal ligt relatief dichtbij de bebouwde kom van Noorderwijk en Schravenhage (Zuidelijke dorpen). In de zuidelijke dorpen wordt gestreefd naar compacte nederzettingen in een open en samenhangend landbouwlandschap. Het ligt vlakbij een recreatiezone met recreatieve (weekend)verblijven zodat er van een zekere bundeling van recreatieve activiteiten sprake is. Het terrein ligt vlot ontsloten aan de verbinding van Noorderwijk met 'Klein Gent', wat een voordeel naar bereikbaarheid is, maar tevens een gevaar voor de verkeersveiligheid met zich meebrengt. Het clubgebouw staat geïsoleerd. Het gezamenlijk organiseren van de ontsluiting van het voetbalterrein met de



Hondenclub De Dappere Vriend	<p>weekendverblijven en de verplaatsing (op termijn) van het clublokaal wordt aanbevolen. Een landschappelijke inpassing is gewenst. De terreinen kunnen bestendig worden en opgenomen in een RUP.</p> <p>Het terrein ligt geïsoleerd tussen de Ringlaan en het kanaal Herentals-Bocholt (in een bufferzone). Omwille van de ligging langs het kanaal kan men overwegen om de activiteit op de huidige plaats te behouden.</p> <p>Er dient echter aandacht besteed te worden aan de kwaliteit van de inplanting (buffering van de minder kwalitatieve bebouwing in het recreatief belangrijke landschap van het kanaal en langs de belangrijkste toegangsweg tot de stad.) Daarnaast levert een autogerichte ontsluiting op deze plaats van de Ringlaan rond Herentals (primaire weg type I) verkeersgevaarlijke situaties op.</p> <p>Een (nieuwe) ontsluiting naar parkeergelegenheid ten noorden van de N152 – Geelseweg, te voet langs het jaagpad dient dit te verhelpen.</p>
Voetbalterrein VV Noordstar	<p>De ligging van VV Noordstar op de grens van Noorderwijk met Morkhoven sluit goed aan bij de bebouwing. De inpassing van de terreinen in het omliggende (bebouwde) landschap werd goed verzorgd.</p> <p>Doordat de terreinen langs alle zijden omsloten zijn door bebouwing is toekomstige uitbreiding van de terreinen niet mogelijk. Bij de huidige omvang van de club blijft de overlast voor de buurt beperkt tot het enkele keren per jaar parkeren van een aantal wagens in de buurt. De club geeft duidelijk invulling aan de lokale behoefte. De terreinen kunnen bestendig worden en opgenomen in een RUP.</p>
Manege Dessers	<p>Door de ligging op de rand van het woongebied en de nabijheid van verblijfsrecreatie (Camping-weekendverblijven Berteneinde en Bertheide) kan de bestaande activiteit behouden worden. De uitbreiding naar grootschaliger activiteiten is echter niet wenselijk, gezien de nabijheid van de Wimp en de ontsluiting over lokale wegen. De ligging van een manege in agrarisch gebied kan over het algemeen ruimtelijk verantwoord worden zolang ze geen aantasting betekent ten opzichte van de bestaande landschappelijke structuur en geen hinder vormt voor de aanwezige structurele agrarische activiteiten.</p>
Tennisveld Wolfstee	<p>Het tennisveld Wolfstee ligt op de rand van een belangrijk industriegebied. Het industriegebied Wolfstee-Klein Gent is geselecteerd door het Vlaams gewest in het kader van de nadere uitwerking van het ENA.</p> <p>De taverne kan een rol vervullen bij de werking van het industriegebied en kan naar functie de overgang vormen naar de woningen langs de Wolfstee. De terreinen kunnen bestendig worden en opgenomen in een RUP.</p>
Visvijver Noordvissers en Visvijver 't Schipperke	<p>De terreinen sluiten aan bij een cluster zonevrije woningen en landbouwgebouwen (o.a. serres). De impact op het open landbouwlandschap blijft dan ook beperkt. Bij de opmaak van het RUP dient rekening gehouden te worden met (toekomstige) integratie met de Stapkensloop en buffering in het landschap van de visvijvers zelf, maar ook van de aangrenzende serres. De exploitatie van de visvijvers mag geen negatieve invloed uitoefenen op de waterkwaliteit van de Stapkensloop.</p>
Tennisvelden Ter Heyde	<p>Het terrein ligt slechts beperkt zonevrij. Het terrein ligt aan de voet van de Kempische Heuvelrug geklemd tussen de Heuvelrug in het noorden, de Netevallei in het zuiden en een duinencomplex ten oosten. De voornaamste infrastructuur van de tennisclub zijn niet opgenomen in het VEN, noch aangeduid als Habitatgebied. Door de beperkte schaal van de zonevrije uitbreiding tast het geen enkel van de omliggende ruimtelijke natuurlijke structuren structureel aan. Het terrein is gelegen buiten een risicozone voor overstromingen. Het terrein kan bijgevolg behouden blijven. Een beperkte uitbreiding van de recreatiezone is gewenst om het zonevrije gedeelte mee op te nemen in het gebied voor dagrecreatie.</p>

In haar structuurplan benadrukt de provincie haar belangrijke beleidstaken ten aanzien van toerisme en recreatie, in het bijzonder aangaande het recreatieve medegebruik van de ruimte en de ontwikkelingsmogelijkheden van terreinen voor geluidsintensieve sporten.²² De Vlaamse regering heeft op 23/12/2005 beslist om 3 terreinen te weerhouden die in aanmerking komen als locatie voor geluidshinderlijke sporten. Het schietveld TIR Kempen en het vliegveld Model Aeroclubs werden -na onderzoek- niet geselecteerd door het gewest. (Er werd een terrein in Westerlo geselecteerd). Voor het schietveld TIR Kempen werd dd. 13/10/2005 een gedeeltelijk positief planologisch attest afgeleverd door de provincie en zal de opmaak van een PRUP starten.

*Schietveld TIR Kempen **Analyse van de gemeente, suggestie aan de provincie:** Het terrein ligt op ca. 2,5km ten westen van de dorpskern van Noorderwijk en is midden in een samenhangend landbouwkerngebied gelegen. Naast de bebouwing op en rond het terrein komen er een beperkt aantal, verspreid gelegen, zonevrije woningen*

²² RSP Antwerpen, januari 2001, p215-220



Vliegveld Model Aero-club

voor. Het gebruik van het schietterrein gaat tot 50 jaar terug. De ontsluiting geschiedt over smalle landbouwwegen. De uitbating heeft een grote uitstraling en aantrekkingskracht, zij het voor een specifiek gespecialiseerd publiek. Door de afgelegen ligging ten opzichte van de dorpskern is de geluidshinder voor de omwonenden tot een minimum beperkt. Bovendien is er een goede verstandhouding tussen de eigenaar/uitbater van de activiteit en de omwonenden. Het terrein is niet gelegen in een gebied met een belangrijke of potentiële natuurwaarde. De geluidsintensieve sport is verzoenbaar met de landbouwfunctie in deze deelruimte (=intensieve, grondgebonden landbouw). Het belangrijkste resterende knelpunt is de verkeersdruk die de activiteit in het gebied genereert. Het terrein ligt op ca. 2,5 km ten oosten van het centrum van Herentals, op de grens met de gemeente Olen. De terreinen liggen in een relatief gaaf gebleven open ruimte op de rand van de stad. Op een zekere hoeveelheid open bebouwing na bestaat de omgeving uit weiland en bosgebied. Samen met enkele resterende kleine bossen langs het kanaal, de open ruimte tussen de twee kanalen (Grees, Vennen en Dikberd) en tussen kanaal en E313 (Hezewijk) vormt deze omgeving de deelruimte 'Oostelijke open-ruimtecorridor.' Deze deelruimte vormt een belangrijke open-ruimteverbinding tussen de deelruimten 'Noordelijk buitengebied' en het 'Zuidelijk buitengebied' en als open-ruimtegebied tussen de voorts aangroeiende bebouwde ruimte van Olen en Herentals. Het terrein ligt nabij de lokale weg type I St-Jobstraat-Zavelbosstraat die de verbinding vormt tussen de stad Herentals en St-Jozef-Olen. Ten oosten van het terrein (grondgebied Olen) ligt een regionaal stortterrein. Ten westen van het terrein liggen een aantal kleinere zonevreemde bedrijven en een aantal zonevreemde woningen. Ten noorden ligt een klein bos en de vallei van de Nete. Ten zuiden wordt het terrein begrensd door het Albertkanaal. Het terrein vormt samen met een aantal landbouwweiden een relatief grote open plek in de voorts visueel meer gesloten omgeving langs het kanaal (bos, bedrijven, stort.) Het clubhuis staat relatief ver van de weg ingeplant. De stad Herentals wenst te benadrukken dat de activiteit van de model-aeroclub de open ruimte niet aantast. De activiteit is weliswaar geluidsintensief, maar in die zin niet onverzoenbaar met de ligging op de rand van de bebouwing rond de stedelijke kern van Herentals. De aantasting van natuur blijft eerder beperkt, gezien de afgelegen ligging ten opzichte van de in natuurlijk opzicht belangrijke gebieden rond de Kleine Nete en de Kempische Heuvelrug.

Terreinen te herlokaliseren

Uit hetzelfde onderzoek kwam naar voren dat volgende terreinen mogelijks niet bestendig kunnen worden.

Tabel 18: Zonevreemde recreatie: te herlocaliseren terreinen

naam	Beschrijving en aanbevelingen
Voetbalveld SK Hezewijk	Het terrein ligt ver van de dorpskern van Olen (2km) en van Noorderwijk (1.8 km). De meeste leden van de club komen Uit Olen. Een bestemming van het gebied tot recreatiegebied is vanuit planologisch standpunt niet mogelijk, daar het binnen de te vrijwaren strook langs de autosnelweg ligt.
Voetbalveld VV Veldhoven	Het betreft een club met lage dynamiek en een beperkt aantal spelers. Het terrein ligt geïsoleerd tussen de Herenthoutseweg en de autosnelweg E313. Bovendien is een bestemming van het gebied tot recreatiegebied vanuit planologisch standpunt onmogelijk, daar het in de bouw- en gebruiksvrije strook langs de autosnelweg ligt.

Suggesties aan hogere overheden

Golfclub Militair domein, Olense Golfclub

Het RSV stelt dat golfterreinen hoogdynamische infrastructures zijn die een uitspraak behoeven op Vlaams niveau. In het Vlaamse Golfmemorandum werd dan ook een beleidskader voor bestaande golfterreinen uitgewerkt. De Witbos Golf Club Olen werd daarin opgenomen als een golfterrein type III, waarvoor een beoordeling en eventuele afbakening kan beslist worden op gewestelijk niveau. Specifiek werd voor de Witbos Golf Club Olen echter nog geen bestemmingswijziging naar golfzone voorgesteld. Volgens de nota stelt ARP voor om de planologische bestemming van het golfterrein



te bekijken in functie van andere processen en terreinen waarvoor nog verder onderzoek nodig is. Meer bepaald zou eventueel overgegaan kunnen worden tot een bestemming als golfzone na ruimtelijke afweging in het kader van andere ruimtelijke planningsprocessen. Bovendien dient ook overleg gepleegd te worden met de betrokken bevoegde federale minister aangezien het hier vooralsnog gaat om de bestemming militair domein. De nota geeft dus nog geen uitsluitel over de toekomstperspectieven van het golfterrein.

Het militaire domein strekt zich uit op het grondgebied van de stad Herentals en van de gemeente Olen. Naast een aantal grote loodsen, die in het licht van een nakende herbestemming van het gebied hun functie grotendeels verloren hebben, wordt het domein voornamelijk gekenmerkt door bos. Een gedeelte van het militaire domein werd omgevormd tot golfclub. Het grootste deel van het terrein ligt op het grondgebied van de gemeente Westerlo. Het domein wordt ook geheel omringd door bossen (natuurgebied op het gewestplan.) Ten noorden worden deze bossen begrensd door de dorpskernen van Olen en Noorderwijk. Naar het oosten vormt de dorpskern van Oosterwijk een grens. In het zuidwesten gaat het over in de dorpskom van Morkhoven. In het zuiden gaat het bosgebied over in landbouwgebied.

Op het Kamp A op de grens met Herentals (Hoogton-Zandkapel) werd reeds sinds lang een golfterrein uitgebouwd. Voor dit voormalige militaire kamp A wil de gemeente een herbestemming naar natuurgebied en gebied voor zachte recreatie. Er moet overleg met de Vlaamse overheid en met defensie starten om het toekomstig gebruik van dit gebied voor de lokale gemeenschap en de lokale overheid voor te bereiden.

Bowlingclub 't Ven

Bowlingclub 't Ven ligt nabij de Aarschotseweg tussen de twee kanalen. De bowlingclub is gelegen binnen het herstructureringsgebied Hannekenshoek. De stad beschouwt dit gebied als een strategisch projectgebied in het kader van de afbakening van het kleinstedelijk gebied. In overleg met de provincie zal de stad een structuurschets opstellen die als basis zal gehanteerd worden voor de ontwikkelingen en herstructurering in dit gebied. Een gedetailleerde visie en structuurschets tot op perceelsniveau zal uitgewerkt worden, een ontwikkelingsperspectief voor de bowlingclub wordt in dit kader opgenomen. Gezien het bovenlokale belang is het gemeentelijk RUP niet het geschikte instrument om een definitief besluit te formuleren. Vanuit gemeentelijk ruimtelijk standpunt kan de activiteit behouden blijven, mits ze opgenomen wordt in een algemeen concept voor het herstructureringsgebied en de N152.

3.5.5 Acties

- Uitwerking RUP zonevremde recreatie. Voorafgaand aan dit RUP kan een globaal onderzoek gebeuren naar de behoefte aan lokale recreatieve infrastructuur en sportterreinen. Mede op basis van deze conclusies kan een goede inschatting gemaakt worden voor het al dan niet bestendigen en het aanreiken van meer gedetailleerde ontwikkelingsperspectieven voor de verschillende infrastructuren.
- Overleg met provincie over toeristisch-recreatief netwerk
- Overleg met provincie over weekendverblijven op Kempische Heuvelrug
- De stad vraagt aan de provincie om een PRUP op te maken voor het volgende regionale recreatieterrein op basis van subsidiariteit:
 - Bowlingclub 't Ven binnen de kleinhandelsconcentratie Aarschotseweg.



- De stad vraagt aan de Vlaamse overheid om een GRUP op te maken voor het volgende regionale recreatieterrein op basis van subsidiariteit:
 - Het domein kamp A.
- De gemeente voert een handhavingsbeleid om permanent wonen in weekendverblijven te weren buiten de geselecteerde zones voor recreatief wonen.
- RUP recreatiecluster Morkhoven
Voorafgaand aan dit RUP dient onderzoek te gebeuren naar de nodige ruimte.



3.6 Gewenste landschappelijke structuur

3.6.1 Beleidsdoelstellingen

De verschillende relictten van traditionele landschappen in de stad Herentals vertonen onderling weinig samenhang. Het beleid dient dan ook gericht te zijn op het vormgeven van deze relictten binnen hun nieuwe omgeving. Puntrelictten, lijnrelictten en relictzones worden naar ruimtelijk beleid toe vertaald in bakens, landschapslijnen en landschapzones.

Het beleid voor bakens dient gericht te zijn op het behoud en de versterking van het puntrelict. Voor landschapslijnen dient het lineair karakter waar mogelijk versterkt te worden en dient minimaal de huidige continuïteit bewaard te worden. De bestaande relictzones kennen een zeer beperkte samenhang en herkenbaarheid. Bovendien zijn de evoluties in de relictzones praktisch onomkeerbaar.

Beeldkwaliteit dient een belangrijk beleidsaspect te zijn in het bijzonder voor nieuwe landschappen. Verstoring van de beeldkwaliteit dient tegengegaan te worden.

Binnen de landschappelijke structuur zijn ten gevolge van subsidiariteit een aantal elementen van bovenlokaal niveau. De aangehaalde beleidsaspecten moeten daarvoor als suggesties beschouwd worden.

3.6.2 Gewenste ruimtelijke structuur

Kaart 15: Gewenste ruimtelijke structuur - landschap

Tabel 19: Overzicht selecties landschappelijke structuur

<i>Beleids-begrip</i>	<i>Relicten</i>	<i>Nieuwe</i>
<i>Bakens</i>	Snepkenshoeve, Schoutenhoeve, Windmolen Schravenhage, Schranshoeve, Bloemmolens kanaal	Watertoren Poederleeseweg, Toeristentoren
	Kasteel van Noorderwijk, Begijnhof Herentals, Kapel OLV van Troost, St-Bavokerk Noorderwijk, St-Niklaaskerk Morkhoven, St-Waltrudiskerk, Kapel OLV op het Zand, Hof Le Paige	Brug Aarschotseweg
<i>Landschapslijnen</i>	Kruisberg Nete, Aa, Wimp Vestengordel met oude stadspoorten, Spoorweg Herentals – Aarschot, Albertkanaal en Kanaal Herentals-Bocholt	Stapkensloop Nieuwe spoorweg (=Herentals-Neerpelt) Gedempte vaart
<i>Landschapzones</i>	Rug Lichtaart – Kasterlee Vallei van de Kleine Nete - de Hellekens (parkegebied) - omgeving Rozenstraat Bos- en akkercomplex Grees en Molekens Kasteeldomein Noorderwijk Poederfabriek Volkstuinen Olympiadelaan	
<i>Ankerplaatsen</i>	Omgeving samenvloeiing Kleine Nete en Aa Heuvelrug tussen Herentals en Lichtaart	
<i>Open ruimteverbindingen</i>	Open ruimteverbinding ten oosten van Herentals	



3.6.3 Ontwikkelingsperspectieven

Betreffende de gewenste landschappelijke structuur dienen voor volgende beleidstermen ontwikkelingsperspectieven ontwikkeld te worden:

□ Bakens

Het beleid dient gericht te zijn op het behoud van het bakens en waar mogelijk de versterking van de beeldwaarde in haar omgeving. De relictbakens dienen herkenbaar te blijven en kwaliteitsvol geïntegreerd te worden in hun omgeving. Waar mogelijk dienen oorspronkelijke relaties met relictlandschapslijnen (historische dreefstructuur, kavelstructuren,...) hersteld of geaccentueerd te worden.

Als specifiek waardevol erfgoed wordt het industrieel erfgoed (Bloemmolens) langs het kanaal vermeld.

De bakens kunnen ingeschakeld worden in de toeristisch-recreatieve structuur. Kastelen, boerderijen en waardevolle gebouwen kunnen een specifieke ondersteunende rol krijgen in het recreatief netwerk. Voor deze gebouwen kunnen hoofd- en nevenfuncties worden voorzien.

Bakens die zonevreemd gelegen zijn, worden opgenomen als waardevolle zonevreemde gebouwen.

□ Landschapslijnen

Voor landschapslijnen dient het ruimtelijk beleid gericht te zijn op het versterken van het beeldelement door versterking van de eraan ophangende ruimtelijke structuren. Ten alle tijden moet het doorknippen van deze lijnen vermeden worden. De oversteekbaarheid dient echter steeds gegarandeerd te blijven. Op strategische plaatsen kunnen de landschapslijnen versterkt worden door bakens.

□ Landschapszones

Bij landschapszones dient in ieder geval het beleid gericht te zijn op een aangename beeldkwaliteit. Waar het landschap aangetast is, dient indien mogelijk naar herstel van de beeldkwaliteit gestreefd te worden. Dit kan bewerkstelligd worden door te streven naar een afwisseling van open (grasland, moeras,...) en gesloten (bos,...) landschappen in grotere en meer natuurlijke eenheden en overgangen afweegbaar in functie van de gaafheid en aaneengeslotenheid van historische percelen- en landschapsstructuren.

□ Ankerplaatsen

Ankerplaatsen zijn ensembles van samenhangende relictten. Het beleid voor de verschillende relict-elementen blijft geldig. Daarenboven is het beleid gericht op het behoud van de verschillende elementen en het herstel van hun onderlinge samenhang. De Kempische heuvelrug vormt een bijzonder landschappelijk element met een historisch, stabiele landschapsstructuur.

□ Open ruimteverbindingen

Rondom Herentals liggen doorheen het Economisch Netwerk Albertkanaal en het Stedelijk Netwerk Kempische as een aantal waardevolle open ruimteverbindingen. Deze open-ruimteverbindingen zijn vooral vanuit landschappelijk oogpunt bijzonder waardevol.

Waardevolle open ruimteverbindingen worden maximaal gevrijwaard van bebouwing en vertuining.